

Przyszłość SGH zależy od nas

– rozmowa z profesorem
Piotrem Wachowiakiem,
rektorem SGH

→ STR. 30

ISSN 1644-2237

gazeta.sgh.waw.pl

SGH

115 LAT SGH
Siła lat trzydziestych
i powojennego
 optymizmu

→ STR. 34

3 × P
Punktacja,
Parametryzacja,
Patologia

→ STR. 42

**STRATEGIA
HRS4R**
Od przepisów
do działań

→ STR. 46

**STRACONA
DEKADA**
Stan wojenny
z perspektywy
40 lat

→ STR. 76

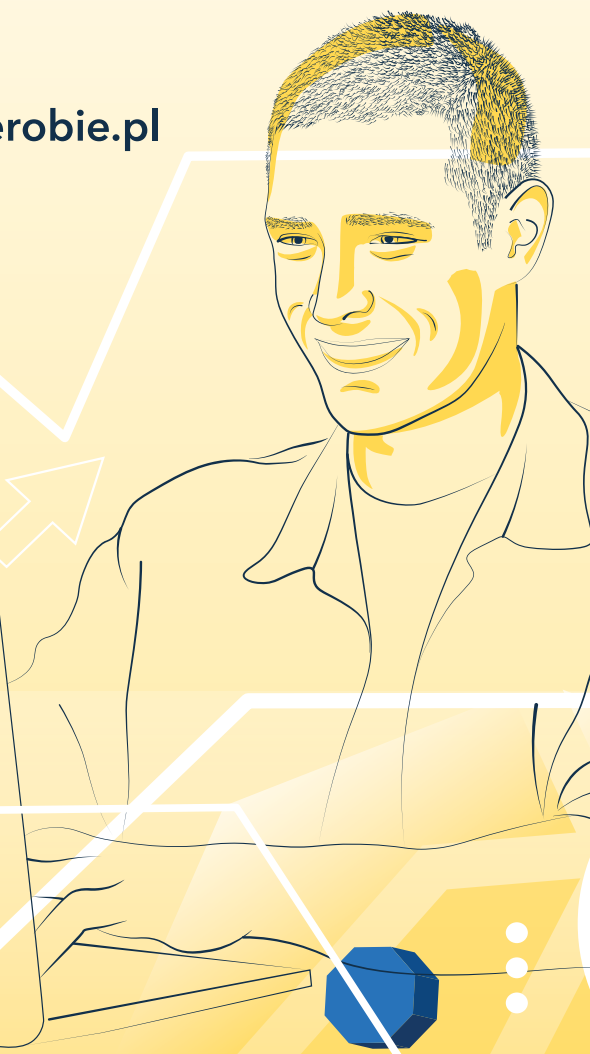

Data Science
robię

CO ZROBIĆ, ABY DATA SCIENCE ROBIĆ?

Analityka, sztuczna inteligencja, uczenie maszynowe, big data to tylko niektóre gorące terminy, z którymi musisz być na bieżąco, jeśli chcesz aktywnie uczestniczyć w cyfrowej transformacji i w tym kierunku rozwijać kompetencje. Wykorzystaj szansę na zdobycie wiedzy i rozwój umiejętności w najbardziej przełomowej dziś dziedzinie. To gwarancja ciekawej pracy i udziału w tworzeniu innowacji. Kim są specjaliści data science? Jak ich praca zmienia świat?

Zajrzyj na bloga
www.datasciencerobie.pl

zima 2022

str. **3**

Uroczystości
ukończenia
studiów 2021

str.

30

Rozmowa z profesorem
Piotrem Wachowiakiem,
rektorem SGH

str.

76

Stracona dekada

ŁUDZIE I WYDARZENIA

- 3** Uroczystości ukończenia studiów 2021
→ KAROLINA CYGONEK, MAGDALENA ŚWIĘCICKA
- 7** Nagroda Dziekana Studium Magisterskiego 2021 → MAGDALENA ŚWIĘCICKA
- 9** SGH nagrodzona aż w pięciu kategoriach!
→ MAGDALENA ŚWIĘCICKA
- 10** Międzyuczelniane Granty Badawcze
→ MAGDALENA ŚWIĘCICKA
- 11** Z myślą o klimacie → PIOTR GLEN
- 12** Witamy nowych członków Klubu Partnerów SGH! → KAROLINA CYGONEK
- 14** SGH i Polsko-Szwajcarska Izba Gospodarcza zawarły porozumienie o współpracy
→ KAROLINA CYGONEK
- 16** Szczęście, niepewność, oczekiwania
→ WOJCIECH GODLEWSKI
- 18** Działalność Samorządu Doktorantów SGH
→ PATRYCJA SZCZEPAŃSKA
- 20** Najlepsze licea i technika w Polsce
→ KAROLINA CYGONEK
- 22** Kalendarz: październik-grudzień 2021

ROZMOWA

- 30** Przyszłość SGH zależy od nas – rozmowa z profesorem Piotrem Wachowiakiem, rektorem SGH → KAROLINA CYGONEK

115 LAT SGH

- 34** Minęło 115 lat → BARBARA TRZCIŃSKA
- 38** Wyższa Szkoła Handlowa/Szkoła Główna Handlowa w Warszawie w II Rzeczypospolitej
→ PAWEŁ TANIEWSKI

NAUKA

- 42** PPP: Punktacja, Parametryzacja, Patologia
→ MICHAŁ BRZOZA-BRZEZINA, MARCIN KOLASA,
KRZYSZTOF MAKARSKI
- 46** Od przepisów do działań
→ KATARZYNA GÓRAK-SOSNOWSKA, ŁUKASZ SKROK,
LIDIA TOMASZEWSKA, ANNA ULATOWSKA

KONFERENCJE, DEBATY, SPOTKANIA...

- 48** Jak stworzyć optymalny model kształcenia menedżerów? → LIDIA JASTRZĘBSKA
- 50** Współpraca gospodarcza Polski z krajami arabskimi → KAROLINA CYGONEK,
ARKADIUSZ MICHAŁ KOWALSKI

Rok 2022 to będzie czas pełen wyzwań związanych z realizacją przyjętej strategii rozwoju SGH na lata 2022–2032. W dużym stopniu więc przyszłość naszej uczelni zależy od nas wszystkich. Dzięki temu, że „(...) jesteśmy organizacją uczącą się, stale doskonalącą się, poszukującą możliwości ulepszenia i poprawy w każdym obszarze”, mamy nadzieję, że również to zadanie wspólnie uda nam się zrealizować.

- 52 Jubileusz profesora Leszka Balcerowicza
→ KAROLINA CYGONEK
- 54 60 lat Instytutu Ekonomii Międzynarodowej
SGH → HELENA PAWĘTA
- 55 Globalna transformacja cyfrowa → ANNA VISVIZI
- 56 Jubileusz profesor Elżbiety Marciszewskiej
- 57 inSGH – Inkluzywna SGH → RAFAŁ TOWALSKI

58 Kultura jakości – wyzwanie dla świata akademickiego → JAKUB BRDULAK

60 Szalona era Big Data → AGNIESZKA KAMIŃSKA

61 Klasa Akademicka SGH → KAROLINA CYGONEK
62 Dialog jako efektywna forma współpracy
w edukacji liderów przyszłości
→ HALINA BRDULAK, TOMASZ CHOMICKI

- 64 BUSINESS LEAD → MAŁGORZATA CHROMY
- 66 CEMS MIM SGH → ANETA SZYDŁOWSKA
- 67 Central European Network of Universities
– CENU → KATARZYNA KACPERCZYK
- 68 Kontakty polsko-niemieckie pod znakiem
pandemii → JÜRGEN WANDEL, PAWEŁ LESIAK
- 69 PCCC strategicznym partnerem programu
CEMBA

70 Pierwszorzoczniacy z SGH znów na podium
→ MAGDALENA BRYK

71 Brydź powrócił do SGH! → MAGDALENA BRYK

72 Jedyne takie połączenie → ANNA GOŁASZEWSKA

73 Program Mentoringowy SGH → JUSTYNA KOZERA
74 Kariera w obszarach e-commerce i digital marketingu → ALEKSANDRA GAWLAS-WILIŃSKA
75 Absolwenci SGH na liście „Forbesa”

76 Stracona dekada → ANDRZEJ ZAWISTOWSKI

80 Angliści w II Rzeczypospolitej → PAWEŁ TANIEWSKI
82 Nowości Oficyny Wydawniczej SGH → ELŻBIETA
JEDNOROWSKA

84 Jedną z nas – Anna Hoeck → PAWEŁ TANIEWSKI

PISMO SZKOŁY GŁÓWNEJ HANDLOWEJ W WARSZAWIE
Numer 1(365), zima 2022, ISSN 1644-2237

E Ė Ā AE Ą A°

Szkoła Główna Handlowa
w Warszawie

AÄÇÄD°ÇÄÄAÆÄJ Ä°

Szkół Główna Handlowa
w Warszawie
Biuro Rektora, Zespół Promocji
al. Niepodległości 162
bud. G, pok. 147
02-554 Warszawa
gazeta.sgh.waw.pl
www.issuu.com/gazetaSGH

PCCJ AED ACAFAAEC E AD/EL AA
RZECZYPOBRAZKOWE

ÆC Ç Ä ÆD A
Violetta Kownacka

Č Ä Å A Æ Ä J A

Redaktor naczelny: Jan Andrzej
Nicał (jnical@sgh.waw.pl)

Ę Ą D Ń Ć : Karolina Cygonek (Zespół Prasowy SGH), Magdalena Świącicka (Zespół Prasowy SGH), Lidia Jastrzębska, Małgorzata Chroмы (programy międzynarodowe), Paweł Tanewski (historia i tradycje akademickie), Magdalena Bryk (sport), Elżbieta Jednorowska (książki)

FĆDĆĀĈAFĀĀ
Marcin Flis, Maciej Górski,
Paweł Gołębiowski

Zakłady Graficzne TAURUS
Roszkowscy Sp. z o.o.

Opinie wyrażane w piśmie są opiniami autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Redakcja nie odpowiada za treść reklam i materiałów promocyjnych, przygotowanych przez firmy. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania, adiustowania i redagowania tekstów, zmiany tytułów oraz odmowy publikacji tekstów niezamówionych. Zapraszamy do współpracy.

Czekamy na Państwa opinie
i uwagi: gazeta@sgh.waw.pl

C AÆL AÅ
1500 egz.

FOT. ARCHIWUM SGH

Uroczystości ukończenia studiów 2021

 KAROLINA CYGONEK, MAGDALENA ŚWIĘCICKA

Zkońcem roku w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie zwykle odbywają się uroczystości ukończenia studiów. Tak było i na przełomie listopada i grudnia 2021 r., kiedy dyplomy ukończenia studiów uroczystie odbierali absolwenci, którzy obronili się w okresie od 1 października 2020 r. do 30 września 2021 r.

Na graduacji 4 grudnia rektor SGH, prof. Piotr Wachowiak, tak mówił do studentów: „(...) dzisiaj jest szczególny dzień dla Państwa, ale również szczególny dzień dla nas jako wykła-

dowców, ponieważ zdajemy sobie sprawę, że kolejny rocznik studiów magisterskich opuszcza mury naszej uczelni, ale pozostaje w rodzinie SGH. (...) Chciałbym bardzo serdecznie pogratulować Wam sukcesu, bo rzeczywiście to jest sukces – zdobycie dyplomu tak dobrej uczelni. Wiem, że wymagało to od Państwa dużo pracy, dużo zaangażowania, realizacji wielu projektów, zdawania wielu egzaminów, ale zakończenie jest piękne”.

Rektor podziękował również rodzicom absolwentów: „Możecie być naprawdę dumni, Drodzy Państwo, ze swoich pociech. Macie wspaniałe córki, wspaniałych synów, osiągnęli duży sukces. Wielkie gratulacje, wielkie ukłony dla Państwa”. Profesor Wachowiak złożył także podziękowania wykładowcom, którzy nie szczędzili wysiłku, aby studentom pomagać zdobywać wiedzę i określone doświadczenia, oraz pracownikom administracyjnym, którzy – jak wskazał – „(...) na co dzień udzielają wsparcia i bez których trudno by sobie wyobrazić życie na naszej uczelni”. Rektor SGH zachęcał też świeżo upieczonych absolwentów, aby kontynuowali studia doktoranckie.

Zapraszamy do obejrzenia galerii zdjęć z uroczystości na stronie www.flickr.com/sg_h_warsaw

Prezes Zarządu Banku Pekao S.A. Leszek Skiba, absolwent SGH na kierunku Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze i Polityczne, potwierdził, że: „(...) poprzeczka wymagań stawianych na studiach jest ustawiona wysoko (...). Aby sprostać tym wymaganiom, musieliście wykazać się dużą ambicją, pracowitością i systematycznością. To Wasza inwestycja w przyszłość. Gratuluję wszystkich sukcesów, które dotychczas osiągnęliście. Pnijcie się po szczeblach kariery, zdobywajcie nową wiedzę, nowe doświadczenia. Wierzę, że czekają Was wielkie osiągnięcia!”.

Dziekan Studium Magisterskiego dr hab. Dorota Niedziółka, prof. SGH, swoje wystąpienie na graduacji 4 grudnia poświęciła kwestiom wartości, w tym prawdzie i jej roli, jaką może, a nawet powinna odgrywać w naszym życiu. „Prawda powinna być przedkładana nad inne wartości” – podkreśliła. „(...) Niemniej rozpoznawanie prawdy jest wymagające, nakłada na nas obowiązek wnikliwej oceny faktów, dowodów, okoliczności, uwarunkowań. Bez dyscypliny rządzącej logiką wywodów, zdolności do nieustannego podważania skostniałych przekonań, wątpliwości i stawiania pytań, a w kolejnym kroku – szukania i znajdowania najlepszych odpowiedzi nie możemy mieć poczucia, że jesteśmy uczciwi wobec siebie i innych w procesie poszukiwania prawdy (...). Przeciwnieństwem tej postawy jest lenistwo intelektualne, zarówno takie, które wszystko akceptuje, jak i to, które każe odrzucać każdą prawdę *a priori*, krzepiąc się myślą, że we współczesnym świecie nie ma już prawd, a są tylko poglądy” – wskazała dziekan Niedziółka.

Wśród absolwentów studiów licencjackich, zaproszonych do udziału w uroczystości, zostało wyróżnionych 20 (według danych Dziekanatu Studium Licencjackiego), a w przypadku studiów magisterskich – 87 (dane z Dziekanatu Studium Magisterskiego).

A man with a full brown beard and light brown hair is smiling while looking at a laptop screen. He is wearing a dark grey t-shirt. The background is a blurred library or office space with many bookshelves filled with books.

Pracujemy dla zdrowia

**Dbamy o bezpieczeństwo
i najwyższą jakość rozwiązań IT**

**GRUPA
LUXMED**

luxmed.pl/kariera

Nagroda Dziekana Studium Magisterskiego 2021

 MAGDALENA ŚWIEĆICKA

LAUREATKĄ TRZECIEJ
EDYCJI NAGRODY ZOSTAŁA
ALICJA DOLIGALSKA

Podczas tegorocznej uroczystości ukończenia studiów po raz trzeci przyznano Nagrodę Dziekana Studium Magisterskiego. Otrzymała ją Alicja Doligalska w uznaniu dwóch osiągnięć: 1) znakomitych wyników w nauce (średnia ocen ze studiów to 4,85) oraz 2) przygotowania i obrony pracy dyplomowej pt. „Logistyka dystrybucji w handlu elektronicznym B2C w branży FMCG w dobie pandemii COVID-19”. „Kapituła Nagrody, której przewodniczył rektor SGH prof. Piotr Wachowiak, podkreśliła nie tylko aktualność podjętego tematu i znaczenie dystrybucji w warunkach wzrostu intensywności e-commerce, ale i sposób przedstawienia problemu badawczego” – wyjaśniła dziekan Studium Magisterskiego dr hab. Dorota Niedziółka, prof. SGH. Promotorką wyróżnionej pracy była dr hab. Barbara Ocicka, prof. SGH.

Nagrodę w wysokości 10 tys. zł po raz trzeci ufundował Bank Pekao S.A. W imieniu prezesa zarządu Leszka Skiby, również absolwenta SGH na kierunku Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze i Polityczne, symboliczny czek wręczyła Aleksandra Kubasiewicz z Departamentu Strategii HR.

W swoim wystąpieniu prezes Skiba wskazał, dlaczego tak ważne jest tego rodzaju wsparcie utalentowanych młodych ludzi przez firmę z Klubu Partnerów SGH: „W tegorocznej edycji otrzymaliśmy 16 prac magisterskich, których treść wyróżniała się na tle innych, a do których oceny, jako partner merytoryczny, zostaliśmy

Nagroda Dziekana Studium Magisterskiego została wręczona po raz trzeci. Otrzymała ją Alicja Doligalska podczas uroczystości ukończenia studiów 4 grudnia 2021 r. Zapraszamy do przeczytania rozmowy z laureatką, dostępnej na stronie gazeta.sgh.waw.pl

zaproszeni. Ze względu na rangę inicjatywy oraz specyfikę tych prac w ocenę zostało zaangażowanych wielu ekspertów z szeroką wiedzą i doświadczeniem w poszczególnych obszarach Banku Pekao S.A.". Podkreślił również, że bank „(...) od lat angażuje się na rzecz środowiska akademickiego, biorąc m.in. udział w wielu inicjatywach organizowanych przez samorządy studenckie i uczelnie, a także realizując rocznie około 500 różnych przedsięwzięć skierowanych do studentów. (...) Zależy nam na pozyskaniu osób, które będą chciały w naszym banku rozwijać się zawodowo i zostać z nami na długo, dlatego nastawienie na współpracę ze światem akademickim jest dla nas niezwykle istotne. Wykształcenie i doświadczenie absolwentów SGH sprawia, że od lat plasują się oni w czołówce najchętniej zatrudnianych przez firmy z sektorów finansowego i technologicznego. Są do tego ambitni i kreatywni, więc warto ich wspierać na starcie kariery w każdy możliwy sposób, np. poprzez udział w inicjatywie Nagroda Dziekana Studium Magisterskiego SGH".

Razem tworzymy przyszłość

Dołącz do Banku Millennium

Bank Millennium to doskonałe miejsce pracy dla studentów i absolwentów różnych kierunków studiów – dla osób, które chciałyby rozpocząć swoją karierę zawodową w międzynarodowej instytucji finansowej.

W naszym Banku masz możliwość rozwoju swoich kompetencji w jednostkach centrali w Warszawie, Gdańsku, Wrocławiu lub w sieci placówek na terenie całej Polski.

Jeśli interesuje Cię praca w takich obszarach jak:

- zarządzanie ryzykiem,
- digital/UX/CX,
- analiza danych,
- IT,
- bankowość hipoteczna,
- obsługa Klienta i sprzedaż,
- marketing,
- HR.

Nie czekaj, aplikuj jeszcze dziś!

Szczegóły znajdziesz na: www.bankmillennium.pl/kariera

➔ 18 listopada 2021 r.
poznaliśmy wyniki Rankingu
Programów MBA
Perspektywy 2021

FOT. ARCHIWUM SGH/ MACIEJ GÓRSKI

SGH nagrodzona aż w pięciu kategoriach!

 MAGDALENA ŚWIECICKA

WYNIKI RANKINGU PROGRAMÓW MBA PERSPEKTYWY 2021

Podczas Forum Liderów Kształcenia Menedżerskiego Perspektywy 2021 ogłoszono listę najlepszych piętnastu programów MBA w Polsce. Wyóżnienie – aż w pięciu kategoriach – trafiło na ręce rektora Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, prof. Piotra Wachowiaka.

Miejsce 1. w kategorii „Jakość kadry” oraz 2. w rankingu ogólnym najlepszych programów MBA przyznano Canadian Executive MBA (CEMBA) z SGH; CEMBA jest również najlepszym w Polsce programem całkowicie anglojęzycznym.

Najwyżej ocenianym programem polskojęzycznym został MBA-SGH, który w rankingu ogólnym awansował o jedno oczko i znalazł się na miejscu 6. W kategorii „Opinia absolwentów” pro-

**CEJ HPI LEPI I GI ENK MBA°
J EETI GHIEŁCI I GI EEIJ**

• „CPQEEB I I H EIJÓ J”:

1. miejsce – MBA-SGH,
9. miejsce – Canadian
Executive MBA (CEMBA);

• „J EH śĆ EEI K°:

1. miejsce – Canadian
Executive MBA (CEMBA),
9. miejsce – SGH-WUM
w ochronie zdrowia;

• „C EUGEEPI EIJQ”:

4. miejsce – Canadian
Executive MBA (CEMBA),
5. miejsce – MBA-SGH;
5. miejsce – SGH-WUM
w ochronie zdrowia;

• „MEI KII I K EIJEEEH K°
PI I GI EN”:

4. miejsce – Canadian
Executive MBA (CEMBA),
7. miejsce – MBA-SGH;

• „J EH śĆ I I E EIJÓ J”:

12. miejsce – Canadian
Executive MBA (CEMBA),
19. miejsce – MBA-SGH.

gram MBA-SGH zajmuje niekwestionowaną pozycję lidera.

Również program Executive SGH-WUM MBA w ochronie zdrowia, prowadzony wspólnie z Warszawskim Uniwersytetem Medycznym, otrzymał tytuł najlepszego programu w swojej kategorii, zajmując miejsce 5. w kategorii „Ranga i prestiż”, 9. pod względem oceny jakości kadry oraz 15. w rankingu ogólnym.

„Liczba programów MBA [trzy programy – przyp. redaktora] prowadzonych w SGH, które znalazły się w «Złotej Piętnastce» tegorocznego rankingu Perspektyw, jest dla nas ogromnym powodem do dumy” – skomentował rektor SGH prof. Piotr Wachowiak, dodając: „Nie tylko cieszy nas wysokie, 2. miejsce Programu Canadian Executive MBA w rankingu ogólnym, gdzie ocenie poddano aż 41 programów, czy awans Programu MBA-SGH (z miejsca 7. na 6.), lecz również – a może w szczególności – pozycja lidera w poszczególnych kategoriach, zwłaszcza w ocenie jakości kadry i opinii absolwentów. Doskonałym aliansem okazały się również nasze wspólne studia z Warszawskim Uniwersytetem Medycznym, docenione w kategorii programów związanych z ochroną zdrowia. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie nie zwalnia tempa i w kolejce czeka nasz kolejny program – MBA for Start-ups, który (ze względu na swój tegoroczny debiut) nie mógł być jeszcze uwzględniony w rankingu. Wierzę jednak, że w niedalekiej przyszłości ma szansę na równie wysokie noty.”

✦ 27 listopada 2021 r., podczas posiedzenia Konferencji Rektorów Uczelni Ekonomicznych (KRUE) w Belwederze, została podpisana umowa ramowa, w której rektorzy zadeklarowali wolę współpracy partnerskiej w prowadzeniu wspólnych badań naukowych

Międzyuczelniane Granty Badawcze

 MAGDALENA ŚWIECICKA

**W RAMACH KRUE PODPISANO
UMOWĘ O REALIZACJI WSPÓLNYCH
PROJEKTÓW BADAWCZYCH**

W imieniu uczelni zrzeszonych w KRUE umowę podpisali: prof. dr hab. inż. Celina Maria Olszak – rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach; prof. dr hab. Andrzej Kaleta – rektor Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu; prof. dr hab. Paweł Lula – prorektor ds. nauki z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie; dr hab. Piotr Wachowiak, prof. SGH – rektor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie; prof. dr hab. Maciej Żukowski – rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Umowa ramowa to okazja do nawiązania długotrwałej współpracy między przedstawicielami akademickimi pięciu uczelni ekonomicznych oraz do wzajemnej wymiany doświadczeń.

„Współpraca pomiędzy naszymi uczelniami, zrzeszonymi w ramach KRUE, trwa już od wielu lat. Ta umowa umożli-

liwia jednak jej zacieśnienie i zintensyfikowanie, a uzyskany efekt synergii pozwoli na prowadzenie badań naukowych w interdyscyplinarnych zespołach w jeszcze szerszym zakresie. Jestem przekonana, że zyskają na tym nie tylko nasze uczelnie, ale i społeczeństwo oraz szeroko pojęta gospodarka” – podkreśliła prof. dr hab. inż. Celina Maria Olszak, rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

„Niesłychanie bliska jest nam idea wzajemnego wsparcia w dążeniu do naukowej doskonałości. Tym bardziej cieszę się, że dziś oficjalnie podpisaliśmy umowę ramową jeszcze ściślej łączącą naukowców polskich uczelni ekonomicznych. Wierzę, że dzięki Międzyuczelnianym Grantom Badawczym zespoły badawcze Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu i Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu zyskają unikal-

Witamy nowych członków Klubu Partnerów SGH!

FOT. ARCHIWUM SGH

współpracę w kształtowaniu nowoczesnego przywództwa” – podkreślił rektor SGH, prof. Piotr Wachowiak.

„Jako absolwent SGH i członek pierwszej rady uczelni cieszę się, że mBank dołączył do grona Klubu Partnerów mojej Alma Mater. Wspólnie z SGH będziemy kształtować kolejne pokolenie liderów” – powiedział wiceprezes mBanku, dr Marek Lusztyn.

Jak wspomniano, w ramach działań Klubu Partnerów SGH mBank udzielił uczelni wsparcia finansowego przy przygotowaniu i publikacji raportu *Pokolenia – solidarni w rozwoju* (pod przewodnictwem prorektor ds. nauki SGH, prof. Agnieszki Chłoń-Domińczak, i prof. Jerzego Hausnera). Jest to interdyscyplinarny raport, skupiający się na określeniu wyzwań i rekomendacji dotyczących kierunku działań niezbędnych do utrzymania solidarności międzypokoleniowej. Publikacja została zaprezentowana w listopadzie 2021 r. w Krakowie na Open Eyes Economy Summit.

„Polska stoi przed kluczowym wyzwaniem, związanym z utrzymaniem solidarności międzypokoleniowej w kontekście zachodzących zmian społecznych, zwłaszcza demograficznych, gospodarczych i politycznych. Od sprostania mu zależy zapewnienie stabilnych podstaw długofalowego rozwoju. Solidarność międzypokoleniowa musi być budowana na zapewnieniu możliwości realizacji aspiracji i potrzeb różnych pokoleń” – wyjaśniła prof. Chłoń-Domińczak.

† 21 października 2021 r. do Klubu Partnerów Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie przystąpił mBank. Nowy strategiczny partner naszej uczelni dołączył do grona, w którym znajdują się największe firmy sektora finansowego, branży FMCG oraz giganci rynku technologicznego

mBank

 KAROLINA CYGONEK

W ramach Klubu Partnerów Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie i mBank chcą kształtować liderów przyszłości z wykorzystaniem kompetencji cyfrowych. Jedną z pierwszych inicjatyw jest wsparcie przez mBank badań, w tym współpracy przy opracowaniu i publikacji raportu *Pokolenia – solidarni w rozwoju*.

„Jestem niezwykle rad, że mBank, piąta pod względem wartości aktywów instytucja finansowa w Polsce (II kw. 2021 r.), dołączył do Klubu Partnerów SGH. W ciągu 23 lat istnienia tego gremium rozwinęliśmy współpracę z wieloma firmami i instytucjami – teraz mBank jest jednym z 28 naszych partnerów. Liczymy na owocną

FOT. ARCHIWUM SGH

FOT. ARCHIWUM SGH

AMB PÉILÉJ ÓJ DÁH
powstał w 1998 r., jako wspólna inicjatywa zarówno polskich, jak i międzynarodowych przedsiębiorstw oraz władz Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie i ówczesnej rektor – Janiny Józwiak. Wszyscy członkowie klubu (razem i każdy osobno), realizując swoje strategie biznesowe, współpracują z SGH w minimum czterech obszarach, takich jak: 1) employer branding i rekrutacja, 2) edukacja i nauka, 3) wzmacnianie potencjału SGH, 4) projekty społeczne.

Press Glass SA

 KAROLINA CYGONEK

Press Glass posiada 14 zakładów produkcyjnych (w budowie są dodatkowe 2), w tym 5 w Polsce, a także w Chorwacji, Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych. Firma działa na rynku obsługującym zarówno budownictwo mieszkaniowe, jak i obiekty komercyjne. Press Glass dysponuje 44 liniami do produkcji szyb zespolonych (dziennie produkuje do 30 tys. m²).

„Cieszymy się, że firma, która zaczynała działalność w 1991 r. z jednym zakładem produkcyjnym w Polsce, a teraz może pochwalić się siecią kilkunastu fabryk w Europie i Ameryce Północnej, dołączyła do Klubu Partnerów SGH. Mamy nadzieję, że 30-letnia obecność Press Glassu na rynku i doświadczenie w kontaktach z odbiorcami z różnych stron świata wniosą znaczący wkład w proces kształtowania nowych liderów, zwłaszcza że – podobnie jak SGH – nasz nowy partner w klubie wyznaje zasadę budowania organizacji z wykorzystaniem kodeksu postępowania i największej jej siły, czyli ludzi” – podkreślił rektor SGH, prof. Piotr Wachowiak.

„W ostatnich 30–40 latach postęp w technologii, w rozwoju medycyny, nauki był tak ogromny, że przez następnych 30 lat trzeba wykształcić nowych ludzi. Sukces będą odnosiły nie te pań-

stwa, które mają surowce czy tanią siłę roboczą, lecz te, które mają świetnie wykształconą kadrę menedżerską. To jest dla nas w tej chwili najważniejsza rzecz, dlatego rozpoczęliśmy współpracę z SGH. Widzimy, że kooperacja między biznesem a uczelniami, biznesem a nauką będzie miała kolosalną przyszłość i szanse na to, żeby polskie firmy odgrywały coraz większą rolę na rynkach” – wskazał prezes firmy Press Glass, Arkadiusz Muś. „Z panem rektorem rozmawialiśmy o programie staży, wizyt w naszych zakładach oraz o specyfice naszej technologii. W związku z tym, że mamy międzynarodowe środowisko, możemy spotkać się z wieloma kulturami, kilkoma podejściami do pewnych problemów. Dlatego chcemy bliżej skontaktować się ze studentami, którzy namacalnie, nie tylko teoretycznie, zobaczą, jak się produkuje, gdzie są problemy, na co należy zwrócić uwagę i w jakim kierunku idzie ekonomia”.

➔ 4 listopada 2021 r. do Klubu Partnerów Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie przystąpiła firma Press Glass SA – największy polski producent szyb zespolonych dla budownictwa i jeden z największych w Europie. Współpraca SGH i firmy Press Glass ma na celu działanie na rzecz kształcenia studentów, w tym w wymiarze praktycznym

FOT. ARCHIWUM SGH

SGH i Polsko-Szwajcarska Izba Gospodarcza zawarły porozumienie o współpracy

 KAROLINA CYGONEK

Zakres współpracy obejmuje w szczególności: organizację wspólnych konferencji, warsztatów i seminariów poświęconych tematyce przedsiębiorczości i rynków finansowych; wspieranie rozwoju studentów SGH m.in. poprzez promowanie praktyk, staży oraz działań skierowanych do społeczności uczelni; współpracę przy opracowywaniu i publikacji raportów i analiz, szczególnie w obszarach gospodarczym i finansowym, oraz współpracę przy promocji i rozwoju polsko-szwajcarskich relacji gospodarczych.

Ze strony SGH w spotkaniu 29 listopada 2021 r. udział wzięli: rektor SGH prof. Piotr Wachowiak; prorektor ds. współpracy z zagranicą dr hab. Jacek Prokop, prof. SGH; dyrektor Centrum Współpracy Międzynarodowej Katarzyna Kacperczyk. Ambasadę Szwajcarii w Polsce reprezentowali: ambasador Jürg Burri; szef Sekcji Ekonomicznej, Naukowej i Finansowej ambasady Pablo Padrutt; asystentka szefa sekcji Katarzyna Błażejewska. Jako przedstawiciele Polsko-Szwajcarskiej Izby Gospodarczej w spotkaniu uczestniczyli wiceprezes izby Rafał Kijonka i dyrektor zarządzający Ulrich Schwendimann.

„To porozumienie jest bardzo ważne, ponieważ przez cały czas otwieramy się na Europę, chcemy współpracować nie tylko z organizacjami naukowymi, ale również z biznesem. Biznes szwajcarski jest nietypowy. Niedawno do Klubu Partnerów SGH dołączyła jedna ze szwajcarskich firm. Chcemy, żeby grono to zostało rozszerzone o kolejne dobre firmy szwajcarskie. Myślę, że taka wymiana doświadczeń bizneso-

FOT. ARCHIWUM SGH

↑ 29 listopada 2021 r. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Polsko-Szwajcarska Izba Gospodarcza zawarły porozumienie o współpracy dotyczącej działań o charakterze edukacyjnym, rozwojowym i komercyjnym

wych między Polską a Szwajcarią jest bardzo istotna, dlatego bardzo się cieszę z naszego porozumienia” – powiedział rektor SGH, prof. Piotr Wachowiak.

Z kolei ambasador Szwajcarii w Polsce Jürg Burri zaznaczył, że porozumienie „(...) między PSIG, która reprezentuje ponad 200 firm szwajcarskich w Polsce, a SGH, która jest jedną z najlepszych biznesowych uczelni w Polsce, oznacza wyraźny kolejny krok i oczywisty następny wkład do relacji polsko-szwajcarskich (...). Jednym z głównych zadań ambasady zawsze było nie tylko promowanie relacji między rządami, ale również między ludźmi czy uniwersytetami; chodzi również o współpracę gospodarczą. W ciągu ostatnich 30 lat, kiedy Polska odzyskała swoją pełną niepodległość, współpraca gospodarcza między Polską i Szwajcarią sta-

ła się bardzo ważna, ponieważ Polacy mają dobry gust, jeśli chodzi o postęp, innowacje i jakość, a firmy szwajcarskie reprezentują jakość i innowacje, więc doskonale do siebie pasujemy”. Spytany o korzyści wynikające z porozumienia, ambasador Burri odparł: „Dzisiejsze porozumienie pomoże szwajcarskim firmom lepiej poznać studentów i absolwentów SGH. Mam nadzieję, że również doprowadzi do staży, pomoże w rozpoczęciu kariery, znalezieniu pracy w szwajcarskich firmach, ponieważ poszukują one talentów”.

W celu prawidłowej realizacji postanowień porozumienia powołano koordynatorów: ze strony SGH jest to kierownik Zespołu Organizacji w Biurze Rektora SGH Mateusz Małyńska, a ze strony PSIG – dyrektor zarządzający izby, Ulrich Schwendimann.

„Izba zrzesza większość pracodawców szwajcarskich działających w Polsce. We współpracy z firmami członkowskimi prowadzimy wiele aktywności, w tym m.in. platformę prezentującą płatne staże skierowane do studentów

FOT. ARCHIWUM SGH

FOT. ARCHIWUM SGH

✦ 7 grudnia 2021 r. podczas spotkania z prorektorem ds. rozwoju SGH dr. hab. Romanem Sobieckim, prof. SGH, na umowę swój podpis złożył prezes PSIG Michał Stępień

i absolwentów, nazwaną przez nas SwissIn. Mając na uwadze fakt, iż firmy szwajcarskie mają wpisane w swoje DNA innowacyjność i dzielenie się wiedzą oraz to, że zależy nam na dotarciu do najlepszych studentów i absolwentów polskich szkół wyższych, naturalne było dla nas podpisanie porozumienia o współpracy z SGH” – wyjaśnił wiceprezes PSIG, Rafał Kijonka. „Koopeację z SGH rozpatrujemy w dwóch zakresach czasowych: krótkoterminowym oraz długoterminowym. W ramach pierwszego z nich chcielibyśmy m.in. włączyć studentów i absolwentów uczelni do SwissIn, zaprezentować kulturę organizacyjną i profesjonalizm największych firm szwajcarskich, jak również wspólnie realizować projekty biznesowe oraz badania naukowe (...). W długim okresie zależy nam na rozszerzeniu postrzegania Szwajcarii – poza skojarzenia z bankowością, górami, czekoladą czy zegarkami – o innowacje i najnowocześniejsze światowe technologie (...)” – podkreślił wiceprezes Kijonka. „Zarówno polska, jak i szwajcarska gospodarka potrzebuje wykształconej kadry, stabilnych relacji międzynarodowych, innowacji i odpowiedzialnego biznesu. Uważamy, że synergia pomiędzy nami korzystnie wpłynie na obie strony porozumienia – pozwoli studentom oraz pracownikom SGH korzystać z doświadczeń i wiedzy szwajcarskich firm, a naszym członkom nawiązać współpracę z ekosystemem akademickim”.

Szczęście, niepewność, oczekiwania

WOJCIECH GODLEWSKI

RAPORT Z PÓŁROCZNEJ DZIAŁALNOŚCI SAMORZĄDU STUDENTÓW SGH

Kiedy pół roku temu obejmowaliśmy stery Samorządu Studentów SGH, chyba nikt nie spodziewał się, że przyjdzie nam pracować w tak niełatwych i turbulentnych warunkach. Początkowy optymizm związany z powrotem na uczelnię był stopniowo wypierany rosnącymi obawami o zdrowie w związku z narastającą liczbą zachorowań. Jakkolwiek nauczani doświadczeniem, wiemy już, na czym powinniśmy się skoncentrować w zbliżającym się semestrze letnim. Patrząc już z perspektywy przeszłości, widzimy więc pewne aspekty, w przypadku których coś można było zrobić lepiej. Najważniejsze jest jednak to, że po upływie połowy kadencji możemy stwierdzić, że rzeczywiście dawaliśmy z siebie wszystko i zrobiliśmy tyle, ile tylko byliśmy w stanie – my, cały Samorząd Studentów SGH.

JAK OSIĄGALIŚMY NASZE CELE?

Semestr zimowy upłynął zbyt szybko. Cieszymy się, że wiele projektów udało się nam zrealizować jeszcze stacjonarnie, na uczelni. Mogliśmy przywitać nowo przybyłych studentów podczas Dni Adaptacyjnych, które w tym roku przebiegły bardzo pomyślnie mimo wszelkich restrykcji związanych z pandemią. Nie zabrakło też atrakcji dla młodzieży z naszej uczelni – Samorząd Studentów zapewnił dobrą zabawę w trakcie Wielkiego Zwiedzania Warszawy, Otrzęsin czy chociażby Mikołajek SGH. Wszystkie te imprezy cieszyły się bardzo dużą frekwencją, co utwierdzało nas w przekonaniu, że młodzi ludzie po 1,5 ro-

ku zajęć zdalnych są wręcz spragnieni kontaktów społecznych.

Niestety, wszystko, co dobre, szybko się kończy. Narastające obawy o możliwość funkcjonowania uczelni w warunkach pandemii znalazły ujście w trakcie sesji Q&A z władzami uczelnianymi, na którą przyszła rekordowa liczba studentów. Podczas spotkania padło wiele pytań, na które podawano rzeczowe odpowiedzi. Można było jednak rozpoznać, że wśród studentów dominującą emocją nie jest już ekscytacja z powrotu do zajęć stacjonarnych, a strach, że może on przynieść peyoratywne konsekwencje. W związku z panującymi obawami powołano Zespół ds. COVID-19, w którym znalazło się również miejsce dla naszego przedstawiciela. Była to innowacyjna decyzja, która przełożyła się na konkretne działania. Zespół wydał rekomendację, aby wprowadzić nauczanie zdalne tuż przed Świętami Bożego Narodzenia – i taka decyzja została podjęta.

Warto wspomnieć o równoległe toczącym się procesie referendum studenckiego. Również w tym przypadku studenci pokazali, że zależy im na losach Alma Mater – frekwencja okazała się rekordowo wysoka, wyniosła bowiem około 70%. Zdecydowana większość studentów opowiedziała się za zmianą formy kształcenia w panujących warunkach pandemicznych. Decyzja ta była wiążąca dla władz Samorządu Studentów SGH. Jako samorząd opracowaliśmy też kwestionariusz ankiety, chcąc uzyskać opinie studentów na temat kwestii pandemicznych. Jej wyniki zawierały zarówno informacje o przestrzeganiu obostrzeń na uczelni, jak i opinie dotyczące kolejnych tygodni zajęć i sesji. Wyniki ankiety wkrótce zostały opublikowane.

Grudzień nie był okresem łatwym. Jest to miesiąc, kiedy ponury zimowy nastrój przeplata się z oczekiwaniem na upragnione święta i przerwę od zajęć w semestrze zimowym. Jest to też czas wypłat stypendiów rektorskich na naszej uczelni. Niestety, w tym roku temat ten okazał się drażliwy, ponieważ wypłacone kwoty były rekordowo niskie. Trudno jednak znaleźć tego, kto jest temu winny – Komisja Stypendialna ustaliła wysokość stypendium na najwyższym możliwym poziomie, jaki dopuszczają obecnie obowiązujące przepisy. Jednak w tym przypadku uczelnia wraz z Samorządem Studentów SGH zrobiły wszystko, co mogły, żeby poinformować studentów, dlaczego kwoty są takie a nie inne, anonsując równocześnie rozpoczęcie prac nad stworzeniem własnego funduszu stypendialnego. Oby tylko prace w tym zakresie przyniosły wymierne efekty.

W styczniu na nowo rozgorzała dyskusja, czy zajęcia będą prowadzone stacjonarnie, czy też wciąż zdalnie. Nielogiczne byłoby, gdybyśmy nie brali pod uwagę możliwości pozostania w trybie zdalnym – każdy projekt ma wyznaczony plan B, a niektóre przedsięwzięcia jako domyślną for-

SAMORZĄD
STUDENTÓW
SGH

więcej informacji

www.samorzadsgh.pl
samorzadstudentowsgh
samorzadsgh

mę przyjmują tę hybrydową (dla nich przejście na wersję w pełni online nie będzie więc żadnym problemem).

Zespół ds. COVID-19 12 stycznia br. zaproponował, aby ostatni tydzień nauki oraz oba terminy sesji zrealizować w formule zdalnej. Taka też decyzja została podjęta. Zaplanowano kolejne spotkanie na 2 lutego – wtedy mają też być podjęte decyzje dotyczące kolejnego semestru. Na ten moment nie wiadomo, co tego dnia się wydarzy – jaka będzie sytuacja, jaki będzie stan wiedzy, jakie będą nastroje.

CZAS ZAPLANOWAĆ SEMESTR LETNI

Kierując się mottem *Dream big* („Miej wielkie marzenia”), nie poddajemy się i planujemy wszystkie nasze projekty tak, jakby miały się odbyć stacjonarnie. Jednak zdecydowaliśmy się na podjęcie rozmów dotyczących przesunięcia daty Balu SGH – 19 lutego uznaliśmy (pod wpływem rekomendacji Zespołu ds. COVID-19) za nieodpowiedni termin z powodu dużego zagrożenia pandemicznego. Tymczasem proces organizacji Biegu SGH czy Juwenaliów przebiega bez zastrzeżeń. Bieg SGH w pełnej krasie jest projektem, do którego realizacji intensywnie będziemy się przykładać, bo tego typu przedsięwzięcie w formule na odległość, co pokazała jego ubiegła edycja, nie wszystkich zachęca i zachwyca. Nastroj imprezy sportowej, w której można uczestniczyć tradycyjnie, na miejscu, jest czymś niezastąpionym. Natomiast organizacja Juwenaliów to dla nas priorytet – bardzo nam zależy na tym, aby pierwszy raz od trzech lat odbyły się one stacjonarnie. Naszym marzeniem jest móc zobaczyć rozłożone sceny w Ogrodach Rektorskich oraz móc podziwiać zespoły artystyczne, których zadaniem będzie zapewnienie studentom dobrej zabawy w trakcie tej imprezy.

Myślimy także o tym, jak stacjonarnie może wyglądać Konferencja Polskich Uczelni Ekonomicznych. Bardzo chcielibyśmy powitać przedstawicieli samorządów studenckich z pięciu uczelni zrzeszonych w Forum Uczelni Ekonomicznych, obradujących w aulach Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Nie tracimy więc nadziei na powodzenie tego przedsięwzięcia.

KONKLUZJA

Jako Samorząd Studentów SGH mamy pewne plany, wizje, nawet marzenia, ale szczerze wierzymy, że mogą się ziścić, o ile tylko pozwolą na to warunki pandemiczne. Należy przygotowywać się do stacjonarnych edycji projektów, jednak nie można zapominać, że to życie i zdrowie są najważniejsze. Nie będziemy więc realizować projektów, które mogłyby być zagrożeniem dla ich uczestników w warunkach pandemii.

Działania Samorządu Studentów SGH w semestrze zimowym charakteryzuje mieszanka trzech czynników: szczęścia, niepewności oraz

FOT. ARCHIWUM SAMORZĄDU STUDENTÓW SGH

oczekiwań. Szczęście jest związane z tym, że wiele udało się osiągnąć i że wszystko wskazuje na to, iż będzie można zrobić jeszcze więcej. Niepewność wiąże się z obecnymi warunkami, w jakich przyszło nam działać, i dotyczy kluczowego pytania: czy uda nam się stacjonarnie funkcjonować na uczelni? Ostatni czynnik – oczekiwanie – bezpośrednio odnosi się do powyższego pytania, na które wszyscy oczekujemy odpowiedzi do lutego.

Reasumując, chcę nawiązać do mojego przemówienia wygłoszonego w trakcie inauguracji roku akademickiego – wszystkim życzyłem, żeby nadchodzący rok był dobry. Mimo że semestr zimowy nie był łatwy (ani dla uczelni, ani dla Samorządu Studentów SGH), przyniósł wiele nowych doświadczeń, pomysłów i planów na semestr letni. Stanęliśmy na wysokości zadania i zrobiliśmy wszystko, co w naszej mocy, żeby był to jak najlepszy okres. 📖

WOJCIECH GODLEWSKI, przewodniczący Samorządu Studentów SGH

Działalność Samorządu Doktorantów SGH

 PATRYCJA SZCZEPAŃSKA

Samorząd Doktorantów SGH jest wyłącznym reprezentantem ogółu doktorantów Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Poprzez swoje organy: reprezentuje ich interesy, broni ich praw, uczestniczy w podejmowaniu decyzji w sprawach dla nich istotnych, realizuje projekty podnoszące ich kompetencje naukowe oraz działa na rzecz integracji środowiska.

Ze względu na pandemię COVID-19 organizacja spotkań integracyjnych od 2020 r. jest znacząco ograniczona. W roku 2021 Samorząd Doktorantów SGH zorganizował trzy spotkania integracyjne, które odbyły się w czasie, gdy zajęcia realizowano w trybie hybrydowym. Pierwsze spotkanie integracyjne odbyło się w październiku w klubie Jajko z okazji rozpoczęcia roku akademickiego 2021/2022. Z kolei w listopadzie Samorząd Doktorantów SGH zorganizował „Śniadanie z JM Rektorem”. W grudniu, w ramach spotkania integracyjnego, doktoranci mieli okazję zobaczyć wystawę w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN oraz wspólnie spędzić czas w pobliskiej klubokawiarni.

Samorząd Doktorantów SGH dąży również do wspierania i podnoszenia kompetencji naukowych doktorantów. W ramach realizacji tego celu są organizowane nie tylko warsztaty, ale również kursy językowe. Tematyka warsztatów jest różnorodna i obejmuje np.: dane badawcze w projektach naukowych, indywidualny plan badawczy i ocenę śródkresową w szkole doktorskiej, metodykę prowadzenia badań jakościowych czy odpowiedzialność dyscyplinarną doktorantów. Kursy językowe, które odbywają się we współpracy z Centrum Nauki Języków Obcych SGH, są organizowane w zależności od zapotrzebowania zgłoszonego przez doktorantów. W semestrze zimowym 2021/2022 zostały uruchomione kursy z następujących języków obcych: angielskiego, włoskiego, hiszpańskiego, francuskiego oraz niemieckiego. Szczegółowe informacje o dostępnych kursach, opłatach oraz terminach są przesyłane na adresy mailowe w domenie DOKTORANT.SGH.WAW.PL

FOT. PATRYCJA SZCZEPAŃSKA

Flagowymi projektami Samorządu Doktorantów SGH, które zostały zapoczątkowane pod koniec 2018 r., są organizacja konferencji naukowych oraz publikacja monografii pokonferencyjnych. Celem konferencji naukowych jest rozwój i wspieranie badań młodych naukowców oraz integracja środowiska naukowego związanego z dziedziną nauk społecznych (ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny: ekonomii i finansów, nauk o zarządzaniu i jakości oraz nauk o polityce i administracji). Samorząd Doktorantów SGH stworzył miejsce, gdzie młodzi naukowcy mogą bezpłatnie opublikować swoje artykuły naukowe w recenzowanej monografii naukowej oraz zaprezentować je podczas konferencji naukowej. W latach 2018–2021 Samorząd Doktorantów SGH zorganizował pięć konferencji naukowych (dwie stacjonarne oraz trzy zdalne) oraz wydał pięć monografii naukowych (cztery w Oficynie Wydawniczej SGH, a jedną w wydawnictwie Difin).

Samorząd
Doktorantów SGH
doktoranci@sgh.waw.pl
facebook.com/samorzaddoktorantowsgh

PATRYCJA SZCZEPAŃSKA, przewodnicząca Samorządu Doktorantów SGH

NIE ZWLEKAJ
I JUŻ
DZIŚ
STAŃ SIĘ
CZĘŚCIĄ
NASZEJ FIRMY

Henkel

Może to właśnie Ty

Henkel
JEST DLA TYCH,
KTÓRZY MIERZĄ WYSOKO

FOT. PERSPEKTYWY/ANITA KOT

Najlepsze licea i technika w Polsce

 KAROLINA CYGONEK

SGH GOSPODARZEM GALI XXIV

**OGÓLNOPOLSKIEGO RANKINGU LICEÓW
I TECHNIKÓW PERSPEKTYWY 2022**

W Szkole Głównej Handlowej w Warszawie 12 stycznia br. odbyła się gala XXIV rankingu najlepszych liceów i techników 2022 miesięcznika „Perspektywy”. Zwycięzcami ogłoszono XIV LO im. Stanisława Staszica w Warszawie oraz Technikum Nowoczesnych Technologii im. Jana Pawła II w Kleszczowie. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie była głównym partnerem tej gali.

Uroczystość odbyła się w Auli Głównej SGH i była również transmitowana na YouTube. Zgromadzonych gości – rektorów i prorektorów szkół wyższych, dyrektorów liceów i techników, przedstawicieli władz lokalnych, a także młodzież – przywitał gospodarz wydarzenia, rektor SGH prof. Piotr Wachowiak. „(...) przybycie tak wielu rektorów w sytuacji pandemicznej świadczy o tym, że rzeczywiście ranking najlepszych liceów i techników, organizowany przez wiele lat przez «Perspektywy», dla nas – pań rektorów i panów rektorów – jest bardzo istotny. Bardzo ważna jest współpraca z liceami i technikami, bo przecież to Państwo

przygotowujecie dla nas najlepszych studentów, z których jesteśmy bardzo dumni, i za to, w imieniu wszystkich rektorów, chciałbym Wam serdecznie podziękować” – podkreślił prof. Wachowiak, zwracając się do dyrektorów i nauczycieli. „(...) zdaję sobie sprawę z tego, jakie trudy musicie Państwo przezwyciężać. (...) w imieniu nas wszystkich mogę tylko z wdzięcznością podziękować za to, co robicie (...) w tych trudnych uwarunkowaniach, że jesteście w szkołach, że prowadzicie zajęcia, że angażujecie się tak jak do tej pory, a może nawet i bardziej” – powiedział rektor SGH.

„Gratuluje wszystkim, którzy znaleźli się na czele rankingu. Te gratulacje chciałabym również skierować do wszystkich tych, którzy uplasowali się w środku, i na końcu (...)” – mówiła na gali „Perspektywy” dr hab. Barbara Marcinkowska (prof. i rektor Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie), przewodnicząca Kapituły. Zwróciła uwagę, że 2021 r. był trudny zarówno dla uczniów, nauczycieli i dyrektorów, jak i rodziców: „To był rok kryzysowy (...). Natomiast nam wszystkim należą się duże gratulacje, bo uważam, że polskie

W tegorocznym rankingu **Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące nr 81 SGH** zajęło bardzo wysokie, 21. miejsce wśród liceów warszawskich, 4. – wśród liceów niepublicznych w Warszawie i 54. – wśród wszystkich liceów w Polsce. Pod względem matur uplasowało się na 45. miejscu w kraju. Na potwierdzenie wysokiej jakości pracy nauczycieli i osiągnięć maturzystów liceum SGH uzyskało tytuł honorowy „Złota Szkoła 2022”.

szkoły, polscy nauczyciele, polska młodzież i dzieci oraz rodzice i dyrektorzy poradziła sobie z tą sytuacją kryzysową dobrze, jeśli nie bardzo dobrze” – zaznaczyła.

„Szanowni Państwo, dzisiaj o północy tradycyjnie nasz Internet znowu się rozgrzał. Liczba bezsennych dyrektorów szkół przekroczyła 3 tys. (...). Cieszę się, bo to znaczy, że ten ranking cieszy się niesłabnącą, a wręcz rosnącą popularnością” – wskazał twórca polskich rankingów edukacyjnych i prezes Fundacji Edukacyjnej „Perspektywy”, Waldemar Siwiński.

Głównymi adresatami rankingu „Perspektywy” są uczniowie i ich rodzice, którzy muszą podjąć bardzo ważną decyzję dotyczącą wyboru dalszej ścieżki kształcenia. Ranking stanowi pomoc dla młodych ludzi w wyborze liceum lub technikum, które doprowadzi ich do studiów i ułatwi zdobycie wymarzonego zawodu. Informacje mogą czerpać z pięciu rankingów, w tym dwóch głównych (Rankingu Liceów Ogólnokształcących 2022 i Rankingu Techników 2022) oraz trzech ogólnopolskich rankingów dodatkowych (Rankingu Maturalnego Liceów Ogólnokształcących 2022, Rankingu Maturalnego Techników 2022 oraz Rankingu Szkół Olimpijskich 2022).

W tegorocznym rankingu wzięto pod uwagę dane 1256 liceów ogólnokształcących i 1165 techników, które spełniły tzw. kryterium wejścia: maturę w maju 2021 r. zdawało w nich minimum 12 maturzystów, a wyniki średnie z języka polskiego i matematyki (zdawanych obowiązkowo) były nie niższe niż 0,75 średniej krajowej.

Zasady rankingu ustaliła Kapituła, złożona z: przedstawicieli uczelni, komisji ds. kształcenia Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP), dyrektorów okręgowych komisji egzaminacyjnych (OKE) i przedstawicieli komitetów głównych olimpiad. Pracowni Kapituły przewodniczyła dr hab. Barbara Marcinkowska, prof. i rektor APS. Kryteria Rankingu Liceów Ogólnokształcących 2022 to: wyniki matury z przedmiotów obowiązkowych (30%), wyniki matury z przedmiotów dodatkowych (45%) oraz sukcesy w olimpiadach (25%). Po raz kolejny w tej kategorii zostały uwzględnione osiągnięcia w olimpiadach międzynarodowych. Z kolei kryteria Rankingu Techników 2022 to: sukcesy szkoły w olimpiadach (20%), wyniki matury z przedmiotów obowiązkowych (20%), wyniki matury z przedmiotów dodatkowych (30%) oraz wyniki egzaminu zawodowego (30%). Przygotowano również rankingi wojewódzkie (oddzielne dla liceów i techników), które są wyciągami z rankingów ogólnopolskich.

Wszystkie rankingi, obejmujące łącznie ponad 1500 najlepszych liceów i techników w Polsce, zostały opublikowane na portalu edukacyjnym – WWW.LICEA.PERSPEKTWY.PL oraz WWW.TECHNIKA.PERSPEKTWY.PL.

PAŹDZIERNIK

SGH Z AKREDYTACJĄ EQUIS

Szkole Głównej Handlowej w Warszawie przyznano prestiżową akredytację EQUIS (*European Quality Improvement System*). Akredytacja ta jest jednym z najważniejszych międzynarodowych systemów oceny jakości kształcenia i warunków studiowania w szkołach biznesu. Przyznawana jest najlepszym uczelniom biznesowym przez European Foundation for Management Development – EFMD. Posiada ją około 200 uczel-

ni biznesowych na świecie, w tym 105 w Europie (m.in. London Business School, francuska INSEAD czy Frankfurt School of Finance and Management). W Polsce przyznano ją również Wydziałowi Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego i Akademii Leona Koźmińskiego.

Czytaj więcej w „Gazecie SGH” 2021 (jesień) oraz na gazeta.sgh.waw.pl

FOT. MICHAŁ LEPECKI/NCN

6

PROFESOR JAKUB GROWIEC Z NAGRODĄ NCN ZA 2020 R.

Nagroda Narodowego Centrum Nauki to wyróżnienie dla młodych uczonych, przyznawane za osiągnięcia w zakresie badań podstawowych prowadzonych w Polsce. W roku 2020 jednym z laureatów został prof. dr hab. Jakub Growiec. Nagroda jest przyznawana w trzech dziedzinach: nauki humanistyczne, społeczne i o sztuce, nauki o życiu, nauki ścisłe i techniczne. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 6 października 2021 r. w Galerii Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach w Krakowie.

FOT. MICHAŁ LEPECKI/NCN

13

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2021/2022

Po raz drugi w historii Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie inauguracja roku akademickiego odbyła się w dobie pandemii COVID-19 i w reżimie sanitarnym. Uroczystość zorganizowano w Auli Głównej SGH, z udziałem władz rektorskich i administracyjnych oraz części społeczności akademickiej. Na kanale YouTube odbywała się transmisja na żywo z tego wydarzenia.

Czytaj więcej w „Gazecie SGH” 2021 (jesień) oraz na gazeta.sgh.waw.pl

6

WYREMONTOWANO SALĘ GIMNASTYCZNĄ SGH NA WIŚNIOWEJ

W Budynku W przy ulicy Wiśniowej otwarto wyremontowaną salę gimnastyczną. Modernizacja trwała od maja 2021 r. W inauguracji obiektu udział wzięli: rektor SGH prof. Piotr Wachowiak, prorektor ds. dydaktyki i studentów prof. Krzysztof Kozłowski, kanclerz dr Marcin Dąbrowski, kierownik Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu prof. Michał Bernardelli, a także trenerzy (sekcji siatkówki mężczyzn Paweł Bojewski, sekcji aerobiku Anna Milińska-Tymendorf, sekcji żeglarstwa Krzysztof Staniszewski i sekcji koszykówki kobiet Artur Zasuwik) oraz studenci.

12

KONKURS IAB POLSKA I SGH NA NAJLEPSZĄ PRACĘ DYPLOMOWĄ Z E-MARKETINGU

Zwyciężczynią X edycji ogólnopolskiego konkursu DIMAQ UNI w kategorii prac magisterskich została absolwentka studiów magisterskich na kierunku E-biznes Joanna Syta (za pracę pt. „Zachowania nabywcze młodych kobiet w środowisku e-commerce”, napisaną pod kierunkiem dr Elżbiety Wąsowicz-Zaborek). Laureatka otrzymała nagrodę główną – bezpłatne uczestnictwo w Studiach Podyplomowych Marketing Internetowy w SGH.

W kategorii prac podyplomowych wygrała absolwentka Studiów Podyplomowych Marketing Internetowy Małgorzata Kośla (praca pt. „Perspektywy rozwojowe sprzedaży internetowej w kategoriach dóbr szybko zbywalnych”, obroniona pod kierunkiem dr. Jacka Wójcika). Nagrodą jest bezpłatny udział w Akademii DIMAQ Professional z egzaminem DIMAQ.

13

IMPREZA NA POWITANIE

Z okazji powrotu studentów po długiej przerwie władze uczelni (wraz z Samorządem Studentów SGH) zorganizowały imprezę Silent Disco. Galerię zdjęć można obejrzeć na [WWW.FLICKR.COM/SGH_WARSAW](http://www.FLICKR.COM/SGH_WARSAW)

12

ZMARŁ PROFESOR PAWEŁ BOŻYK

Profesor był wieloletnim pracownikiem SGH, dziekanem Wydziału Handlu Zagranicznego SGPiS (1987–1990), dyrektorem Instytutu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych (1979–1998), kierownikiem Zakładu Międzynarodowej Integracji Gospodarczej (1992–1994) oraz Zakładu Integracji Gospodarczej (1994–2002) w Kolegium Gospodarki Światowej. Zasłynął jako autor wielu badań i publikacji, wybitny ekonomista, ceniony wykładowca, a także wychowawca wielu pokoleń studentów i doktorantów.

22

PROFESOR AGNIESZKA CHŁOŃ-DOMIŃCZAK W GRONIE EKSPERTÓW KE

Komisja Europejska powołała High-level Group on the Future of Social Protection and of the Welfare State in the EU – HLG. Członkinią grupy została prof. Agnieszka Chłoń-Domińczak. Eksperci w okresie najbliższych 18 miesięcy zbadają przyszłość państwa opiekuńczego, jego finansowanie i powiązania ze zmieniającym się rynkiem pracy, kurczącą się siłą roboczą, starzeniem społeczeństw, transformacją „zieloną” i cyfrową, a także z globalizacją i pojawieniem się nowych zagrożeń.

22

SGH OTWARTA NA ŚWIAT

Polska Komisja Akredytacyjna przyznała Szkole Głównej Handlowej w Warszawie Certyfikat Doskonałości Kształcenia w kategorii „Otwarty na świat – doskonałość we współpracy międzynarodowej”. Uroczyste wręczenie certyfikatów, również w innych kategoriach, odbyło się na Uniwersytecie Morskim w Gdyni.

23

PROFESOR HALINA BRDULAK W UN GLOBAL COMPACT NETWORK POLAND

Profesor została wybrana na przewodniczącą Rady Klimatycznej powołanej przy UN Global Compact Network Poland. Wyboru dokonało znamiennite grono profesorów reprezentujących uczelnie i instytuty badawcze z całej Polski.

27

PROFESOR KAMIL LIBERADZKI CZŁONKIEM ZARZĄDU EBA

Profesor został wybrany do Zarządu Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego – unijnej agencji, której zadaniem jest wdrażanie przepisów dotyczących regulowania i nadzorowania działalności sektora bankowego we wszystkich krajach UE.

28

DZIEŃ KARIERY W SGH

W Auli Spadochronowej prezentowały się głównie firmy z branży finansów i consultingu oraz banki. Z ich przedstawicielami mogli spotkać się studenci SGH i porozmawiać o możliwościach praktyk i staży, a także rozwoju ścieżki zawodowej. W tym wydarzeniu udział brali ponadto reprezentanci niektórych firm i banków należących do Klubu Partnerów SGH: Accenture, Bank Pekao, Deloitte, EY, Fundacja GPW, Lindt & Sprüngli, P&G, PKO BP, PwC, Santander Universidades.

LISTOPAD

3

SGH NA 3. MIEJSCU W TOP MARKA 2021 UCZELNIE

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie znalazła się na 3. miejscu w badaniu Top Marka 2021 w rankingu branżowym Uczelnie. Top Marka to wspólny projekt magazynu „Press” i PRESS-SERVICE Monitoring Mediów. W XIV edycji rankingu SGH wyprzedziły Uniwersytet Warszawski (1. miejsce) i Uniwersytet Jagielloński (2. miejsce), natomiast na 4. i 5. pozycji uplasowały się kolejno Politechnika Warszawska i Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

3-5

SGH NA KONGRESIE ESG

Podczas Kongresu ESG – Polska Moc Biznesu kompleksowo podjęto tematykę ESG (*Environmental, Social, Governance*), czyli kwestii związanych z ładem środowiskowym, społecznym i zarządczym oraz ich wpływem na transformację polskiej gospodarki. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie była partnerem merytorycznym wydarzenia, a rektor uczelni został członkiem Rady Programowej.

5

PROFESOR PAWEŁ PIETRASIEŃSKI ODEBRAŁ W USA PREZYDENCKĄ NAGRODĘ „E”

Profesor, który jest pełnomocnikiem rektora SGH ds. współpracy ze stanem Nevada, odebrał w Waszyngtonie Prezydencką Nagrodę „E” za szczególne zasługi dla wspierania amerykańskiego eksportu. Jest ona przyznawana corocznie wybitnym amerykańskim eksporterom oraz instytucjom wspierającym działalność eksportową.

3

POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY SGH I STOWARZYSZENIA MOBILNE MIASTO

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Stowarzyszenie Mobilne Miasto z siedzibą w Warszawie zawarły porozumienie o współpracy. Dokument podpisali rektor SGH prof. Piotr Wachowiak i prezes Stowarzyszenia Mobilne Miasto Adam Jędrzejewski. Podczas tego wydarzenia był również obecny prof. dr hab. Marek Bryx – kierownik Katedry Miasta Innowacyjnego SGH, pełnomocnik rektora ds. zaopiecznia kampusu. Obszar aktywności uczelni i stowarzyszenia dotyczący miasta i jego funkcjonowania jest zbieżny w zakresie prac: badawczych, dydaktycznych, popularyzatorskich i wdrożeniowych.

9

STYPENDIUM DLA NAJZDOLNIEJSZYCH STUDENTÓW SGH 2021

Po raz trzeci przyznano stypendium dla studenta lub studentki pierwszego roku studiów magisterskich, którzy osiągnęli najwyższą średnią ocen ze studiów licencjackich ukończonych w SGH. W tym roku wyróżnienie to otrzymała Joanna Krysta – studentka studiów magisterskich na kierunku Ekonomia. Fundatorką stypendium jest Małgorzata Mejer, która zrezygnowała z wynagrodzenia członka Rady Uczelni, aby wesprzeć najzdolniejszych studentów realizujących oba stopnie studiów w SGH.

17

NIE ŻYJE PROFESOR TERESA KODELSKA-ŁASZEK

W wieku 92 lat zmarła prof. Teresa Kodelska-Łaszek – ekonomistka, żołnierz Szarych Szezegów (ps. „Kinga”), sanitariuszka i łączniczka w Powstaniu Warszawskim, narciarka, olimpijka. Po zakończeniu kariery sportowej poświęciła się pracy naukowej w SGPiS/SGH. Została odznaczona m.in.: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Warszawskim Krzyżem Powstańczym oraz Krzyżem Armii Krajowej, medalem Kalós Kagathós. W roku 2001 została awansowana do stopnia podporucznika WP.

Obszerny artykuł-wywiad z prof. Teresą Kodelską-Łaszek → *Czytaj więcej w „Gazecie SGH” 2021 (zima) oraz na gazeta.sgh.waw.pl*

18

NAGRODZONO STUDENTÓW SGH ZA PRACĘ Z ZAKRESU ETYKI BIZNESU

Wyniki XVI edycji konkursu Verba Veritatis (organizowanego przez Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce i Akademię Leona Koźmińskiego) zostały ogłoszone podczas Kongresu Pośrednictwa Finansowego. W kategorii „Prace doktorskie” 1. miejsce zajął Michał Rogatko za pracę „Komunikacja między radą nadzorczą a zarządem w polskich spółkach giełdowych. Perspektywa członków rad nadzorczych”, obronioną w SGH. Promotorem była prof. dr hab. Maria Aluchna. W kategorii „Prace pozostałe” 3. miejsce (*ex aequo*) zajęła Aleksandra Królikowska, autorka pracy licencjackiej „Działalność piramid finansowych oraz schematów Ponziego w teorii i praktyce”, obronionej w SGH. Promotorem był dr Czesław Martysz.

22

SGH I AGENCJA BADAŃ MEDYCZNYCH PODPISAŁY LIST INTENCYJNY W SPRAWIE WSPÓŁPRACY

Rektor SGH prof. Piotr Wachowiak i prezes Agencji Badań Medycznych dr hab. n. med. Radosław Sierpiński podpisali list intencyjny w sprawie współpracy. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i ABM wyraziły chęć współpracy i uregulowania w ramach tego porozumienia zasad i przedmiotu współdziałania w obszarach: systemu zarządzania sektorem biomedycznym i jego rozwojem, zarządzania projektami i portfelem projektów w sektorze biomedycznym, rozwoju start-upów, scale-upów biomedycznych oraz komercjalizacji rozwiązań w sektorze biomedycznym.

25

ŚLUBOWANIE NOWYCH NAUCZYCIELI AKADEMICKICH W SGH

Na XIII posiedzeniu Senatu SGH w kadencji 2020–2024 w Auli Głównej odbyło się ślubowanie nowych nauczycieli akademickich. Są to: dr hab. Anastazja Gajda, prof. SGH (Kolegium Ekonomiczno-Społeczne), dr hab. Aneta Kosztowniak, prof. SGH (Kolegium Zarządzania i Finansów), dr Tomasz Wiśniewski (Kolegium Gospodarki Światowej), mgr Michał Kulpiński (Kolegium Gospodarki Światowej), mgr Agnieszka Marszałek (Kolegium Analiz Ekonomicznych), mgr Łukasz Olejnik (Kolegium Analiz Ekonomicznych), mgr Hanna Rachoń (Kolegium Zarządzania i Finansów), mgr Jan Sarnowski (Kolegium Zarządzania i Finansów) i mgr Magdalena Walczak (Kolegium Zarządzania i Finansów).

27

UCZELNIE KRUE PODPISAŁY UMOWĘ DOTYCZĄCĄ WSPÓLNYCH PROJEKTÓW BADAWCZYCH

Podczas posiedzenia Konferencji Rektorów Uczelni Ekonomicznych w Belwederze została podpisana umowa ramowa, w której zadeklarowano wolę współpracy partnerskiej w prowadzeniu wspólnych badań naukowych. W imieniu uczelni zrzeszonych w KRUE swoje podpisy złożyli: prof. dr hab. inż. Celina Maria Olszak – rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach; prof. dr hab. Andrzej Kaleta – rektor Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu; prof. dr hab. Paweł Lula – prorektor ds. nauki z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie; dr hab. Piotr Wachowiak, prof. SGH – rektor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie; prof. dr hab. Maciej Żukowski – rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. *Czytaj więcej* ➔ str. 10

27

NIE ŻYJE PROFESOR JAN ADAMCZYK

W wieku 88 lat zmarł prof. dr hab. Jan Adamczyk, zatrudniony w naszej uczelni w latach 1984–1996, dziekan Wydziału Spółdzielczo-Ekonomicznego w latach 1987–1993, kierownik Zakładu Technologii i Towaroznawstwa, odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi.

30

WSPÓŁPRACA UNII METROPOLII POLSKICH I SGH

Rozwiązywanie problemów związanych z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego dzięki współpracy środowisk samorządowego i naukowego to główne założenia porozumienia o współpracy pomiędzy Unią Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza a Szkołą Główną Handlową w Warszawie. Porozumienie podpisali dr hab. Tadeusz Truskolaski, prezes UMP, i rektor SGH prof. Piotr Wachowiak.

GRUDZIEŃ

† FINAL SZLACHETHNEJ PACZKI W SGH

Tradycyjnie już na początku grudnia odbył się finał Szlachetnej Paczki w SGH oraz wspólne ozdabianie choinki.

2

WIZYTA AMBASADORA RWANDY W POLSCE

Profesor Anastase Shyaka, ambasador Rwandy w Polsce, odwiedził SGH na zaproszenie rektora prof. Piotra Wachowiaka. Spotkanie miało na celu omówienie dotychczasowej współpracy głównie z ośrodkami akademickimi w Rwandzie oraz możliwych form rozwijania tych relacji w przyszłości. W rozmowach uczestniczyły także pełnomocniczka rektora ds. Afryki dr Anna Masłoń-Oracz i wicedyrektorka Centrum Współpracy Międzynarodowej Małgorzata Chromy.

14

ZMARŁA MARTA BUDKOWSKA, RZECZNIK PRASOWY SGH

Z ogromnym smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Marty Budkowskiej – rzeczniczki prasowej SGH, wspaniałej i wrażliwej osoby. „Tak dzielnie walczyła z chorobą, optymistyczna i pełna nadziei. Taką Cię zapamiętamy. Władze uczelni i współpracownicy”.

15

ADAM ŚLIWIŃSKI Z TYTUŁEM PROFESORA NAUK SPOŁECZNYCH

Prezydent RP nadał dr. hab. Adamowi Śliwińskiemu, prof. SGH, tytuł profesora nauk społecznych. Profesor jest kierownikiem Katedry Ryzyka i Ubezpieczeń w Instytucie Ryzyka i Rynków Finansowych Kolegium Zarządzania i Finansów SGH, pełnomocnikiem rektora ds. współpracy z uczelniami zagranicznymi o szczególnym znaczeniu dla SGH.

XIV EDYCJA KONKURSU O NAGRODĘ PREZESA NBP

Absolwenci SGH zajęli 1. i 3. miejsce w XIV edycji Konkursu o Nagrodę Prezesa NBP za najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk ekonomicznych. Laureatem I nagrody (w wysokości 15 000 zł) został Marcin Karol Bubicz za pracę „Konsolidacja nadzoru w ramach Narodowego Banku Polskiego na tle europejskich doświadczeń”, obronioną w Instytucie Bankowości SGH, pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. Małgorzaty Zaleskiej. Laureatką III nagrody (w wysokości 7000 zł) została Julia Walczak za pracę „Szacunek dolnej granicy stóp procentowych dla Polski”, obronioną w Katedrze Ekonomii Ilościowej SGH, pod kierunkiem naukowym dr. hab. Michała Brzozy-Brzeziny, prof. SGH.

Przyszłość SGH zależy od nas

Z PROFESOREM **PIOTREM WACHOWIAKIEM**, REKTOREM SZKOŁY GŁÓWNEJ HANDLOWEJ W WARSZAWIE, ROZMAWIA KAROLINA CYGONEK

Panie Rektorze, nadszedł czas podsumowania pierwszego roku Pańskiej kadencji i przedstawienia planu działania na przyszłość – od stycznia zaczynamy wdrażać strategię SGH na najbliższe lata, ale o tym później. Od prawie dwóch lat jednak nasze życie determinuje pandemia koronawirusa. Jak SGH poradziła sobie i jak wciąż radzi sobie w czasie pandemii COVID-19?

Początek pandemii to był bardzo trudny czas, ale dzięki zaangażowaniu całej społeczności uczelni zdaliśmy ten egzamin bardzo dobrze. Duże zaangażowanie pracowników administracyjnych i wykładowców, studentów i doktorantów, a także duża wyrozumiałość i empatia – szczególnie w pierwszym okresie pandemii – sprawiły, że zajęcia online odbywały się sprawnie. Z każdym dniem ich jakość była coraz lepsza, także dzięki temu, że nasi wykładowcy szybko podnieśli swoje kompetencje cyfrowe. Przekonaaliśmy się, że kształcenie na odległość odgrywa swoją rolę – można w ten sposób efektywnie realizować zajęcia. Jest jednak pewien kłopot – w wirtualnej rzeczywistości brakuje bezpośrednich relacji międzyludzkich i z pewnością nie zastąpi ich edukacja zdalna. Zaobserwowaliśmy, że przy tym trybie nauki i pracy w kołach naukowych słabiej rozwijają się umiejętności negocjacyjne i związane z kreatywnością czy pracą w zespole, które są bardzo cenne we współczesnym świecie. Nasi studenci, zarówno w kołach naukowych, jak i organizacjach studenckich, realizują bardzo dużo projektów, jednak przy nauczaniu zdalnym ich liczba spadła. I to jest duży minus. Pomimo sprawnie zorganizowanej nauki na odległość myślę, że większość z nas marzy jednak o tym, aby wrócić na uczelnię jak najszybciej i na stałe. Bardzo bym sobie tego życzył. Kampus bez studentów i doktorantów oraz dużej liczby pracowników to zupełnie nie to samo.

Powołał Pan specjalny Zespół ds. COVID-19. Na ile bierze Pan pod uwagę rekomendacje tego zespołu?

Powołałem ten zespół, aby podejmując decyzję w tak ważnych kwestiach jak zdrowie i bezpieczeństwo naszej społeczności, polegać na opinii specjalistów. W zespole znaleźli się zarówno profesorowie, jak i doktor medycyny, którzy zawodowo zajmują się sprawami pandemii COVID-19, jak również reprezentanci uczelni: dziekani studiów i Szkoły Doktorskiej, przewodnicząca Samorządu Doktorantów i przewodniczący Samorządu Studentów. Pracami zespołu kieruje kanclerz. Ich rekomendacje stanowią dla mnie podstawę podejmowania decyzji w zakresie nauczania zdal-

nego bądź stacjonarnego, a także w przypadku innych działań, które mogą chronić członków naszej społeczności przed zachorowaniem lub ciężkim przebiegiem COVID-19. Dbamy również o to, żeby na terenie SGH były przestrzegane podstawowe zalecenia sanitarne. Bezpieczeństwo zdrowotne pracowników, studentów i doktorantów SGH jest dla mnie priorytetem.

Zostawmy sprawy pandemii. Co Pan i Pański zespół uważają za swoje największe dotychczasowe osiągnięcia?

Na pewno nie chciałbym mówić „ja” czy „mój zespół”, ale „my wszyscy”, „cała rodzina SGH”. Swoją funkcję postrzegam jako służebną wobec społeczności. Sam niczego bym nie osiągnął, gdyby nie wspaniali ludzie tworzący tę uczelnię. Wracając jednak do pytania, w ubiegłym roku odnieśliśmy kilka znaczących sukcesów. Po pierwsze, zakończyliśmy prace nad Strategią Rozwoju SGH – jest to pierwsza sformalizowana strategia naszej uczelni, więc wiemy, dokąd ta wspaniała nasza ponad stuletnia fregata ma płynąć. W opracowanie strategii byli zaangażowani wszyscy w SGH i pewnie dzięki temu została ona jednogłośnie uchwalona przez Senat SGH, lecz to zaledwie część sukcesu – pełen sukces osiągniemy wtedy, kiedy uda się ją zrealizować i dlatego pracujemy nad uszczegółowieniem planu, który ma nas do tego przybliżyć.

Drugim sukcesem jest, oczywiście, otrzymanie akredytacji EQUIS, dzięki której dołączyliśmy do grona 200 najlepszych szkół biznesowych na świecie, sześciu w Europie Środkowo-Wschodniej, a trzech w Polsce. To również zasługa całej społeczności SGH. W procesie akredytacji bezpośrednio uczestniczyło ponad 150 osób. To był bardzo wymagający projekt, który udało się zrealizować tylko dzięki ogromnemu zaangażowaniu wielu osób, za co z całego serca dziękuję. Znowu jednak jest to tylko połowa sukcesu, bowiem czas szybko płynie i za trzy lata czeka nas reakredytacja. Już musimy o niej myśleć i do niej się przygotować, żeby w procesie ponownego certyfikowania otrzymać kolejny raz jak najwyższe noty oraz akredytację, tym razem na pięć a nie trzy lata. Poprzeczka zatem musi zostać postawiona jeszcze wyżej.

Za trzeci sukces możemy uznać rozpoczęcie nowej inwestycji – budowy Centrum Przestrzeni Innowacyjnej SGH, czyli nowoczesnego budynku dydaktycznego przy ulicy Batorego w Warszawie, ale znów pełen sukces odniesiemy, jeżeli zgodnie z planami w ciągu dwóch lat ta inwestycja zostanie zrealizowana.

FOT. ARCHIWUM SGH

Wiele pracy wymagało również przygotowanie się do parametryzacji. Chciałbym wszystkim uczestniczącym w tym procesie bardzo podziękować. Pełna mobilizacja naszych pracowników naukowych, aby dyscypliny, które reprezentują, otrzymały jak najwyższą kategorię, była dla mnie bardzo ważna. Od dawna nie powstało tyle znakomych artykułów w czasopiśmie wysoko punktowanych i wartościowych monografiach ile w tym roku.

Gdzie jeszcze potrzebne są zmiany/ulepszenia/poprawa działań?

Jesteśmy organizacją uczącą się, stale doskonalącą się w myśl zasad jednej z ważniejszych technik zarządzania – kaizen. Chodzi w niej o to, żeby cały czas coś ulepszać, poszukiwać możliwości poprawy. Będziemy to robić w każdym obszarze.

Jak są oceniani nasi absolwenci na rynku pracy?

Miesięcznik edukacyjny „Perspektywy” i związana z nim fundacja przygotowały interesujący ranking „Absolwenci na rynku pracy”. Analizując jego wyniki, rzeczywiście mamy powody do dumy. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie zajęła w nim pierwsze miejsce, co oznacza, że nasi absolwenci na rynku pracy radzą sobie najlepiej w Polsce. Również coroczne wyniki badania ELA (Ekonomiczne Losy Absolwentów) wskazują na to, że absolwenci SGH są w ścisłej czołówce najlepiej zarabiających młodych ludzi w kraju. Bardzo się cieszę z zaufania pracodawców do jakości naszej edukacji oraz nieustannie wysokiej wartości dyplomu SGH.

„ Jesteśmy organizacją uczącą się, stale doskonalącą się, poszukującą możliwości ulepszenia i poprawy w każdym obszarze

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie po raz pierwszy w tym roku była głównym partnerem merytorycznym Forum Ekonomicznego w Karpaczu. Od czterech lat uczelnia przygotowuje raport z sytuacji gospodarczej Europy Środkowo-Wschodniej. Jak w Polsce i regionie jest oceniana ta publikacja, a także inne publikacje SGH?

Raporty SGH są bardzo cenione w Polsce i za granicą wśród ekspertów gospodarczych i polityków, niezależnie od ich afiliacji. Pierwszy z nich to *Raport o konkurencyjności*, opracowywany od wielu lat pod egidą prof. Marzenny Anny Weresy i prof. Arkadiusza Michała Kowalskiego, drugi raport – *Polska w Unii Europejskiej* pod redakcją prof. Adama A. Ambroziaka, trzeci – *Raport SGH i Forum Ekonomicznego*, przygotowywany na Forum Ekonomiczne w Karpaczu (wcześniej w Krynicy), i czwarty – *Współpraca gospodarcza Polski z krajami arabskimi*, prezentowany na Forum Współpracy w ramach targów Expo w Dubaju, również pod redakcją prof. Kowalskiego. Wszystkie raporty są wysoko cenione i cieszą się dużą cytowalnością w mediach branżowych i ogólnopolskich. W tym roku byliśmy też współorganizatorem bardzo ważnego kongresu Open Eyes Economy Summit, przygotowywanego od kilku lat przez prof. Jerzego Hausnera w Krakowie. Podczas kongresu nasi pracownicy zaprezentowali interdyscyplinarny raport *Pokolenie – solidarni w rozwoju*, pod redakcją prof. Jerzego Hausnera i prof. Agnieszki Chłoń-Domińczak. To bardzo cenna publikacja, dotycząca rekomendacji dla wielu segmentów polityki publicznej, takich jak: edukacja, praca i zatrudnienie, migracje czy – tak ważne z dzisiejszej perspektywy – zdrowie.

Jakie działania są podejmowane w ważnym dla Państwa Rektora obszarze – społecznej odpowiedzialności uczelni?

To prawda, mocno zaangażowaliśmy się w inicjatywy związane z tym obszarem. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie przykładą dużą wagę do społecznej odpowiedzialności. Według mnie na szczególne podkreślenie zasługuje aktywność Komisji Rektorskiej ds. Społecznej Odpowiedzialności, która z powodzeniem funkcjonuje od 2017 r. W ubiegłym roku komisja wypracowała kluczowy dokument regulujący i systematyzujący działania uczelni w obszarze zrównoważonego rozwoju – Strategię Społecznej Odpowiedzialności SGH. To jedna z kluczowych strategii przekrojowych, zaplanowanych do realizacji w ramach strategii rozwoju uczelni na lata 2022–2032. Planowane działania, wskazane w strategii społecznej odpowiedzialności uczelni, mają na celu jak najpełniejsze uwzględnienie CSR w naszej misji dydaktycznej, aktywności naukowej, jak również w przedsięwzięciach o charakterze społecznym. Przyjęcie strategii wskazuje, jak bardzo kluczowym elementem rozwoju uczelni jest jej zrównoważony rozwój i stosowanie najwyższych standardów społecznej odpowiedzialności we wszystkich obszarach funkcjonowania SGH: nauce, dydaktyce, relacjach z otoczeniem i zarządzaniu uczelnią.

W ubiegłym roku SGH bardzo mocno angażowała się też w kwestie walki z kryzysem klimatycznym i edukacją w tym zakresie.

W lipcu ubiegłego roku odbyła się inauguracja Okrągłego Stołu dla Edukacji Klimatycznej. W ten sposób rozpoczęliśmy szeroki dialog społeczny na temat wprowadzania edukacji klimatycznej w polskich szkołach. Warto podkreślić, że według ONZ edukacja klimatyczna jest kluczowym elementem globalnej odpowiedzi na kryzys klimatyczny. Tylko nauczanie oparte na aktualnej wiedzy naukowej buduje świadome i odpowiedzialne postawy społeczne – niezbędne w obliczu wyzwań klimatycznych, z którymi muszą mierzyć się obecne i przyszłe pokolenia.

Ponadto miałem przyjemność podpisać porozumienie o współpracy SGH z Centrum UNEP/GRID-Warszawa, które od 1991 r. realizuje w Polsce misję Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP), działając na rzecz zrównoważonego rozwoju, oraz wspiera właściwe zarządzanie środowiskiem i ochronę różnorodności biologicznej, propagując postawę odpowiedzialności za środowisko w społeczeństwie i biznesie.

Na uwagę zasługuje też duże zaangażowanie SGH w prace Grupy Roboczej ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni, działającej przy Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, której Pan Rektor jest koordynatorem.

Grupa w listopadzie i grudniu ubiegłego roku zorganizowała dwa bardzo interesujące webinaria w zakresie upowszechniania wiedzy na temat zmian klimatycznych oraz prezentacji najlepszych praktyk polskich uczelni w zakresie ochrony środowiska. Cieszę się również, że w połowie października 2021 r. odbył się w SGH UN Week, którego celem było uczczenie Światowego Dnia ONZ. Od czasu przyjęcia Agendy 2030, czyli 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju, mija sześć lat. Podczas UN Week podsumowano minione lata i przedstawiono działania, które zostały podjęte na rzecz realizacji Celów ONZ. W ramach UN Week w SGH odbyło się kilka ciekawych debat.

Warto wspomnieć, że w listopadzie ubiegłego roku odbył się I Kongres ESG – Polska Moc Biznesu, który miałem przyjemność objąć patronatem honorowym. Na kongresie poruszano tematy społeczne, gospodarcze, ekologiczne oraz związane z zarządzaniem biznesem i zdrowiem publicznym. W jego merytoryczną stronę bardzo aktywnie zaangażowała się SGH.

Jakie plany na 2022 r. ma SGH w zakresie społecznej odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju?

Bardzo ambitne. Po pierwsze, SGH planuje w tym roku dokonać samooceny w zakresie wdrażania Deklaracji społecznej odpowiedzialności uczelni, a więc dobrowolnego zaangażowania się szkół wyższych w promowanie idei zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności w programach edukacyjnych, badaniach naukowych oraz rozwiązaniach zarządczych i organizacyjnych uczelni. Pierwszym etapem było podpisanie przez SGH dokumentu, teraz powinniśmy dokonać samooceny w tym zakresie. Drugim wyzwaniem na ten rok jest uruchomienie programu wolontariatu pracowniczego. Jestem przekonany, że dla SGH jako pracodawcy oraz dla naszych pracowników wdrożenie programu wolontariatu przyniesie wiele korzyści. Chcielibyśmy, żeby pracownicy zastanowili się, jakie projekty społeczne związane z wolontariatem moglibyśmy realizować, a my zapewnimy do tego warunki. Wreszcie trzecie kluczowe wyzwanie – opracowanie i wydanie pierwszego raportu społecznego SGH, w którym chcemy kompleksowo zanalizować sprawy związane ze zrównoważonym rozwojem.

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie użyła mieszkania, którym dysponuje, rodzinie migrantów z Afganistanu. Czy Pan Rektor zechciałby odnieść się do takiej formy niesienia pomocy przez uczelnię?

W czasie pandemii mieszkanie, które było przeznaczone głównie dla zagranicznych profesorów, stało puste. Wraz z kanclerzem SGH, dr. Marcinem Dąbrowskim, odwiedziliśmy tę rodzinę i zdecydowaliśmy (w normalnym, ludzkim odruchu serca i zwykłej życzliwości), że należy jej pomóc. Jeśli tylko mamy możliwość, staramy się wspierać potrzebujących, w tym przypadku migrantów z Afganistanu, a podczas akcji Szlachetna Paczka – warszawskie rodziny znajdujące się w bardzo trudnej sytuacji materialnej. Tak rozumiemy misję społeczną odpowiedzialności uczelni i z wielką radością ją realizujemy.

Dotarliśmy do strategii na najbliższe pięć lat. Co SGH chce osiągnąć w każdym z obszarów strategii – w krótkiej i długiej perspektywie – w 2022 r. i do końca tej kadencji władz rektorskich?

Obecnie opracowujemy konkretne zadania na lata 2022–2027, ale zakładamy również, że już w 2023 r. będziemy je udoskonalać. Strategia będzie analizowana na bieżąco. Otoczenie zmienia się stale i na tyle szybko, że nie jesteśmy w stanie wszystkiego przewidzieć.

W zakresie aktywności badawczej SGH chcemy doprowadzić do uchwalenia polityki naukowej, czyli określenia, które obszary badań będą dla nas kluczowe. W dydaktyce planujemy przeanalizować i udoskonalić nasze programy nauczania oraz rozpoczniemy prace nad studiami dualnymi, czyli realizowanymi wspólnie z firmami. W obszarze współpracy z otoczeniem, oprócz wolontariatu pracowniczego, na pewno bardzo ważnym zadaniem jest uruchomienie otwartego uniwersytetu SGH. Ma on na celu podnosić kompetencje polskiego społeczeństwa w dziedzinach, w których się specjalizujemy. W obszarze zarządczym skupimy się na realizacji inwestycji SGH przy ulicy Batorego oraz cyfryzacji procesów wspierających działalność podstawową. Bardzo ważnym zadaniem jest także przeprowadzenie badania satysfakcji pracowników z pracy, dzięki któremu dowiemy się, czy praca w SGH spełnia ich oczekiwania, i wspólnie zastanowimy się, jakie działania warto podjąć w celu zwiększenia ich zadowolenia. W tym roku zostaną również wprowadzone nowe zasady oceniania pracowników dydaktycznych, badawczo-dydaktycznych i badawczych. Chcemy, żeby kryteria były jeszcze bardziej jednoznaczne i sprawiedliwe niż do tej pory. Kluczowym zadaniem w obszarze międzynarodowym będzie powołanie ambasadorów SGH na uczelniach zagranicznych i nawiązanie bieżącego kontaktu z tymi uczelniami, a przede wszystkim praca w ramach projektu uniwersytetu europejskiego. Uniwersytety europejskie to rodzaj ponadnarodowych sojuszy czy porozumień uczelni, które prowadzą do powstawania uniwersytetów dla przyszłości, promujących wartości europejskie i europejską tożsamość oraz aktywnie wspierających jakość i konkurencyjność edukacji wyższej. W SGH dyskusja nad możliwością włączenia się w ten proces dopiero się zaczyna. Są to najważniejsze zadania, ale nie wszystkie. Jestem przekonany, że dzięki zintegrowaniu naszej społeczności zostaną one zrealizowane. Zapraszam wszystkich do współpracy oraz zgłaszania pomysłów, dzięki którym nasza Alma Mater będzie mogła jeszcze lepiej się rozwijać.

5 000

Stypendiów Językowych Santander

Online English Courses 2022
British Council

100% online | dla każdego 18+ | bez opłat

Aplikuj

do 29 marca na:

santander-grants.com/pl

#NeverStopLearning

Minęło 115 lat

BARBARA TRZCIŃSKA

HISTORIA SZKOŁY GŁÓWNEJ HANDLOWEJ W WARSZAWIE – **CZEŚĆ II. SIŁA LAT TRZYDZIESTYCH I POWOJENNEGO OPTYZMU**

Dzisiejsza nazwa naszej uczelni – Szkoła Główna Handlowa w Warszawie (SGH) – pojawiła się po raz pierwszy w 1933 r., gdy Ustawa z dnia 15 marca 1933 r. o szkołach akademickich (Dz.U. z 1933 r., nr 29, poz. 247) zmieniła nazwę Wyższej Szkoły Ekonomicznej (WSH) i nadała jej pełne prawa państwowych szkół akademickich.

STRUKTURA UCZELNI W LATACH TRZYDZIESTYCH XX WIEKU

Zgodnie ze statutem Szkoła Główna Handlowa w Warszawie była uczelnią jednowydziałową, dającą swoim słuchaczom możliwość studiowania

↑ Pieczęć Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie
FOT. ARCHIWUM SGH

na następujących kierunkach: ogólnoekonomicznym, handlowo-bankowym, skarbowym, samorządowym, ubezpieczeniowym, służby zagranicznej, spółdzielczym i pedagogicznym.

Statut z 1934 r. umożliwiał tworzenie na uczelni zakładów naukowych. Do roku 1939 powstało ich sześć: 1) Zakład Ekonomii Politycznej, 2) Zakład Statystyki, 3) Zakład Geografii Ekonomicznej, 4) Zakład Nauk Handlowych, 5) Zakład Polityki Społecznej oraz 6) Zakład Technologii. Pracownicy naukowcy podejmowali liczne badania.

STOPNIE NAUKOWE OD 1931 R.

Pierwsze stopnie naukowe doktora nauk ekonomicznych nadano w szkole już w 1931 r. Pierwszym doktorem został Stanisław Rychliński, który obronił dysertację pt. „Praca organiczna w Królestwie Polskim” (promotorem był prof. dr Ludwik Krzywicki). W tym samym roku, trzy miesiące później, stopień doktora uzyskała Jadwiga Mrozowska za dysertację „Zagłębie Saary” (promotor – prof. Antoni Sujkowski). Jednymi z pierwszych doktorów byli także: Jan Wiśniewski („Wahania sezonowe w budownictwie”, 1932 r.), Aleksy Warkar („Teoria płac roboczych”, 1934 r.), Andrzej Grodek („Piotr Maleszewski i jego nauka społeczna”, 1934 r.).

WŁADZE REKTORSKIE W LATACH 1925–1940

W okresie przedwojennym i w 1940 r. rektorami byli:

- 1) **BIEŁEJ MCHŁEJ** (1925–1928 i 1932–1937) – inżynier chemik, współtwórca WSH;
- 2) **JELIŁEJ** (1928 r.) – prowadził wykłady z: ekonomii, organizacji i administracji przemysłu, organizacji przedsiębiorstwa oraz spółdzielczości;
- 3) **BIEŁEJ MCHŁEJ** (1928–1929) – wykładał w WSH prawo skarbowe, wiceminister skarbu;
- 4) **ALJELIŁEJ** (1929–1931) – uczestniczył w delegacji polskiej na konferencję pokojową w Wersalu, w 1926 r. piastował urząd ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego, od 1919 r. wykładał geografii ekonomiczną Polski, geografii polityczną;
- 5) **AMEJELIŁEJ** (1931–1932) – był współtwórcą cenionego kodeksu handlowego z 1934 r., wykładał prawo handlowe;
- 6) **JELIŁEJ** (1937–1940) – od 1906 r. wykładał geografii ekonomiczną, a od 1910 r. – prawo międzynarodowe publiczne, pracował w dyplomacji zarówno w okresie międzywojennym, jak i po 1945 r.

- 1906–1908** Prywatne Kursy Handlowe Męskie Augusta Zielińskiego
- 1908–1915** Wyższe Kursy Handlowe im. Augusta Zielińskiego
- 1915–1933** Wyższa Szkoła Handlowa w Warszawie
- 1933–1940** Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
- 1940–1941** Kursy Gospodarcze
- 1941–1942** Miejska Szkoła Handlowa
- 1942–1943** Miejska Szkoła Handlowa II stopnia
- 1943–1944** Miejskie Kursy Handlowe
- 1944–1945** Kursy Akademickie w Częstochowie
- 1945–1949** Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
- 1949–1991** Szkoła Główna Planowania i Statystyki w Warszawie
- od 1991** Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

→ Sztandar Wyższej Szkoły Handlowej z 1915 r. (awers i rewers)
FOT. ARCHIWUM SGH

→ Sztandar Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie (awers i rewers) z 1933 r.
FOT. ARCHIWUM SGH

W latach trzydziestych XX wieku habilitowali się: **Stanisław Rychliński** (1932 r.), **Jan Wiśniewski** (1934 r.), **Aleksy Wakar** (1935 r.), **Andrzej Grodek** (1936 r.), **Jan Łazowski** (1936 r.), **Jan Drewnowski** (1938 r.) oraz **Leon Koźmiński** (1938 r.).

STUDIA W PRZEDWOJENNEJ SGH

Studia w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie trwały sześć semestrów. Student po zakończeniu studiów – po przyjęciu przez Senat SGH pracy magisterskiej oraz zdaniu egzaminów (ogólnego i magisterskiego) – otrzymywał stopień magistra nauk ekonomiczno-handlowych. Posiadacze stopnia magistra nauk mogli ubiegać się o tytuł doktora nauk ekonomicznych.

W roku akademickim 1933/1934 egzamin ogólny zdało 241 osób, a egzamin dyplomowy – 202 absolwentów. Przyznano 4 stopnie magistra nauk ekonomicznych i 1 stopień doktora nauk ekonomicznych. W kolejnym roku akademickim (1934/1935) egzamin ogólny zdało 196 osób, a egzamin dyplomowy – 185. Przyznano 22 stopnie magistra nauk ekonomiczno-handlowych i 4 stopnie magistra nauk ekonomicznych. W kolejnych latach akademickich stopniowo zwiększała się liczba osób, którym przyznano stopień magistra nauk ekonomiczno-handlowych.

Każdego roku Szkoła Główna Handlowa w Warszawie przyznawała stypendia dla, jak pisało, „pilnych i niezamożnych studentów”. W roku akademickim 1938/1939 rozporządzono stypendia i zasiłki na łączną kwotę 151 905,20 zł. Największym fundatorem stypendiów i zasiłków było Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, które na stypendia i pożyczki dla 81 studentów przeznaczyło 42 000 zł. Fundatorami stypendiów byli także: Fundusz Kultury Narodowej (17 800 zł), Stowarzyszenie Wychowawców Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie (17 550 zł – stypendia na studia zagraniczne), Fundacja Domów Akademickich.

Szczególną formą kontaktów absolwencji – uczelnia, już w okresie przedwojennym, stały się zjazdy absolwenckie. Odbyły się wtedy trzy takie zjazdy: I w dniach 30–31 października 1921 r., II w dniach 18–20 maja 1929 r. i III w dniach 26–27 maja 1938 r.

NAUCZANIE W LATACH OKUPACJI NIEMIECKIEJ

W dniu 22 czerwca 1940 r. odbyło się ostatnie posiedzenie Senatu Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie przed jej likwidacją przez władze hitlerowskie.

ZRÓDŁO: SPRAWOZDANIE Z BUDOWY GMACHU DOŚWIADCZALNEGO WYŻSZEJ SZKOŁY HANDLOWEJ W WARSZAWIE, WARSZAWA 1927 R.

✦ Uroczystość wmurowania kamienia węgielnego pod budowę Pawilonu Doświadczalnego (Budynek A) z udziałem prof. Bolesława Miklaszewskiego (trzeci z prawej w pierwszym rzędzie), ówczesnego rektora WSH. Drugi z prawej to prof. Bolesław Markowski, wiceminister skarbu, honorowy przewodniczący Komitetu budowy, rektor WSH w latach 1928–1929. W głębi (drugi z prawej) stoi prof. Antoni Sujkowski, minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego, rektor WSH w latach 1929–1931 (14 czerwca 1925 r.)

✦ III Zjazd Absolwentów w dniach 26–27 maja 1938 r.

nych poziomów nauczania, ale znaczna grupa studentów realizowała w sposób zakonspirowany program zbliżony do zajęć SGH.

Po Powstaniu Warszawskim, w listopadzie 1944 r., prof. Edward Lipiński (przy współudziale Stanisława Gorzuchowskiego i Stanisława Skrzywaną) zorganizował Kursy Akademickie w Częstochowie (1944–1945). Na kurs w listopadzie 1944 r. zapisało się około 100 osób.

W ciągu całej wojennej historii uczelnia kształciła około 900 studentów. Wielu z nich działało w Polskim Państwie Podziemnym i wzięło udział w Powstaniu Warszawskim.

W czasie wojny zmarło śmiercią naturalną lub zginęło 24 pracowników uczelni, wśród nich 6 spośród 13 przedwojennych profesorów, członków Senatu WSH/SGH. Byli to: **Maurycy Chorzewski** – wykładał naukę o handlu, wychowanie w szkołach zawodowych; **Konstanty Krzeczowski** – twórca i wieloletni kierownik Biblioteki SGH, wykładowca polityki społecznej i polityki komunalnej; **Ludwik Krzywicki** – twórca Instytutu Gospodarstwa Społecznego, wykładał historię doktryn ekonomicznych, historię doktryn społecznych i historię rozwoju gospodarczego; **Zygmunt Limanowski** – wykładał statystykę i demografię; **Bolesław Miklaszewski** – pierwszy rektor, wykładał chemię i technologię; **Antoni Sujkowski** – rektor, wykładał geografii ekonomiczną.

W czasie wrześniowych działań wojennych nie zniszczono budynków uczelni, ale po Powstaniu Warszawskim, w listopadzie 1944 r., spalono Budynek A przy ulicy Rakowieckiej. Niewielkie

Wybuch wojny i lata okupacji hitlerowskiej nie przerwały jednak działalności uczelni, która działała pod różnymi nazwami, takimi jak: Kursy Gospodarcze (1940–1941), Miejska Szkoła Handlowa (1941–1942), I Miejska Szkoła Handlowa II stopnia (1942–1943), Miejskie Kursy Handlowe (1943–1944). Miejska Szkoła Handlowa była finansowo samodzielna, pobierając od Zarządu Miejskiego subsyduum w kwocie 100 000 zł rocznie.

Kierownikiem tych szkół był Edward Lipiński, zastępcą – Aleksy Wakar. **Edward Lipiński** był związany z Wyższą Szkołą Handlową od 1923 r., prowadząc wykłady z teorii koniunktury, ekonomii oraz historii gospodarki i myśli ekonomicznej. **Aleksy Wakar** był absolwentem WSH, w tej uczelni przed wybuchem wojny doktoryzował się i habilitował oraz uzyskał stanowisko profesora nadzwyczajnego. Wykładał teorię wymiany międzynarodowej.

Szkoła prowadzona w warunkach konspiracyjnych, wielokrotnie zmieniała miejsca zajęć. Programy kształcenia były przygotowane dla róż-

FOT. ARCHIWUM SGH

FOT. ARCHIWUM SGH

← Profesor Edward Lipiński inaugurujący rok akademicki w konspiracyjnej SGH (pod szyldem Miejskiej Szkoły Handlowej) podczas okupacji hitlerowskiej

↓ Pawilon Zakładów Doświadczalnych (Budynek A) – Aula A zniszczona po Powstaniu Warszawskim

straty poniosła Biblioteka SGH (ocalały budynek biblioteczny i księgozbiór).

POWOJENNA ODBUDOWA I WZNOWIENIE PEŁNEGO NAUCZANIA

W dniu 28 marca 1945 r. odbyło się pierwsze po wojnie posiedzenie władz senackich w Częstochowie, gdzie od 1944 r. prowadzono Kursy Akademickie. Wybrano rektora – został nim prof. **Jerzy Loth**, który pełnił tę funkcję w roku akademickim 1945/1946. Był on związany z uczelnią od 1917 r., wykładając geografię ekonomiczną, regionalną, kolonialną i polityczną oraz historię odkryć geograficznych i antropogeografię. Prowadził też badania w Ameryce Środkowej i Afryce.

W dniu 24 kwietnia 1945 r. w ocalałym budynku bibliotecznym w Warszawie rozpoczęły się zajęcia dydaktyczne. Jednocześnie szybko przystąpiono do odbudowy Budynku A. W dniu 1 października 1945 r. odbyła się pierwsza powojenna inauguracja roku akademickiego 1945/1946 w już odbudowanym Budynku A. Amfiladowo ustawione ławki wypełniły się studentami. Na podium zajęli miejsce Senat Akademicki i delegaci rządu: minister administracji publicznej i były premier Rządu Tymczasowego Edward Osóbka-Morawski oraz minister skarbu Konstanty Dąbrowski. Wykład inauguracyjny „Kierunek rozwoju gospodarczego Polski” wygłosił prof. Jan Drewnowski, a przewodniczący Komitetu Odbudowy Gmachu Stanisław Skrzywan złożył sprawozdanie z działalności komisji. Przemówienie inauguracyjne wygłosił rektor prof. Andrzej Grodek. W ten sposób rozpoczął się nowy rozdział historii Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. 📖

DR BARBARA TRZCIŃSKA, Katedra Geografii Ekonomicznej, Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie SGH

FOT. ARCHIWUM SGH

Wyższa Szkoła Handlowa / Szkoła Główna Handlowa w Warszawie w II Rzeczypospolitej

PAWEŁ TANEWSKI

Zycie akademickie w Polsce międzywojennej, także na naszej uczelni, cechowało nie tylko bogactwo form organizacyjnych, ale i szerokie spektrum różnorodnych napięć i konfliktów: organizacyjnych, politycznych, osobistych.

Jednym z podstawowych problemów, jaki wylania się w funkcjonowaniu takich placówek, jak wyższe uczelnie, instytuty i biblioteki, muzea, archiwa, wydawnictwa i redakcje czasopism, jest właściwy dobór pracowników. Istnieją oczywiście pewne procedury oraz zasady obsadzania stanowisk i miejsc pracy, zwłaszcza atrakcyjnych, ale można mieć wątpliwości, czy zawsze zapewniają najlepszy dobór kadr. W wielkich bankach i korporacjach bywa podobnie, o czym świadczą wybuchające nagle i niespodziewanie, za to z wielką siłą, kryzysy i głośnie bankructwa. Nie można też nie wspomnieć o tych niepokornych uczonych i menedżerach, którzy przejawiają często wiele oryginalności i pasji twórczej, wyrażając poglądy odbiegające od ogólnie przyjętych, a jeśli łączą naukę z działalnością gospodarczą i społeczną, to spotyka ich nieraz ostracyzm środowiska, a czasem wręcz represje. Podobni są do owych niesfornych uczniów, którzy mają stopnie w pełnej skali, ale cechują ich silny indywidualizm i autentyczne dążenie do zdobycia wiedzy.

Jak to było zatem w WSH/SGH w okresie międzywojennym? W latach 1922–1939, w różnych okresach, wykładało na uczelni około 190 asystentów, adiunktów, profesorów i lektorów języków obcych. Niektórzy z nich pracowali bardzo krótko (zaledwie przez rok akademicki), inni natomiast przez prawie cały okres międzywojenny.

Wśród tych 190 uczonych tylko 5 lub 6 wypada uznać za wybitne indywidualności twórcze. Są to: **Andrzej Grodek** (1901–1959), **Feliks Młynarski** (1884–1972), **Stanisław**

↑ Czapka studenta SGH
FOT. ARCHIWUM SGH/PAWEŁ TANEWSKI

Skrzywan (1902–1971), **Henryk Tennenbaum** (1881–1946), **Aleksy Wakar** (1898–1966), **Władysław Zawadzki** (1885–1939). I to wszystko. W dalszej kolejności należy wymienić bardzo solidnych, rzetelnych wykładowców, którzy przyciągali na wykłady i seminaria wielu studentów. Tych było około 10 lub 15. Cała reszta to „szara masa” asystentów i – czasem – adiunktów, stanowiąca tło dla tych największych i najbardziej znanych nazwisk. Jest to oczywiście

podejście bardzo subiektywne, bo można by wybrać inne nazwiska albo listę tę znacząco rozszerzyć. Pozwolę sobie zatem napisać kilka słów o tych, moim zdaniem, najwybitniejszych postaciach.

Andrzej Grodek, historyk gospodarczy i historyk myśli ekonomicznej, miał lekkie pióro i, jak sam o sobie mówił, wcale nie musiał zostać profesorem ekonomii. Po prostu tak się złożyło, że jeszcze w czasie studiów w WSH zatrudniono go na stanowisku asystenta. Grodek wykazał się heroiczną i jednocześnie przemyślną postawą w dniach Powstania Warszawskiego, gdy kilkakrotnie uratował zasobną bibliotekę uczelnianą przed spaleniem przez Niemców. Można jednak doskonale wyobrazić sobie Grodka jako pisarza, publicystę, a nawet felietonistę. Mamy w kraju sporo osób dobrze, a przynajmniej nieźle piszących, natomiast talent felietonisty jest spotykany bardzo rzadko. Rasowy felietonista łączy lekkie pióro z niezwykle ostrym, przenikliwym osądem rzeczy. Potrafi pisać z wielkim poczuciem humoru, który przeradza się czasem w gryzącą złośliwość, ale taką, że boki można zrywać ze śmiechu.

Feliks Młynarski to chyba postać najwybitniejsza. Jest on znany jako ekonomista i filozof społeczny tworzący wizję uszczęśliwienia ludzkości w skali globalnej, a przy tym umysł bardzo niespokojny, przerzucający się co chwila od jednej idei do drugiej, a do tego przede wszystkim wielki znawca finansów międzynarodowych, doskonale znający mechanizmy skomplikowanych operacji. W latach 1924–1929 był wiceprezesem Banku Polskiego – centralnej instytucji emisyj-

nej. Od roku 1929, ze względu na głęboką znajomość finansów i rozliczeń międzynarodowych, zasiadał w Komitecie Finansowym Ligii Narodów, a w latach 1933–1935 nawet mu przewodniczył. Za zgodą władz Polskiego Państwa Podziemnego kierował stworzonym przez Niemców Bankiem Emisyjnym w Polsce (z siedzibą w Krakowie), który emitował okupacyjne złote, popularnie zwane „młynarkami”. Ostatnie lata życia spędził na stanowisku dyrektora Biblioteki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie, co absolutnie nie odpowiadało jego unikatowym kwalifikacjom, ale widać rządzący krajem komuniści mieli inne preferencje.

Stanisław Skrzywan specjalizował się w rozwijaniu systemów rachunkowości. Zaczął w WSH, ale pełnym blaskiem wiedzy rozbłysnął dopiero po II wojnie światowej, gdy już na przełomie 1945 i 1946 r., wraz z najbliższymi współpracownikami, stworzył plan kont dla całej gospodarki socjalistycznej, obowiązujący aż do końca lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku. To trzeba mieć głowę! O ile bowiem rachunkowość kapitalistyczna informuje przedsiębiorcę o zyskach i stratach, o tyle w systemie socjalistycznym pełni funkcje kontrolne i statystyczne, ponieważ socjalistyczne państwo musi wiedzieć, co się dzieje w każdym socjalistycznym, czyli z reguły państwowym przedsiębiorstwie, choć niekoniecznie, może to być spółdzielnia albo nawet wielka korporacja prywatna, która z socjalistycznymi władzami świetnie się porozumiewa. Szkoda, że tablica poświęcona pamięci prof. Skrzywana w Gmachu A jest trudno czytelna – litery kute w białym marmurze z łatwością mogą przeczytać jedynie archeolodzy. Warto byłoby z okazji jubileuszu 115-lecia uczelni przynajmniej odnowić napis na tablicy.

Henryk Tennenbaum był w pewnym sensie podobny do Skrzywana, tyle że zajmował się ekonomiką przedsiębiorstw (zarówno małych, jak i wielkich producentów) a nie rachunkowością. Doskonale rozumiał przy tym wielką politykę krajową i międzynarodową. W Warszawie, w latach trzydziestych ubiegłego wieku, prowadził we własnym mieszkaniu przy Kredytowej salon polityczny, w którym spotykali się politycy tej miary miary, jak Władysław Sikorski (1881–1943) czy Wincenty Witos (1874–1945). Zafascynowany Anglią, syn zamożnego kupca warszawskiego Leopolda Tennenbauma, przedarł się na przełomie 1939 i 1940 r. z Lwowa do Rumunii i szybko dotarł do Londynu. Podobnie jak Młynarski pisał w okresie międzywojennym dziesiątki, może nawet setki artykułów do prasy codziennej. W czasie II wojny światowej jakby przycichł, może dlatego, że mówiło się o nim jako możliwym premierze rządu polskiego na uchodźstwie w Londynie. Rząd ten miał uznanie dyplomatyczne aż do 1945 r. W takich przypadkach wskazane jest nie-

Andrzej Grodek

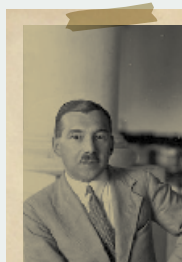
Feliks Młynarski

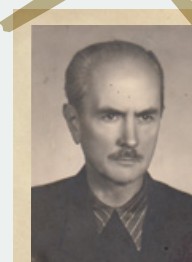
Stanisław Skrzywan

Henryk Tennenbaum

Władysław Zawadzki

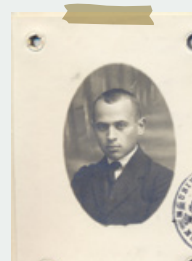
Aleksy Wakar

Konstanty Krzeczkowski

Wiktor Podoski

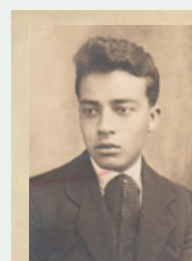
Tadeusz Bajkowski

Zygmunt Miduch

Kazimierz Kasperski

Tadeusz Czajkowski

Władysław Bruliński

FOT. ARCHIWUM SGH: Aleksy Wakar, Andrzej Grodek, Jan Dmochowski, Henryk Tennenbaum, Konstanty Krzeczkowski, Stanisław Skrzywan, Zygmunt Miduch. FOT. ARCHIWUM NAC: Feliks Młynarski, Wiktor Podoski, Władysław Zawadzki, Władysław Studnicki-Gizbert. FOT. ARCHIWUM UW: Tadeusz Bajkowski. Fotografia Kazimierza Kasperskiego pochodzi z książki Andrzeja Wierzbickiego pt. *Wspomnienia i dokumenty*, wydanej przez PWN w 1957 r.

† Wiktor Podoski z niezwyklej urody malarką Moniką Żeromską (1913–2001), córką Stefana Żeromskiego, na przyjęciu dyplomatycznym
FOT. ARCHIWUM NAC

raz powstrzymywanie się od publicznego zabierania głosu. Uczony odżył w ostatnich miesiącach wielkiego konfliktu światowego. W latach 1945–1946 opublikował na łamach codziennej gazety londyńskiej – „Dziennika Polskiego i Dziennika Żołnierza” – około 100 artykułów, bezbłędnie przewidując rozwój sytuacji gospodarczej i politycznej w powojennej Polsce.

Dwaj ostatni wybitni ekonomiści, **Aleksy Wakar** i **Władysław Zawadzki**, to przedstawiciele ekonomii matematycznej. Obaj cieszyli się wielkim uznaniem światowych organizacji ekonometrycznych. Niektórzy twierdzą, że bez ekonometrii nie ma ekonomii. Można mieć co do tego poważne wątpliwości, tym bardziej że Zawadzki na stanowisku ministra skarbu w latach 1932–1935 prowadził fatalną dla Polski politykę finansową (przejawiającą się w sztucznie zawyżonym kursie złotego hamującym polski eksport i opodatkowaniu obywateli w rujnującej wysokości). Pod względem rozumienia zjawisk gospodarczych Zawadzkiego na pewno przewyższał choćby **Stanisław Lauterbach-Zarzewski** (1896–1971), żądający odwrotu od tego rodzaju polityki. Lauterbach-Zarzewski był skromnym prawnikiem, wydającym w Łodzi liberalną „Politykę Gospodarczą” [w 1995 r. w warszawskim mieszkaniu jego siostry, Jadwigi Lauterbach (1920–2021), bardzo już wiekowej pani, trzymałem w ręku brytyjski paszport jej brata wraz z fotografią – nadarzyła się wówczas niepowtarzalna okazja zrobienia kopii interesującego dokumentu, niestety niewykorzystana – *przyp. autora*].

Skoro Zawadzki został uznany za światowej sławy ekonomistę matematycznego, to wypada go wspomnieć w tym miejscu. Uczony ten trafił do uczelni po śmierci rektora **Jana Dmochowskiego**. Wakowało wtedy stanowisko kierownika Katedry Ekonomii Politycznej, o które, oprócz Zawadzkiego, ubiegał się również, ale bez powodzenia, dawny „kronenberczyk” i najwybitniejszy chyba umysł polityczny, jaki wydała Polska w XX wieku – **Władysław Studnicki-Gizbert** (1867–1953). Myśl polityczna Studnickiego-Gizberta do dziś inspiruje, o czym świadczą m.in. liczne wznowienia jego książek i ostatnio wydana biografia pióra znanego publicysty historycznego Piotra Zychowicza.

Aleksego Wakara cechowała natomiast skłonność do tworzenia niezwykle abstrakcyjnych modeli matematycznych, np. handlu spółdzielczego, w gospodarce socjalistycznej. Przez kilka lat studiował medycynę, zanim zdecydował się na ekonomię. Studia w WSH ukończył w 1927 r. Od roku 1933 był asystentem w Katedrze Ekonomii Politycznej. Dużo wcześniej, w czasie rewolucji bolszewickiej, walczył po stronie Białych (jego matka była Rosjanką), ale w końcu osiadł w Polsce i otrzymał polskie obywatelstwo. W roku 1949 został członkiem PZPR, z której w 1950 r. został usu-

nięty. W roku 1952 polskie władze bezpieczeństwa przekazały go ZSRR. Skazano go na 10 lat obozu pracy przymusowej. Po śmierci Stalina powrócił do Polski i SGPiS-u.

Pominać tu trzeba tzw. średniaków – zdolnych, pracowitych, przyciągających studentów na wykłady, ale niewyróżniających się w sposób szczególny pomimo posiadanych doktoratów i habilitacji.

I wreszcie „szara masa” asystencka. Dlaczego „szara”? Bo zarabiała na uczelni grosze, np. 200 zł miesięcznie. Dla porównania rekord profesorski to 4 tys. zł miesięcznie w ciągu jednego roku akademickiego, ustanowiony pewnego razu przez prof. **Konstantego Krzeczkowski** (1879–1939). Ta masa asystentów i – czasem – adiunktów pracowała więc bardzo ciężko. Nieraz całe lata nie robiła doktoratów, bo musiała jeszcze zarabiać gdzie indziej, a na uczelni ktoś jednak musiał realizować program dydaktyczny.

W tej masie byli też i tacy, którzy stosunkowo krótko pracowali na uczelni, a później ją opuszczali, gdyż mieli możliwości podjęcia zupełnie innej pracy, np. w Ministerstwie Spraw Zagranicznych jak wykładowca angielskiego **Wiktor Podoski** (1895–1960) – dyplomata, który swoją służbę zakończył w Montrealu w 1945 r. Były też takie osoby, które z jakichś innych powodów postanowiły odejść z uczelni, bo zraziły je stosunki panujące wśród społeczności akademickiej lub po prostu chciały dokonać jakiejś radykalnej zmiany w swoim życiu. Jedną z nich był **Tadeusz Bajkowski** (1892–1971) – prawnik, który po 6 latach pracy (1926–1932) w WSH bardzo zainteresował się katolicką nauką społeczną i przeniósł się do ośrodka dla niewidomych w podwarszawskich Laskach, zajmując się jego administracją i gospodarką.

Można podać mnóstwo innych bardziej typowych przykładów, zaczerpniętych ze środowiska tych najniższej stojących w hierarchii przedwojennych uczonych. Na pewno do tej grupy należeli **Zygmunt Miduch** (1893–1959) i **Tadeusz Czajkowski** (1903–1947?).

Zygmunt Miduch, absolwent Wyższej Szkoły Handlowej, podjął pracę na uczelni w 1924 r. Jednocześnie pracował w Centralnym Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów (w 1932 r. nazwa organizacji została skrócona do Centralnego Związku Polskiego Przemysłu), popularnie zwanym Lewiatanem. W latach 1920–1936 opublikował w „Przeglądzie Gospodarczym”, fachowym organie tej organizacji, ponad 60 artykułów omawiających zagadnienia celne, polityki handlowej, handlu zagranicznego, międzynarodowych traktatów gospodarczych. W roku 1937 współpraca z tym czasopismem została przerwana. Oprócz tego opublikował dwie publikacje poświęcone polityce celnej: jedną (o zarania niepodległości) o polityce państw rozbiorowych

i drugą o polityce celnej odrodzonej już Rzeczpospolitej. W roku akademickim 1928/1929 został asystentem prof. Tennenbauma i pozostał na tym stanowisku aż do wybuchu II wojny światowej.

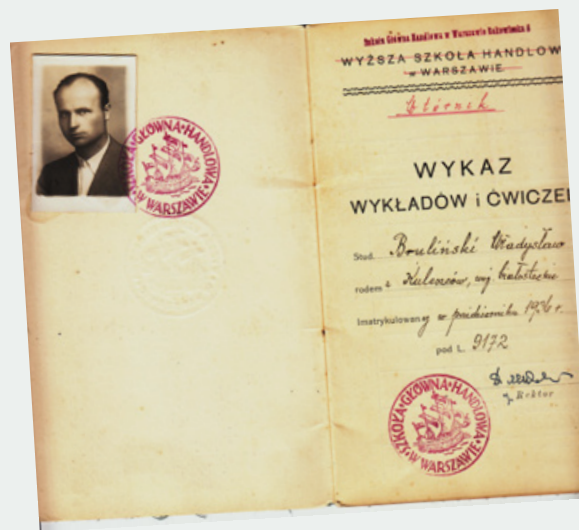
W Archiwum Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie zachowało się interesujące świadectwo, opisujące jego pracę na uczelni. W piśmie z dnia 5 grudnia 1924 r. Miduch stwierdził: „W Wyższej Szkole Handlowej jestem zajęty dwie godziny tygodniowo. Poza tym przyjmuję studentów w biurze [najprawdopodobniej posiadał własny pokój do pracy w siedzibie Lewiatana przy ulicy Chmielnej 2 – *przyp. autora*] i w domu. Rozmowy z nimi względnie odczytywanie prac zajmuje mi kilka godzin tygodniowo. Nie mogę obliczyć ściśle liczby godzin poświęconych pracy asystenta WSH, gdyż studenci przychodzą w nieregularnych odstępach czasu. Minimalnie zajmuję 2 do 3 godzin poza Uczelnią, a w poszczególnych tygodniach kilka lub kilkanaście godzin”.

Za pracę na uczelni Miduch otrzymywał bardzo skromne wynagrodzenie. Przykładowo, w 1933 r. zarabiał netto (po potrąceniu podatku dochodowego i kryzysowego) nieco ponad 220 zł miesięcznie, co stanowi odpowiednik obecnych 2200 zł. Takie wynagrodzenie absolutnie nie zapewniało warunków materialnych niezbędnych do pracy dydaktycznej i naukowej. Na szczęście Miduch umiał łączyć te zajęcia z pracą w Lewiatanie – organizacji wielkiego kapitału działającej w Polsce. Kierował w niej Referatem Celnym w Wydziale Ekonomiczno-Statystycznym, na którego czele stał prof. **Kazimierz Kasperski** z naszej uczelni.

Tego, co robił i z czego się utrzymywał Miduch w latach II wojny światowej i po jej zakończeniu, nie udało się niestety ustalić, poza tym, że zmarł w 1959 r. i spoczął na cmentarzu powązkowskim w Warszawie.

Drugi przykład to **Tadeusz Czajkowski**. Po studiach w SGH podjął pracę asystenta i, co stanowiło jego główne zajęcie badania w zakresie statystyki zatrudnienia w Głównym Urzędzie Statystycznym. Posiadał duży potencjał intelektualny, na co wskazuje jego bardzo interesująca praca dyplomowa ogłoszona drukiem, poświęcona tkaczom w Żelowie – małym miasteczku w pobliżu Łodzi. Czajkowski opisał w niej swisty mikroświat tkaczy i ich rodzin, organizację warsztatów, warunki bytu, zainteresowania, sposób spędzania wolnego czasu, czytelnictwo oraz bardzo zróżnicowane i bogate życie religijne zarówno katolików, protestantów różnych odłamów oraz osób wyznania mojżeszowego. Czajkowski zginął w latach wojny. Jego nazwisko znajduje się na tablicy upamiętniającej członków społeczności akademickiej, którzy zginęli lub zmarli w latach okupacji hitlerowskiej. Tablica w Budynku A została odsłonięta w 1980 r.

Pomimo tych strat wydaje się, że potencjał intelektualny, jakim dysponowała SGH

w 1945 r., wystarczał do stworzenia prężnego ośrodka myśli ekonomicznej, społecznej i politycznej. Czy mielibyśmy szansę stać się centrum akademickim na miarę słynnej London School of Economics and Politics lub Massachusetts Institute of Technology, gdyby wynik II wojny światowej był inny i nie znaleźlibyśmy się w radzieckiej strefie wpływów? To zależałoby przede wszystkim od siły gospodarki i polityki naprawdę wolnej Polski. Uczelnie takie jak ekonomiczne na całym świecie kształcą na potrzeby konkretnego systemu społeczno-gospodarczego. Gdyby Polska odgrywała rolę regionalnego mocarstwa, to i nasza SGH mogłaby się stać wiodącym europejskim ośrodkiem naukowym i dydaktycznym.

Na międzywojenną SGH można spojrzeć z różnych perspektyw, np. poprzez biografie i publikacje osób w niej pracujących, co bardzo wiele mówi o poziomie uczelni. Inne możliwe ujęcie to analiza życia studenckiego w różnych jego przejawach: działalności samopomocowych organizacji studenckich, korporacji akademickich, a także, o czym mało się mówi, wystąpień studenckich, nieraz bardzo burzliwych – np. głośnie protesty (dosłownie: głośnie, gdyż przy użyciu petard) w salach wykładowych, które wybuchały z różnych powodów. Nie można przy tym pominąć działalności tak skrajnych organizacji jak młodzieżówka Obozu Narodowo-Radykalnego. Liczyła ona pod koniec lat trzydziestych ubiegłego wieku 100 aktywistów, działających pod wodzą **Władysława Brulińskiego** – studenta SGH, który rozpoczął studia w 1936 r., a ukończył w 1963 r. Pytanie, czy była to jedyna taka organizacja?

Jeszcze inna perspektywa to spojrzenie na WSH/SGH z punktu widzenia rozwiązań organizacyjno-instytucjonalnych, takich jak organizacja dydaktyki i prac badawczych czy też budowa nowych obiektów. 📖

PPP: Punktacja, Parametryzacja, Patologia

 MICHAŁ BRZOZA-BRZEZINA, MARCIN KOLASA, KRZYSZTOF MAKARSKI

PARAMETRYZACJA ZA LATA 2017–2021

– ZAPRASZAMY DO DYSKUSJI

Parametryzacja za lata 2017–2021 wzbudziła dużo emocji w środowisku akademickim. Omówienie wszystkich ważnych zagadnień, pozytywów i negatywów tego procesu to zapewne temat na książkę. Niniejszy artykuł chcielibyśmy poświęcić tylko jednemu, ale niezwykle istotnemu wątkowi – skutkom obecności w Wykazie Czasopism MEiN periodyków publikujących (za duże pieniądze i w hurtowych ilościach) częstokroć niskiej jakości artykuły naukowe. Uważamy bowiem, że przy skutkach tego zjawiska, które bez wahania można nazwać „patologicznymi”, błędą inne niedoskonałości procesu parametryzacji.

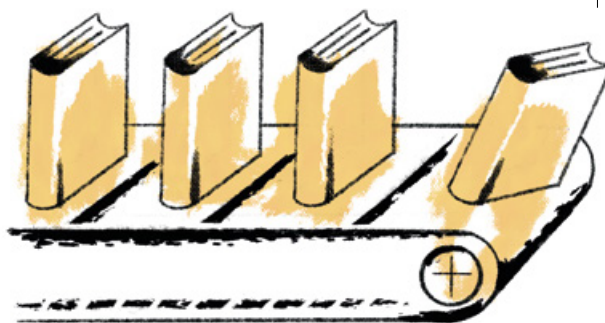
Na początek chcielibyśmy wyjaśnić jedną kwestię. Wiemy, że dla niektórych osób samo istnienie listy czasopism i punktowanie publikacji jest kontrowersyjne, zyskało sobie nawet pejoratywny przydomek „punktoza”. Nie podzialamy tego zdania. Uważamy, że polska nauka powinna jak najściślej integrować się z nauką światową, a jedynym sposobem na osiągnięcie tego celu jest uczestniczenie jak najszerzego grona polskich naukowców w światowym obiegu badawczym. Oznacza to prowadzenie badań ze współautorami z zagranicy, prezentowanie ich wyników na dobrych międzynarodowych konferencjach i wreszcie – jako ukoronowanie procesu – opublikowanie wyników w dobrym (najlepiej topowym) czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym. Chcemy podkreślić, że nie uważamy, by opisany proces był sztuką dla sztuki. Tak od lat funkcjonuje nauka – bynajmniej nie tylko ekonomia – w krajach zachodnich i (biorąc pod uwagę niewiarygodny wręcz postęp w licznych dziedzinach życia, u którego źródeł bardzo często leżą badania naukowe) jest to droga do sukcesu. Jest to system brutalnie konkurencyjny, ale czy to komuś się podoba, czy nie, z tego wynika jego skuteczność. Czy system ten jest pozbawiony wad? Oczywiście, że nie jest, jednak (jak w słynnym powiedzeniu o demokracji) na razie nie wymyślono niczego lepszego. Wracając do kwestii listy czasopism – jeśli tylko pomaga ona stworzyć bodźce do prowadzenia badań naukowych w konkurencyjnym środowisku międzynarodowym, jesteśmy jej zwolennikami. Uważamy natomiast, że wydawa-

nie pieniędzy podatnika na słabej jakości badania publikowane w czasopismach o znikomym zasięgu jest marnowaniem tych środków finansowych.

Może to przykro zabrzmić, ale polskie nauki ekonomiczne funkcjonowały do niedawna na marginesie światowego obiegu naukowego (tak, wiemy o Kaleckim). Jeszcze 15 lat temu ekonomistów afiliowanych przy polskich uczelniach, publikujących w czołowych międzynarodowych czasopismach, można było policzyć na palcach jednej ręki. Sytuacja zaczęła się powoli zmieniać na skutek pojawienia się bodźców, takich jak granty NCN czy właśnie punktacja czasopism. Dziś w dobrych i bardzo dobrych periodykach publikuje regularnie już co najmniej kilkadziesiąt osób z polskich uczelni ekonomicznych. To nadal niewiele, ale postęp jest olbrzymi. Widać go choćby po pozycji Polski w rankingu krajów, opracowywanym przez serwis Ideas/Repec. Jeszcze w styczniu 2005 r. plasowaliśmy się na 81. pozycji, pomiędzy Urugwajem a Oklahomą (ranking traktuje stany USA jako oddzielne jednostki; por. [HTTPS://IDEAS.REPEC.ORG/OLD/0501/TOP.COUNTRY.ALL.HTML](https://ideas.repec.org/top/old/0501/top.country.all.html), data dostępu: 14 stycznia 2022 r.). W listopadzie 2021 r. byliśmy na 57. pozycji (między Rumunią a Finlandią). To oczywiście nadal dość nisko, ale postęp jest widoczny (por. [HTTPS://IDEAS.REPEC.ORG/OLD/2111/TOP.COUNTRY.ALLDETAIL.HTML](https://ideas.repec.org/top/old/2111/top.country.all.detail.html), data dostępu: 14 stycznia 2022 r.). Również nasza Alma Mater znacząco awansowała w ostatnich latach i obecnie jest sklasyfikowana wśród 5% najwyższej notowanych jednostek naukowych na świecie (por. [HTTPS://IDEAS.REPEC.ORG/TOPTOP.INST.ALL.HTML](https://ideas.repec.org/top/top.inst.all.html), data dostępu: 14 stycznia 2022 r.).

Żywimy nadzieję, że tym krótkim wstępem udało nam się, jeśli nawet nie przekonać Czytelnika, że tworzenie bodźców do publikowania wyników badań w dobrych czasopismach istniejących w obiegu międzynarodowym jest ważne, to przynajmniej zaprezentować nasze zdanie w powyższej kwestii. Możemy teraz przejść do zagadnienia, które zmotywowało nas do napisania niniejszego tekstu. Jak już wspomnieliśmy, ministerialnej liście czasopism można wiele zarzucić. Niewątpliwie najnowsze zmiany w punktacji sprawiają, że lista wątpliwości stała się jeszcze dłuższa. Wszystkie te zarzuty błędą jednak przy jed-

nym – obecności na liście czasopism z wysoką lub bardzo wysoką punktacją, które publikują za duże pieniądze tysiące artykułów często wątpliwej jakości. Zjawisko to, ze względu na swoją masowość, całkowicie wypacza bowiem system bodźców, prowadzi do „psucia” nauki, a kosztem obciąża polskiego podatnika.

PROBLEM...

Głównym winowajcą są czasopisma, które publikację artykułów naukowych zamieniły w produkcję masową, kusząc autorów nisko zawieszoną poprzeczką naukową i ekspresowym procesem recenzyjnym (i pobierając za to sówitą opłatę). Samo istnienie takich czasopism nie byłoby może bardzo szkodliwe, gdyby nie to, że niektóre z nich otrzymały bardzo wysoką punktację w wykazie MEiN. Jednymi z najbardziej popularnych w Polsce czasopism tego typu są „Energies” (140 pkt MEiN) i „Sustainability” (100 pkt MEiN), wydawane przez wydawnictwo zarejestrowane w Szwajcarii i znane pod akronimem MDPI (Multidisciplinary Digital Publishing Institute). Wydawnictwu temu jest zarzucane stosowanie w części swoich periodyków praktyk właściwych tzw. wydawcom drapieżnym (*predatory publishers*), którzy publikują artykuły naukowe w zamian za uiszczenie przez autora opłaty, bez przeprowadzenia rygorystycznego procesu recenzyjnego (M. Angeles Oviedo-García, *Journal Citation Reports and the Definition of a Predatory Journal: The Case of the Multidisciplinary Digital Publishing Institute (MDPI)*, „Research Evaluation” 2021, No. 30(3), s. 405–419; [HTTPS://DOI.ORG/10.1093/RESEVAL/RVAB020](https://doi.org/10.1093/RESEVAL/RVAB020), data dostępu: 14 stycznia 2022 r.). W samym 2021 r. liczba wydań specjalnych w „Energies” i „Sustainability” przekroczyła łącznie 5 tys.! ([HTTPS://PAOLOCROSETTO.WORDPRESS.COM/2021/04/12/IS-MDPI-A-PREDATORY-PUBLISHER/](https://paolocrosetto.wordpress.com/2021/04/12/IS-MDPI-A-PREDATORY-PUBLISHER/), data dostępu: 14 stycznia 2022 r.)

Popularność tych tytułów wśród polskich naukowców rosła w ostatnich latach lawinowo. W roku 2015 w „Energies” zostało opublikowanych 5 artykułów autorów z polską afiliacją, a w 2021 r. już 1914! Na takie przyspieszenie prawdopodobnie miał wpływ kończący się proces ewaluacji uczelni, potencjalnie istotnie zniekształcając jego wyniki. Opublikowanie artykułu w wydawnictwie MDPI kosztuje około 2 tys. CHF. Oznacza to, że za same publikacje w „Energies” polski podatnik zapłacił w 2021 r. niemal 4 mln CHF! Poziom naukowy wielu z tych artykułów jest bardzo niski, niedający szans na publikację w renomowanym czasopiśmie o zbliżonej punktacji. Przykładowo, tyle samo punktów co „Energies” mają w aktualnym Wykazie Czasopism MEiN takie uznane tytuły, jak „Journal of International Economics” (tzw. *top-field* ekonomii międzynarodowej) czy „Journal of Money Credit and Banking” (nr 2 w obszarze ekonomii monetarnej), stosujące rygorystyczny proces recenzyjny, w wyniku którego jest odrzucana znakomita większość nadesłanych prac, a proces wydawniczy trwa niekiedy kilka lat.

Wspomniane dwa czasopisma MDPI nie są odosobnionymi przypadkami, a zapewne skala zjawiska jest dużo większa, niż świadomi są autorzy tego tekstu. Podobny problem występuje np. w „European Research Studies Journal”, który w 2021 r. został usunięty z bazy Scopus z powodu „wątpliwości publikacyjnych”, a któremu ciągle najnowsza lista MEiN przypisuje 100 pkt (publikacjom w czasopiśmie ERSJ jest poświęcony artykuł autorstwa Marka Wrońskiego pt. *Jak zapłacić sloty* w „Fo-

rum Akademickim” 2021, nr 2; [HTTPS://MIESIECZNIK.FORUMAKADEMICKIE.PL/CZASOPISMA/FA-2-2021/JAK-ZAPELNIC-SLOTY%E2%80%A9/](https://miesiecznik.forumakademickie.pl/czasopisma/fa-2-2021/jak-zapelnic-sloty%E2%80%A9/), data dostępu: 14 stycznia 2022 r.). W tym greckim czasopiśmie zachodzi przedziwne zjawisko: w latach 2020 i 2021 prawie wszystkie publikacje miały przynajmniej jednego autora z Polski. Dokładne policzenie publikacji z polską afiliacją jest czasochłonne, ale w 2021 r. było 12 wydań, z którego każde zawierało około 70–80 artykułów, z czego tylko pojedyncze nie miały polskiej afiliacji. Publikacja w „European Research Studies Journal” jest tańsza niż w MDPI, cena wynosi około 600 EUR. Ofertę ERSJ można zatem uznać za bardzo atrakcyjną, jedynie 6 EUR za punkt MEiN!

Przyznawanie czasopismom stosującym takie praktyki wydawnicze wysokiej punktacji na liście MEiN jest niezmiernie szkodliwe. Stosowanie mocnych zachęt do publikowania w takich periodykach przynosi szkodę nauce, prowadzi bowiem do promocji badań, które częstokroć nie przechodzą rygorystycznego procesu recenzyjnego. Wszyscy wiemy, jak wiele szkody potrafią wyrządzić takie badania w epoce mediów społecznościowych i powszechnych fake newsów. Naukowcy ze swoimi karierami zbudowanymi na dorobku, który nie przechodził rygorystycznego procesu recenzyjnego, wychowują następne pokolenia badaczy, promują doktorantów, recenzują doktoraty, habilitacje i profesury. Ponadto od tego, w jakim stopniu poszczególne uczelnie zachęcają do publikowania w tych czasopismach, może zależeć ewaluacja szkoły wyższej. Biorąc pod uwagę masowość zjawiska, zauważmy, że może ono istotnie zaburzyć ranking uczelni. W skrajnym przypadku dobre uczelnie, które powstrzymują się od zachęcania pracowników do wątpliwych praktyk, mogą spaść nawet

RZECZYOBRAZKOWE

poniżej kategorii B+ i zostać pozbawione prawa prowadzenia szkół doktorskich. Co gorsze, za wszystkie opisane zjawiska polski podatnik płaci zagranicznym spółkom dziesiątki milionów złotych.

... I PROPOZYCJA JEGO ROZWIĄZANIA

Opisany problem nie dotyczy jedynie Polski ani jedynie nauk ekonomicznych. Krajowe środowisko naukowe nie jest w stanie samodzielnie i na bieżąco tropić opisanych patologii oraz dostosowywać punktacji wszystkich czasopism funkcjonujących w danej dyscyplinie, nawet jeśli ograniczymy się tylko do tych indeksowanych w bazach Scopus czy Web of Science. Koszty takiego przedsięwzięcia są po prostu za duże, a przewaga liczebna i motywacyjna po stronie osób korzystających z wad systemu jest przynajmniej.

Radykalnym rozwiązaniem tego problemu byłoby postawienie na ścisłą elitarność, czyli uznawanie za istotny dorobek jedynie artykułów opublikowanych w bardzo wąskiej grupie wiodących czasopism. Przykładowo, na topowych amerykańskich uczelniach ekonomicznych tak naprawdę liczą się jedynie publikacje w tzw. top 5 („American Economic Review”, „Econometrica”, „Journal of Political Economics”, „Quarterly Journal of Economics” oraz „Review of Economic Studies”), ewentualnie w kilku czasopismach tzw. *top field* (np. „Journal of Monetary Economics”, „Journal of International Economics”, „Journal of Econometrics”, „Journal of Economic Theory”). Pomimo wspomnianego postępu polskie środowisko ekonomiczne na takie rozwiązanie oczywiście nie może sobie pozwolić, bo w tego typu czasopismach publikacje autorów z polską afiliacją wciąż należą do rzadkości. Poza tym skrajna elitarność też ma poważne wady, ale to temat na odrębny artykuł.

Nasze szczęście jest rozwiązaniem pośrednie, stosowane w wielu krajach europejskich. Polega ono na skorzystaniu z szerszych, ale ciągle elitarnych list czasopism, jak np. *Academic Journal Guide* (AJG). Lista ta klasyfikuje czasopisma na 5 kategorii, a w obszarach ekonomii i finansów zawiera łącznie około 550 pozycji (por. metodyka sporządzania listy: https://CHARTEREDABS.ORG/WP-CONTENT/UPLOADS/2021/06/ACADEMIC_JOURNAL_GUIDE_2021-METHODOLOGY.PDF, data dostępu: 14 stycznia 2022 r.; najnowsza lista: <https://CHARTEREDABS.ORG/ACADEMIC-JOURNAL-GUIDE-2021/>, data dostępu: 14 stycznia 2022 r.). Nie ma oczywiście gwarancji, że w tego typu wykazie nigdy nie pojawi się czasopismo stosujące opisane praktyki, ale szansa na to, zwłaszcza otrzymanie wysokiej kategorii, jest nieporównywalnie mniejsza niż w przypadku polskiej listy ministerialnej, na której do dyscypliny „ekonomia i finanse” zostało przypisanych ponad 1800 czasopism. W przeciwieństwie do wykazu MEiN lista AJG znajduje się pod czujnym okiem międzynarodowej społeczności akademickiej.

Uważamy, że lista ministerialna powinna być docelowo zastąpiona takim źródłem zewnętrznym. Jako że próżno szukać tam polskich czasopism (są one w tym momencie zdecydowanie zbyt mało znaczące), powinno się ją rozszerzyć o tytuły wydawane w naszym kraju. Nie kwestionujemy bynajmniej potrzeby uwzględnienia takowych. Polskie czasopisma często odgrywają ważną rolę w rozwoju pracowników stawiających pierwsze kroki w nauce. Te najlepsze powinny zmierzać do znalezienia się na liście AJG. Dopóki tak się jednak nie stanie, dopóty publikowane w nich artykuły powinny być punktowane niżej niż artykuły z najniższej kategorii AJG.

Postulowana przez nas zmiana na poziomie ministerialnym raczej szybko nie nastąpi, zwłaszcza jeśli poruszone w tym artykule problemy wcześniej nie trafią do świadomości polskich ekonomistów, a ich zwalczanie nie stanie się priorytetem władz na najlepszych polskich uczelniach. Biorąc pod uwagę pozycję SGH wśród polskich uczelni ekonomicznych, uważamy, że powinna ona odegrać aktywną i wiodącą rolę w procesie minimalizacji skutków opisanych patologii, stając się przykładem dla innych jednostek. Możliwe działania w tym zakresie są następujące:

- 1) zmiana zasad nagradzania za publikacje i wewnętrznej oceny pracowników, np. na podstawie listy AJG;
- 2) akcja edukacyjna na uczelni, uczulająca pracowników naukowych na opisane problemy i ich szkodliwość dla rozwoju nauki;
- 3) finansowanie ze środków uczelni opłat publikacyjnych wyłącznie w czasopismach z listy AJG;
- 4) zgłoszenie problemu przez władze rektorskie do ministerstwa wraz z propozycją jego rozwiązania oraz informacją o podjętych krokach w ramach uczelni;
- 5) podjęcie wspólnych działań z najważniejszymi uczelniami ekonomicznymi w kraju w celu wypracowania wspólnej strategii przeciwdziałania wspomnianym zjawiskom.

W krótkim okresie działania te mogą się okazać kosztowne dla naszej Alma Mater. Dopóki lista ministerialna dopuszcza patologie, dopóty niekorzystanie z nich będzie stawiać SGH w gorszej pozycji względem uczelni tolerujących takie praktyki i przez to zbierających hurtowo punkty do ewaluacji za wątpliwą jakość publikacji. Uważamy jednak, że SGH jest wystarczająco silna, by zmierzyć się z takimi kosztami dla dobra polskich nauk ekonomicznych w przyszłości. *Noblesse oblige!*

KRÓTKO NA ZAKOŃCZENIE

Mamy świadomość, że w polskich naukach ekonomicznych nadal następuje proces uczenia się tego, co i gdzie warto publikować. Osoby, które opublikowały artykuły we wspomnianych czasopismach, reagowały na bodźce, a niektórzy autorzy zapewne nie mieli świadomości problemów opisanych w tym opracowaniu. Nie chcemy zatem, by ten tekst miał charakter oskarżycielski, mamy nadzieję, że spełni funkcję edukacyjną i pomoże wypracować lepsze mechanizmy motywacyjne w przyszłości. A co Państwo o tym sądzicie? Zapraszamy do dyskusji.

PROF. DR HAB. MICHAŁ BRZOZA-BRZEZINA, Katedra Ekonomii Ilościowej, Kolegium Analiz Ekonomicznych SGH; **DR HAB. MARCIN KOLASA**, prof. SGH, Katedra Ekonomii Ilościowej, Kolegium Analiz Ekonomicznych SGH; **DR HAB. KRZYSZTOF MAKARSKI**, prof. SGH, Katedra Ekonomii Ilościowej, Kolegium Analiz Ekonomicznych SGH

So Food

Prosto lubię to!

SO...SZUKASZ POMYSŁU NA SMACZNY OBIAD W 3 MINUTY?

*dla głodnego
Studenta*

 **DANIE
GOTOWE
JUŻ W 3 MINUTY!**

*dla wegetarianki
Studentki*

*dla Zapieganego
Wykładowcy*

Poznaj wszystkie smaki na:

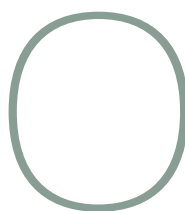
www.facebook.com/sofoodpl

www.sofood.pl

Od przepisów do działań

✎ KATARZYNA GÓRAK-SOSNOWSKA, WSPÓŁPRACA: ŁUKASZ SKROK, LIDIA TOMASZEWSKA, ANNA ULATOWSKA

KOLEJNY ETAP REALIZACJI STRATEGII HRS4R W SGH

 Od roku 2018 SGH wdraża zasady wynikające z uzyskania wyróżnienia *HR Excellence in Research* (HRS4R). Jest ono przyznawane instytucjom, które podejmują działania na rzecz zwiększenia atrakcyjności warunków pracy i rozwoju kariery pracowników naukowych oraz doktorantów, przestrzegając zasad i wytycznych zawartych w Europejskiej Karcie Naukowca oraz Kodeksie postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych. Dokumenty te zawierają 40 zasad w czterech kategoriach: „aspekty etyczne i zawodowe”, „aspekty związane z rekrutacją”, „aspekty związane z warunkami pracy” oraz „aspekty związane z rozwojem zawodowym”.

Już sam przegląd kategorii wskazuje na to, że HRS4R ma holistyczny charakter i służy temu, aby badaczom dobrze pracowało się na uczelni. Co prawda, karta i kodeks wskazują tylko na tę grupę osób, jednak nikt chyba nie ma wątpliwości, że zawodowy dobrostan pracowników naukowo-badawczych i doktorantów zależy także od sprawności administracyjnej uczelni, ta zaś wiąże się z zapewnieniem zawodowego dobrostanu pracownikom administracyjnym. Z tego powodu można powiedzieć, że sprawna realizacja założeń HRS4R dotyczy wszystkich pracowników SGH, jak również studentów, przede wszystkim tych zainteresowanych karierą naukową.

Wyszczególnione w ramach HRS4R zasady przedstawiają stan docelowy i mają charakter normatywny. Wskazują, jak powinni postępować i czym kierować się pracownicy naukowcy i pracodawca, czyli uczelnia. Punktem wyjścia do realizacji tych zasad stały się wewnętrzne akty normatywne, które regulują różne obszary działalności szkoły wyższej. Są to m.in. Regulamin wynagradzania (ZR nr 46), Określenie kierunków polityki kadrowej dotyczącej nauczycieli akademickich (US nr 416) czy Regulamin mediacji (ZR nr 78).

Sporo zasad HRS4R zawierają Kodeks etyki pracowników SGH (US nr 32) oraz dodatkowe materiały opracowywane przez Komisję Etyki.

Kolejnym etapem jest ustalenie, jak te dokumenty sprawdzają się w działalności uczelni. W tym celu Zespół ds. Wdrożenia Strategii HRS4R oraz Polityki OTM-R zrealizował dwa działania. Pierwszym było badanie ankietowe dotyczące tego, w jaki sposób nauczyciele akademicy i doktoranci SGH postrzegają realizację zasad HRS4R na naszej uczelni [uczestniczyli w nim Państwo w czerwcu 2021 r.; respondentom serdecznie dziękujemy za odpowiedzi i komentarze]. Drugim działaniem był audyt zasad zrealizowanych na poziomie opracowania stosownej dokumentacji. W audycie przyjęliśmy treść poszczególnych zasad jako stan docelowy, a następnie zdekonstruowaliśmy elementy składowe, które składają się na ten stan (opracowane wewnętrzne akty normatywne oraz ich przydatność do realizacji zasady, inne działania sprzyjające realizacji zasady), a także, jeżeli oba te elementy nie wyczerpywały realizacji zasady, zastanawialiśmy się nad tym, co warto by było jeszcze wprowadzić.

Zestawiając ze sobą dwa poziomy analizy (wyniki ankiety + audyt), uzyskaliśmy cztery scenariusze, które różnią się od siebie stopniem wdrożenia stosownych przepisów oraz sposobem postrzegania przez audytorów i społeczność SGH. Pierwszy scenariusz dotyczy braku stosownych przepisów i niskiej świadomości realizacji danej zasady wśród pracowników SGH, np. znajomości strategicznych celów uczelni w obszarze B+R oraz mechanizmów finansowania badań. Stosowny dokument właśnie powstaje, stąd trudno spodziewać się, że będzie on znany pracownikom. Drugi scenariusz dotyczy sytuacji, w której istnieją stosowne przepisy, ale nie są do końca transparentne czy jasne. Wiąże się to np. z kwestią finansowania i wynagradzania – mimo wprowadzenia Regulaminu wynagradzania nie ma jasności co do tego, od czego zależy nasze wynagrodzenie i jak się ono ma w porównaniu do innych na podobnych stanowiskach. Scenariusz trzeci zakłada sytuację odwrotną – nie ma w zasadzie szczególnych przepisów, a mimo to społeczność SGH ma poczucie, że zasada jest realizowana. Przykładem może być możliwość kierowania się wolnościami przekonania i wypowiedzi oraz określania me-

tod rozwiązywania problemów przy prowadzeniu badań naukowych. Ostatni scenariusz, czwarty, to wprowadzenie stosownych przepisów i pozytywny odbiór ze strony społeczności SGH. Dotyczy to np. stworzenia procedur oraz wyznaczenia bezstronnej osoby w charakterze rzecznika, która rozpatruje skargi/apelacje naukowców.

W prace nad realizacją zasad HRS4R jest zaangażowanych kilkanaście jednostek administracyjnych uczelni, które odpowiadają za wypracowanie odpowiednich dokumentów. W dalszych miesiącach działań warto niewątpliwie zastanowić się nad kolejnym, znacznie trudniejszym etapem, czyli wdrożeniem, a zatem sprawieniem, aby społeczność SGH poznała sens stojących za dokumentami zasad, nauczyła się myślenia i działania według nich. Przykładowo, mamy wdrożony Kodeks etyki pracowników SGH, który był jednym z najczęściej przywoływanych dokumentów w audycie, co oznacza, że jest bardzo ważny dla HRS4R. Ile jednak osób jest w stanie podać wymienione w kodeksie wartości SGH? W jaki sposób postrzegają ich realizację we własnym otoczeniu? Co same robią w tym celu?

Weźmy jako przykład inną zasadę HRS4R – zaangażowanie społeczne, które dotyczy przedstawiania wyników prowadzonych badań w sposób przystępny dla ogółu społeczeństwa. Jest to zadanie o znaczeniu fundamentalnym – jeżeli zamknijemy się w twierdzeniach wiedzy naukowej, z naszych badań skorzysta co najwyżej garstka innych naukowców, cytując je w swoich pracach. Jednak sporo z nas angażuje się w działalność mającą na celu upowszechnianie nauki. Być może byłoby nas jeszcze więcej, gdyby zaangażowanie społeczne było w większym stopniu brane pod uwagę przy ocenie pracownika, bo opłaca się ono nie tylko światu wokół, ale i uczelni – wszak w ocenie parametrycznej jesteśmy rozliczani m.in. z wpływu na otoczenie społeczno-gospodarcze.

Przykładem wprowadzonego mechanizmu nagradzania za określony rodzaj działalności naukowej są stypendia naukowe Grant Rektorski – przyznawane za publikacje w wysokopunktowanych czasopiśmie, stanowiące wyróżnienie o charakterze finansowym. Z początkiem 2021 r., po prawie 10 lat funkcjonowania grantów, zwiększono wysokość wypłacanych stypendiów, co niewątpliwie wpłynęło na wzrost motywacji pracowników do publikowania w wiodących czasopiśmie. Wcześniej, w imię idei, oczywiście można było starać się publikować w renomowanych czasopiśmie, biorąc pod uwagę ich punktację lub, albo i nie, w większym stopniu, reputację (nie zawsze stawiamy znak równości między liczbą punktów a renomą czasopiśmie). Jednak perspektywa stypendium naukowego Grant Rektorski, która jest wyróżnieniem o charakterze symbolicznym i finansowym, niewątpliwie motywuje do ukierunkowania swojej działalności publikacyjnej.

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

HR Excellence in Research to wyróżnienie nadawane przez Komisję Europejską instytucjom, które wdrażają Strategię na rzecz zwiększania atrakcyjności warunków pracy i rozwoju kariery pracowników naukowych (*The Human Resources Strategy for Researchers – HRS4R*) zgodnie z zasadami i wytycznymi zawartymi w Europejskiej Karcie Naukowca (*European Charter for Researchers*) oraz Kodeksie postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych (*Code of Conduct for the Recruitment of Researchers*).

Wydaje się, że w przypadkach niektórych aspektów HRS4R dużo poprawiłaby bardziej intensywna lub prowadzona innymi kanałami komunikacja. W badaniu ankietowym kilka obszarów nie zostało ocenionych przez co piątego respondenta (odpowiedzi „trudno powiedzieć”). Być może jest to skutek procesów niezależnych od uczelni – stworzenia rad dyscyplin, w których udział bierze część nauczycieli akademickich (wcześniej źródłem informacji o tym, co dzieje się w szkole wyższej, były rady kolegiów), czy pandemii COVID-19, która ograniczyła naszą obecność na uczelni do niezbędnego minimum. Pewnym rozwiązaniem może być nowa strona internetowa SGH, ale z pewnością to nie wszystko – niezbędny jest skuteczny kanał komunikacji wewnętrznej. Problematyczne może być także poruszanie się w gąszczu przepisów prawnych, sygnalizowanych wieczornym mailingiem z BAP.

W trakcie audytu pojawiło się wiele ciekawych pomysłów dotyczących tego, co można zmienić w wewnętrznych aktach normatywnych i innych dokumentach, a także co można by nowego wprowadzić, przemyśleć czy zorganizować. Dobry pomysł to niewątpliwie pierwszy krok na drodze do sukcesu. Jednak z nim powinny się wiązać odpowiednie zasoby. Dołożenie kolejnych zadań – nawet najciekawszych i najbardziej sensownych – jednostkom czy osobom, które nie mają zasobów do ich realizacji, z pewnością nie przyniesie zamierzonego efektu. Bezpiecznym przykładem może być tutaj dokumentacja dotycząca spraw kadrowych, która – w myśl obowiązujących w SGH przepisów – może być prowadzona wyłącznie w formie papierowej, nawet jeżeli mamy EZD, a niektórzy posiadają dodatkowo kwalifikowane podpisy elektroniczne. Dopóki nie pojawią się nowe zasoby (w tym przypadku zmiana przepisów i odpowiedni system teleinformatyczny), dopóty zdecydowaną większość spraw kadrowych nadal będziemy procedować w formie tradycyjnej.

Z perspektywy półrocznego funkcjonowania nowego Zespołu ds. Wdrożenia Strategii HRS4R oraz Polityki OTM-R wynika, że czeka nas sporo pracy. Czasami przyświecającym mottem będzie „Kropla drąży skałę”, czasami *Sky is the limit*, a czasami *Per aspera ad astra*. Mamy jednak nadzieję, że dołożymy swoją cegiełkę do tego, aby nam wszystkim lepiej pracowało się na naszej uczelni. 📌

DR HAB. KATARZYNA GÓRAK-SOSNOWSKA, prof. SGH, kierownik Zakładu Bliskiego Wschodu i Azji Środkowej SGH, przewodnicząca Zespołu ds. Wdrożenia Strategii HRS4R oraz Polityki OTM-R; współpraca: **DR ŁUKASZ SKROK**, Katedra Ekonomii Biznesu SGH, wiceprzewodnicząca Zespołu ds. Wdrożenia Strategii HRS4R oraz Polityki OTM-R; **LIDIA TOMASZEWSKA**, kierownik Działu Obsługi Projektów SGH, członek Zespołu ds. Wdrożenia Strategii HRS4R oraz Polityki OTM-R; **ANNA ULATOWSKA**, Dział Nauki SGH, zastępca koordynatora ds. wdrożenia Strategii HRS4R oraz Polityki OTM-R

Więcej informacji na stronie
www.sgh.waw.pl/HRS4R

Jak stworzyć optymalny model kształcenia menedżerów?

 LIDIA JASTRZĘBSKA

FORUM LIDERÓW KSZTAŁCENIA MENEDŻERSKIEGO

PERSPEKTYWY 2021

Podczas grudniowego Forum Liderów Kształcenia Menedżerskiego Perspektywy 2021, któremu towarzyszyło ogłoszenie wyników Rankingu Studiów MBA 2021, o optymalnym modelu kształcenia menedżerów dyskutowało pięciu ekspertów – rektorów najlepszych i największych uczelni w Polsce, na których są realizowane kierunki ekonomiczne: prof. Celina, rektor UE w Katowicach; prof. Alojzy Zenon Nowak, rektor UW; prof. Piotr Wachowiak, rektor SGH; prof. Stanisław Mazur, rektor UE w Krakowie; prof. Witold Bielecki, prezydent ALK.

WAŻNE PYTANIA O PRZYSZŁY MODEL KSZTAŁCENIA MENEDŻERÓW

„Czy polskiemu kształceniu menedżerskiemu potrzebna jest rewolucja czy ewolucja w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości? Jak zmieniać programy kształcenia, jak przygotowywać elity menedżerskie dla polskiej gospodarki, kadry menedżerskie, kadry ekonomiczne do nowych wymagań współczesnego rynku pracy? Jak uczulić studentów na nowe wyzwania, czy jesteśmy przygotowani mentalnie, finansowo i infrastrukturalnie do zmian w modelu kształcenia?” – pytała panelistów prof. **Celina Olszak**, która podczas forum moderowała panel o drogach rozwoju i przyszłości edukacji zarządczo-menedżerskiej w Polsce.

JAK NAPRAWDĘ JEST?

„Choć pytanie o to, jak zmieniać system edukacji tak, by dostosowywać go do zmian otoczenia społecznego i gospodarczego, wydaje się proste, trudno znaleźć na nie jednoznaczną odpowiedź” – stwierdził prof. **Alojzy Zenon Nowak**, rozpoczynając dyskusję od miniwykładu m.in. na temat dawnych

i obecnych tendencji na rynku pracy na świecie i w Europie. Zauważył, że „Wynika to z kryzysów, jakie dotknęły w XXI wieku świat finansowy, a przecież modelu kształcenia menedżerów nie można traktować w oderwaniu od tych zjawisk. „Wcześniej w kształceniu na studiach MBA, studiach zarządzania, częściowo na studiach ekonomicznych przyjęliśmy anglosaski czy – ściślej – amerykański system kształcenia, choć już wtedy w Europie taka droga nie była prosta, ponieważ model amerykański był dostosowany do systemów gospodarczych opartych na rynkach finansowych. Świat finansowy, jak wiadomo, jest wsparty na dwóch podstawowych filarach, ale o odmiennych tradycjach i narzędziach, filozofii funkcjonowania – przemysłowym (japońsko-niemieckim) i anglosaskim (opartym na rynkach finansowych). My przyjęliśmy system anglosaski. Pytanie, czy było to słuszne, czy nie, stanowi temat na długą dyskusję” – zauważył. „Faktem jest, że zmieniliśmy naszą tradycję, uznaliśmy, że rynki finansowe, giełda, zarządzanie są najlepszymi narzędziami prowadzącymi do dobrobytu. Taki system funkcjonował i nie ma sensu tego krytykować, tym bardziej że przyniósł pewne pozytywne rozwiązania, mimo że upadł w rezultacie kryzysu ekonomicznego. Zaczęto więc wracać do modelu opartego na humanizacji pracy, który wcześniej gdzieś umknął. Wszystko też zmienił «czarny łabędź» – pandemia COVID-19, która pokazała, że gospodarstwa domowe mogą funkcjonować, jeśli ich członkowie nie przychodzą do pracy. To jeden z bardzo istotnych czynników, które mogą wpłynąć na przyszłą organizację pracy: z jednej strony mamy kwestie ekologiczne, a z drugiej – element nadmiernego konsumpcjonizmu, który może zostać ograniczony poprzez zmniejszenie godzin pracy. To wszystko trzeba uwzględnić w odpowiednim kształceniu menedżerów, w tym w programach MBA” – dodał.

KSZTAŁTOWANIE, A NIE KSZTAŁCENIE MENEDŻERÓW

„Jaki model kształcenia menedżerów? To model przyjęty w SGH. Hasłem, jakie przyjęliśmy, jest kształtowanie, a nie kształcenie liderów. To misja uczelni, przez którą rozumiemy połączenie czterech podstawowych kompetencji: wiedzy, umiejętności, doświadczenia oraz postaw” – tak brzmiała skondensowana odpowiedź prof. **Piotra Wachowiaka**. „Przed wszystkim powinniśmy uczyć, gdzie szukać informacji, jak przetwarzać tę informację, jak ocenić, czy jest wiarygodna, i jak formułować wnioski na jej podstawie, bo nie jesteśmy w stanie przewidzieć, jaka wiedza będzie potrzebna za trzy lata czy dziesięć lat. Ważne umiejętności, przede wszystkim miękkie, które gwarantują nam sukces, to umiejętności komunikacji, współpracy w zespołach, negocjacji. Trzecia składowa kompetencji

Dyskusję można wysłuchać na www.perspektywy.pl

FOT. ARCHIWUM SGH/MAŁGIEI GÓRSKI

– zdobywanie doświadczenia – to uczenie poprzez praktykę, *case study*, współpracę z biznesem, firmami, poprzez realizację konkretnych projektów. (...) powinniśmy też koncentrować się wokół podstawowych wartości, które gwarantują odpowiednią postawę wrażliwości społecznej, społecznej odpowiedzialności biznesu, i wokół nich budować zespoły studentów. Myślę, że są to najważniejsze wartości”.

BENCHMARKING – WCALE NIE JEST TAK ŻŁE

„Czy (...) jesteśmy w stanie dorównać prestiżowym uniwersytetom zachodnim, amerykańskim, które są dla nas wykładnią, i porównywać się z nimi?” – zwróciła się do rektora SGH prof. Olczak. „Myślę, że mamy kompleksy, których nie powinniśmy mieć i z których powinniśmy się wyleczyć. Oceny naszych studentów są zazwyczaj średnie, ale ponieważ wielu z nich studiuje choć jeden semestr za granicą (...), to (...) prawie wszyscy wracają na uczelnię z najwyższymi ocenami. Wniosek jest taki, że to nasze nauczanie nie jest takie złe, co nie oznacza, że mamy wpadać w samozachwyt” – z przekonaniem odpowiedział prof. Wachowiak.

BEZ OPORÓW WARTO PŁYNAĆ Z FALA

„To jest taka sytuacja, w której gospodarka i jej różne subsystemy, w tym system edukacji, podążają ku nieznanemu. Każda epoka ma to do siebie, że nigdy nie wiemy, co jest przed nami, ale wydaje się, że żadna epoka nie miała dotychczas takiej dynamiki podążania ku nieznanemu jak obecna. To powoduje, że w odpowiedzi na tak postawione pytanie trzeba spróbować odczytać pewne trendy, które kształtują tę dynamikę. Zdaje się, że tym kluczowym jest gwałtowny rozwój technologii – sztuczna inteligencja, robotyzacja, cyfryzacja, digitalizacja, rewolucja 4.0, a właściwie już 5.0, czyli bezpośrednia praca ludzi z robotami.

Tego wprowadzie już się nie zatrzyma, to dramatycznie zmieni stosunki produkcji, modele biznesowe, modele finansowe, a dla (...) nas, kształcących kadry menedżerskie, jest to prosty imperatyw – potrzebujemy ludzi, którzy odnajdą się w czasie nadchodzącej rewolucji technologicznej. Już dziś, a proces ten przecież będzie postępować w przyszłości, roboty i algorytmy mogą przejmować od ludzi kompetencje techniczne, twarde, ale biznes potrzebuje czegoś, czego nie mają maszyny – erudycji, krytycznego myślenia, podejmowania decyzji. Innymi słowy, musimy przygotowywać menedżerów do zdolności metauczenia. (...) Tutaj zmiany kosmetyczne nie wystarczą, potrzebujemy istotnej rewolucji. Uczelnie polskie mają zasoby i potencjał, ale pojawia się pytanie, jak mądrze je skapitalizować” – podkreślił prof. **Stanisław Mazur**.

MOŻE JEDNAK COŚ ZUPEŁNIE INNEGO?

„W najnowszej historii szkolnictwa wyższego były trzy wydarzenia, które niekorzystnie wpłynęły na rozwój kształcenia – Proces Boloński, niedokończona Konstytucja dla Nauki i nieszczęsna pandemia COVID-19” – zaczął swoją wypowiedź prof. **Witold Bielecki**. „Jak nauczać? Podoba mi się koncepcja «szwedzkiego bufetu», który polega na tym, że student przychodzi na uczelnię i dostaje możliwość skorzystania z krótkich programów, obejmujących odległe od siebie zagadnienia. Sam więc dokonuje wyboru. Myślę, że byłoby to zaakceptowane przez naszą młodzież, ponieważ współcześni młodzi ludzie są zupełnie inni niż jeszcze kilka lat temu. To osoby zdolne siedzieć nocami nad czymś, co je interesuje, więc musimy być gotowi przygotowywać programy studiów w postaci krótkich modułów pozwalających wstępnie zapoznać się z danym zagadnieniem, aby potem student mógł wybrać to, co go zainteresuje, i pogłębiać wiedzę z tego zakresu”.

Współpraca gospodarcza Polski z krajami arabskimi

KAROLINA CYGONEK, ARKADIUSZ MICHAŁ KOWALSKI

PREZENTACJA MONOGRAFII SGH NA **EXPO2020.DUBAI**

Celem monografii jest ocena poziomu współpracy Polski z państwami arabskimi, ze szczególnym uwzględnieniem bezpośrednich inwestycji zagranicznych, wymiany handlowej i uwarunkowań kulturowych, a także porównanie konkurencyjności i innowacyjności badanych krajów oraz doświadczeń polskich przedsiębiorstw działających na rynkach arabskich.

„Świat arabski wzbudza coraz większe zainteresowanie ekonomistów ze względu na wzrasta-

✦ Przedstawiciele władz i eksperci Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie zaprezentowali 6 grudnia 2021 r. – podczas Polsko-Arabskiego Forum Gospodarczego 2021 na targach Expo 2020 w Dubaju – monografię pt. *Współpraca gospodarcza Polski z krajami arabskimi*

jące znaczenie państw arabskich we współczesnej gospodarce globalnej. Strategiczne znaczenie tego regionu wykracza poza fakt, że przecinają się w nim liczne szlaki komunikacyjne i handlowe, ponieważ stanowi on także nieocenione źródło surowców energetycznych oraz rozległy i posiadający ogromny potencjał rynek zbytu” – wskazują we wstępie do publikacji rektor SGH prof. Piotr Wachowiak i prezes Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu Krzysztof Drynda.

„Jednocześnie państwa arabskie odchodzą od monokultury gospodarczej opartej na złożach ropy i gazu oraz dywersyfikują strukturę gospodarczą, rozwijając przemysły wysokich technologii i inwestując w sektor nauki i prace badawczo-rozwojowe. Potencjału i możliwości rozwoju współpracy polsko-arabskiej można więc upatrywać nie tylko po stronie przedsiębiorstw, lecz także po stronie podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Zainteresowanie krajami arabskimi buduje się również wśród naukowców Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, czego przykładem jest niniejsza monografia”.

„Obecnie państwa arabskie pod wieloma względami wyróżniają się jako region, w którym występuje intensywny kontrast między Starym a Nowym Światem. Warunki specyficzne dla regionu łączą się z bardziej uniwersalnymi czynnikami: falą globalizacji, postępującą technizacją i wprowadzaniem nowych narzędzi komunikacji. Platformę łączącą wszystkie narodowości w świecie arabskim tworzą język arabski i kultura arabska. Jednocześnie należy pamiętać, że świat

FOT. ARCHIWUM SGH

arabski nie jest (...) monolitem, stanowi bowiem mozaikę różnorodnych systemów gospodarczych, politycznych i społecznych” – czytamy w słowie wstępnym do publikacji ekspertów SGH.

„Trendy rozwojowe w państwach arabskich wskazują, że region ten zyskuje i wciąż będzie zyskiwał na znaczeniu w gospodarce światowej. Jednocześnie przeprowadzone przez naukowców Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie badania dowodzą postępującego w ostatniej dekadzie rozwoju współpracy polsko-arabskiej, wyrażającego się m.in. we wzroście ogólnej wartości wymiany handlowej czy inwestycji zagranicznych. Pomimo odmienności kulturowej i dystansu geograficznego kierunek arabski stwarza duże szanse na zaangażowanie Polski pod względem gospodarczym. Sukcesy polskich przedsiębiorstw na wymagającym, ale dającym też nieograniczone możliwości rozwojowe rynku arabskim mogą stanowić inspirację dla kolejnych przedsięwzięć podejmowanych we współpracy polsko-arabskiej”.

We wprowadzeniu do monografii dr hab. Arkadiusz Michał Kowalski, prof. SGH, zwraca uwagę, że strategiczne znaczenie regionu Azji Południowo-Zachodniej i Afryki Północnej, gdzie są zlokalizowane państwa arabskie, „(...) wynika z faktu, że znajduje się on na styku trzech kontynentów Starego Świata: Azji, Afryki i Europy (...). Z jednej strony, przecinają się tu liczne szlaki komunikacyjne i handlowe oraz znajdują się tu wielkie zasoby surowców energetycznych, przede wszystkim ropy naftowej. Z drugiej strony, region wydaje się ucieleśniać turbulencje, konflikty i niepewność, które dotyczą współczesny świat”. Prof. Kowalski podkreśla również, że „O ile wszystkie państwa arabskie stoją pod tym względem przed mniej więcej tymi samymi wyzwaniem, o tyle kontekst społeczno-gospodarczy jest w nich bardzo różnicowany. Wśród państw arabskich znajdują się niektóre z najbogatszych krajów świata, jednakże większość z nich ma umiarkowane dochody, a duża liczba ich obywateli żyje w warunkach ubóstwa”.

We wspomnianej publikacji za kraje arabskie uznaje się 22 państwa, które utworzyły Ligę Państw Arabskich i są klasyfikowane przez Bank Światowy jako Świat Arabski (Arab World). Należą do nich: Arabia Saudyjska, Kuwejt, Bahrajn, Katar, Zjednoczone Emiraty Arabskie (ZEA), Oman, Jemen, Irak, Syria, Liban, Jordania, Libia, Tunezja, Algieria, Maroko, Mauritania, Egipt, Sudan, Somalia, Dżibuti, Komory i Autonomia Palestyńska.

„Państwa arabskie same w sobie są grupą niejednorodną – część z nich osiąga wysokie dochody, część zaś charakteryzuje się wieloma problemami rozwojowymi” – kontynuuje prof. Kowalski i wskazuje, że (podobnie jak w wielu państwach rozwijających się na świecie) w krajach tych słabo jest rozwinięta sprawozdawczość statystyczna i brakuje danych dla wielu wskaźników wykorzystywanych w analizach ekonomicznych.

Monografia składa się z pięciu rozdziałów. W **rozdziale pierwszym**, autorstwa prof. Kowalskiego, przedstawiono sytuację społeczno-gospodarczą państw arabskich i Polski w międzynarodowym ujęciu porównawczym. Analizie poddano zarówno podstawowe wskaźniki różnicujące badane państwa (takie jak wielkość gospodarek mierzona PKB, liczba ludności czy powierzchnia lądowa), jak i długookresowe kształtowanie się konkurencyjności dochodowej mierzony PKB per capita. Z uwagi na potrzebę transformacji w kierunku gospodarki opartej na wiedzy uwagę poświęcono zwłaszcza analizie potencjału innowacyjnego oraz pozycji innowacyjnej Polski

FOT. ARCHIWUM SGH

i państw arabskich, z wykorzystaniem takich mierników, jak udział mieszkańców używających Internetu, liczba patentów czy udział eksportu produktów wysokiej techniki w eksporcie ogółem.

W **rozdziale drugim**, autorstwa dr. hab. Krzysztofa Falkowskiego, prof. SGH, przeanalizowano wymianę handlową między Polską a krajami arabskimi. W szczególności badaniom poddano wielkość i dynamikę zmian obrotów handlowych Polski z krajami arabskimi ogółem oraz z poszczególnymi krajami, a także strukturę towarową wymiany handlowej Polski z krajami arabskimi – tymi, które odgrywają największą rolę w handlu Polski (Arabia Saudyjska, ZEA, Algieria, Maroko i Egipt).

W **rozdziale trzecim**, autorstwa dr. Tomasza Marcina Napiórkowskiego, analiza dotyczy bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) między krajami arabskimi i Polską, zarówno w ujęciu zasobów, jak i przepływów, a także powiązanych z nimi dochodów.

Rozdział czwarty, autorstwa dr. hab. Małgorzaty Stefani Lewandowskiej, prof. SGH, dotyczy wymiarów kultury w krajach arabskich i Polsce, analizowanych przede wszystkim w kontekście partnerstwa w innowacjach, które z kolei jest istotnym elementem wpływającym na poziom innowacyjności krajów.

W **rozdziale piątym**, autorstwa dr. Marty Mackiewicz, przedstawiono przykłady sukcesów polskich firm działających na rynkach krajów arabskich oraz rekomendacje sformułowane na podstawie ich doświadczeń.

Targi Expo2020.Dubai, rozpoczęte 1 października 2021 r., potrwać do 31 marca 2022 r. „Pawilon Polski, który zajmuje powierzchnię ponad 2 tys. m² i odzwierciedla hasło «Kreatywność inspirowana naturą», jest jednym z najbardziej spektakularnych” – czytamy na stronie internetowej targów. Organizatorzy zachęcają do odkrywania połączenia między polską przyrodą, kulturą i społeczeństwem. Pawilon Polski to drewniana konstrukcja z kinetyczną rzeźbą, nawiązującą do wielkiej migracji ptaków z Polski do świata arabskiego. Przywołuje ona na myśl różnorodne globalne powiązania naszego kraju, jak również jego rolę jako wiodącego producenta towarów.

KAROLINA CYGONEK, Zespół Prasowy SGH, **DR HAB. ARKADIUSZ MICHAŁ KOWALSKI**, prof. SGH, Katedra Badań Gospodarek Azji Wschodniej, Instytut Gospodarki Światowej SGH

Jubileusz profesora Leszka Balcerowicza

 KAROLINA CYGONEK

Jubileusz 75. urodzin dr. hab. Leszka Balcerowicza, prof. SGH, odbył się 18 stycznia br. w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie – Alma Mater Jubilata. Ze względu na pandemię COVID-19 uroczystość miała charakter hybrydowy. Oprócz zaproszonego do Sali Senatu SGH wąskiego grona gości transmisję online śledziło ponad 80 osób.

W imieniu społeczności uczelni list gratulacyjny Jubilatowi wręczył rektor SGH. „Jesteśmy dumni z tego, że Pan Profesor cały czas jest z nami, w zasadzie od 1965 r. (...)” – powiedział prof. Piotr Wachowiak, dziękując Leszkowi Balcerowiczowi za dokonania dydaktyczne, organizacyjne i działalność publiczną. „Jestem przekonany, że bez Pana Profesora nie byłoby tego rozwoju gospodarczego Polski ani nie byłibyśmy tu, gdzie jesteśmy” – zaznaczył. „(...) Pan Profesor, od moich

Nagranie z uroczystości znajduje się na kanale YouTube SGH.

czasów studenckich, jest dla mnie największym autorytetem w dziedzinie ekonomii. I za to Panu bardzo dziękuję” – powiedział rektor. Wspomnił też, że jedno z pytań na jego egzaminie magisterskim w 1990 r. dotyczyło reformy gospodarczej Leszka Balcerowicza: „Sprawdzałem, dostałem piątkę za odpowiedź na to pytanie (...)” – dodał.

Na ręce rektora SGH napłynęły również listy gratulacyjne dla prof. Balcerowicza: od dziekana Kolegium Ekonomiczno-Społecznego SGH prof. dr. hab. Piotra Błędowskiego; dziekana Kolegium Gospodarki Światowej SGH dr. hab. Mariusza Próchniaka, prof. SGH; prodziekan w Kolegium Gospodarki Światowej dr. Anety Waszkiewicz; dziekan Kolegium Zarządzania i Finansów SGH dr. hab. Joanny Wielgórskiej-Leszczyńskiej, prof. SGH; prezesa Związku Banków Polskich Krzysztofa Pietraszkiewicza.

W formie online życzenia złożyli natomiast rektorzy uczelni ekonomicznych: Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach – prof. dr. hab. inż. Celina Maria Olszak; Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu – prof. dr. hab. Maciej Żukowski; Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu – prof. dr. hab. Andrzej Kaleta; Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie – dr. hab. Stanisław Mazur, prof. UEK.

O dorobku dydaktycznym, naukowym i innych osiągnięciach na forum publicznym prof. Balcerowicza, założyciela Katedry Międzynarodowych Studiów Porównawczych w Kolegium Analiz Ekonomicznych SGH, mówiła dziekan kolegium – dr. hab. Beata Czarnacka-Chrobot, prof. SGH: „Jubilat jest osobą niezwykle. Świadczą o tym jego osiągnięcia, jego wyjątkowy dorobek” – podkreśliła. Wskazała również, że prof. Balcerowicz: był promotorem licznych prac magisterskich i kilkunastu doktorskich; jest członkiem wielu stowarzyszeń ekonomicznych; autorem ponad 150 publikacji wydanych w Polsce i za granicą; wygłasza wykłady na całym świecie; za swoją działalność został wyróżniony doktoratami honoris causa 32 uczelni krajowych i zagranicznych, w tym we Francji, w Wielkiej Brytanii, USA, Niemczech, Rumunii, Rosji i na Ukrainie; jest laureatem wielu prestiżowych nagród na forach polskim i międzynarodowym.

„Szanowny Jubilat, Panie Profesorze! Proszę przyjąć wyrazy ogromnego uznania wraz z gratulacjami i podziękowaniami za tak wybit-

FOT. ARCHIWUM SGH

na dotychczasową pracę oraz najserdeczniejsze życzenia dalszej owocnej pracy zawodowej, czerpania z niej nieustającej satysfakcji oraz powodzenia w życiu osobistym od wszystkich pracowników Kolegium Analiz Ekonomicznych” – podkreśliła dziekan Czarnacka-Chrobot. „Może być Pan dumny i odczuwać głęboką satysfakcję ze swoich wyjątkowych osiągnięć, które bez wątpienia przyczyniły się do budowy prestiżu nie tylko naszej Alma Mater (w tym Kolegium Analiz Ekonomicznych i polskich nauk ekonomicznych), ale także naszego kraju, gdyż mało kto może pościć się tak szeroką, tak aktywną, tak intensywną i tak profesjonalną działalnością” – dodała. „Reszta to już osobowość – ogromna odwaga, umiłowanie wolności (nie tylko gospodarczej, ale też politycznej), wielka pracowitość, determinacja, konsekwentne uparte dążenie do jakże ambitnego celu. Nie waham się powiedzieć, że wielu przedsiębiorczym, uczciwym, ambitnym i pracowitym Polakom zapewnił Pan możliwość rozwoju i dobrobytu w ojczyźnie, jednocześnie umożliwiając korzystanie z dobrodziejstw otaczającego nas świata, wcześniej niedostępnego w takim stopniu. Jestem przekonana, że bez wkładu Pana Profesora Polska w 2015 r. byłaby w innym, znacznie gorszym miejscu, bez wątpienia nie byłaby uznawana za wzór rozwoju demokracji, postępu gospodarczego i społecznego”.

Na koniec głos zabrał sam Jubilat. „W roku 1988 byliśmy z żoną w ówczesnym RFN i wtedy przyglądałem się reformom [Ludwiga] Erharda, które uchodziłyby słusznie za cud, ale wtedy sformułowałem takie rozróżnienie, że miał [on] łatwe zadanie – musiał tylko «odwiesić» kapitalizm. Gospodarka wojenna na Zachodzie nie oznaczała zniszczenia instytucji, włącznie z prywatną własnością. A my w Polsce mieliśmy o wiele trudniejsze, większe zadanie, bo nie było czego «odwieszać», trzeba [było] stworzyć, tzn. odbudować, instytucje kapitalizmu i to w warunkach początkowo gigantycznej inflacji” – mówił prof. Balcerowicz.

„Po latach zajmowania się zarówno praktyką gospodarczą, jak i badaniami ekonomicznymi, empirycznymi, gdybym miał wymienić jeden temat, który jest szczególnie ważny, to wskazałbym zależność podstawowych wymiarów jakości życia w społeczeństwie, takich jak: zakres strachu, równość czy nierówność szans oraz szansa na poprawę ekonomicznych warunków życia. I te wszystkie ważne wymiary jakości życia zależą ostatecznie od instytucji odpowiednio pojętych czy systemów instytucjonalnych. A gdy system jest od początku niedobry, to od jego zmiany” – zauważył Jubilat. Według niego „(...) w dalszym ciągu w ekonomii głównego nurtu jest za dużo etatyzmu (...). Za dużo jest ciągle takiego postawienia sprawy, że jak jest problem, to się zastanawiamy nad tym, co zmieniamy w polityce gospodarczej,

nie usuwając przyczyn tego problemu, lecz coś dobudowując” – wyjaśnił.

Zdaniem prof. Balcerowicza „(...) o wiele ważniejsza – z punktu widzenia postępu nauk, ale jeszcze bardziej ich propagowania – jest dobra znajomość logiki formalnej, tzn. jak poprawnie definiuje się i jak poprawnie rozumuje za pomocą zdań”. Jedną z najważniejszych książek dla Jubilata jest *Logika pragmatyczna* Kazimierza Ajdukiewicza. „Bardzo wiele badań ekonomicznych wymaga precyzji i tę precyzję, na ogół na użytek innych osób, osiąga się przy stosowaniu odpowiednich słów. (...) Obowiązkiem moralnym ekonomistów czy ludzi zajmujących się zjawiskami zbiorowymi jest przeciwstawianie się bredniom, które się rozchodzą. (...) Taki trening polemiczny jest bardzo ważny” – zaznaczył prof. Balcerowicz. Na koniec podziękował za wyrazy uznania, życzenia, obserwacje i sugestie. „Bardzo cieszę się, że miałem takie szczęście i może trochę dobrej ręki do wspaniałych studentów. Dziękuję” – powiedział. 📺

60 lat Instytutu Ekonomii Międzynarodowej SGH

 ELENA PAWĘTA

Instytut Ekonomii Międzynarodowej (IEM) jest jednostką naukowo-dydaktyczną, działającą w ramach Kolegium Gospodarki Światowej w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Do głównych tematów badawczych i dydaktycznych instytutu należą badania z dziedziny ekonomii międzynarodowej, finansów międzynarodowych, bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Wyniki prac badawczych prowadzonych przez IEM są publikowane w językach polskim i angielskim w formie książek oraz artykułów naukowych.

KILKA SŁÓW O HISTORII IEM

Założnikiem instytutu była katedra, powstała w 1960 r. i wkrótce przemianowana na Instytut Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych (IMSG). W początkowym okresie działalności jednostką tą kierował (na zaproszenie Rady Wydziału Handlu Zagranicznego) ówczesny minister handlu zagranicznego prof. dr hab. Witold Trąmpczyński. W roku 1964 kierownictwo katedry objął prof. dr hab. Józef Słodaczuk. Kolejnymi dyrektorami Instytutu MSG byli: prof. dr hab. Stanisław Ładyka, prof. dr hab. Paweł Bożyk i od 1994 r. ponownie prof. dr hab. Stanisław Ładyka.

W październiku 1998 r. kierownikiem instytutu został prof. dr hab. Adam Budnikowski. W dniu 2 listopada 2016 r. Instytut Mię-

FOT. ARCHIWUM SGH

18 listopada 2021 r. w SGH odbyła się konferencja jubileuszowa z okazji 60. rocznicy istnienia Instytutu Ekonomii Międzynarodowej.

dzynarodowych Stosunków Gospodarczych oficjalnie zmienił nazwę na Instytut Ekonomii Międzynarodowej.

KONFERENCJA JUBILEUSZOWA

„Gdy w grudniu 2019 r. po raz pierwszy pomyślałam o uczczeniu 60-lecia instytutu, nie sądziłam, że tak długą drogę przejdziemy, aby się spotkać. Cały ten wysiłek wynagrodziły wielka satysfakcja i radość, że udało się zgromadzić ponad 120 uczestników konferencji” – stwierdziła dyrektor instytutu dr hab. Eliza Przeździecka, prof. SGH.

Wspominając sześć dekad pracy wielu pokoleń naukowców, uczestnicy konferencji z całej Polski rozmawiali o wyzwaniach związanych ze stanem gospodarki światowej. Podczas sesji poruszono wiele ciekawych tematów.

„Jak się okazuje, polskie przedsiębiorstwa wykazują się niezwykłą odpornością na zawirowania gospodarcze, które silnie zmieniły globalne powiązania i układ sił w relacjach międzynarodowych” – powiedziała prof. Eliza Przeździecka. „Spadki eksportu oraz PKB Polski były dużo niższe niż w innych krajach. Z kolei w ostatnich miesiącach polski handel zagraniczny wzrastał względnie szybciej w porównaniu z innymi gospodarkami regionu ESW”.

FOT. ARCHIWUM SGH

Ważnym wątkiem, który pojawił się podczas dyskusji, był handel cyfrowy (w tym bezpieczeństwo z nim związane) jako nowy wymiar relacji gospodarczych. Istotnym tematem na konferencji była też produktywność i jej związek z eksportem produktów technologicznych. Poruszono także kwestię łańcuchów dostaw, które – zgodnie z wynikami badań – mają obecnie bardziej regionalny niż globalny charakter. Jest to kontynuacja trendu zmian zjawiska globalizacji – slowbalizacja.

Gościem specjalnym konferencji był prof. Ian Wooton, kierownik Katedry Ekonomii na University of Strathclyde w Glasgow. Jest on członkiem zespołu badawczego Centre for Economic Policy Research w Londynie oraz CESifo Research Network w Monachium. Profesor Wooton jest uznanym autorytetem w dziedzinie ekonomii międzynarodowej.

Podczas konferencji odbyły się również warsztaty dla młodych pracowników nauki i doktorantów, organizowane przez prof. Andżelikę Kuźnar i prof. Adama Szyszkę. Wzięli w nich udział naukowcy z różnych ośrodków – z Warszawy, Krakowa, Łodzi oraz Gdańska. Po prezentacjach swoich koncepcji badawczych uczestnicy uzyskali cenne wskazówki od prof. Iana Wootona, który podzielił się swoimi inspirującymi refleksjami na temat prowadzenia badań naukowych.

Zwieńczeniem konferencji była sesja plenarna, podczas której goście – Bogusław Kowalski (prezes zarządu, Graal), Grzegorz Zawada (dyrektor Pionu Inwestycji i Bankowości Prywatnej, PKO Bank Polski), Sebastian Bojemski (viceprezes zarządu, LOTOS Paliwa) oraz Józef Mokrzycki (prezes zarządu, Mo-BRUK) – wypowiedzieli się na temat wyzwań polskiego biznesu w gospodarce światowej. Moderatorem sesji był dr Szymon Okoń, adiunkt w Instytucie Ekonomii Międzynarodowej SGH.

Dyskusja dotyczyła przede wszystkim tego, jak przedsiębiorcy poradzi sobie z pandemią, jak wpłynęła ona na zmianę podejścia do prowadzenia biznesu. Następnie wspomniano o wyzwaniach (m.in. o rosnącej inflacji oraz trudnościach na rynku pracy), przed jakimi stoją obecnie firmy. Pomimo negatywnych skutków kryzysu pandemicznego wiele przedsiębiorstw dobrze poradziło sobie z problemami. Dzięki temu pojawiły się szanse wzmocnienia pozycji konkurencyjnej Polski na międzynarodowej arenie gospodarczej.

Po zakończeniu konferencji wszyscy uczestnicy zostali zaproszeni do nowo powstałego polskiego oddziału ETSG (European Trade Study Group) – międzynarodowego forum dyskusji akademickiej i badań nad handlem międzynarodowym.

DR ELENA PAWĘTA, Instytut Ekonomii Międzynarodowej,
Kolegium Gospodarki Światowej SGH

Globalna transformacja cyfrowa

 ANNA VISVIZI

SEMINARIUM DOTYCZĄCE

INTELIGENTNYCH MIAST

W dobie współczesnych przemian społeczno-gospodarczych kwestia inteligentnych miast (*smart cities*) stała się jednym z ciekawszych zagadnień badawczych. Jej centrum stanowi pytanie o wpływ nowoczesnych technologii na wykorzystanie przestrzeni miejskiej oraz tym samym na dobrobyt (*well-being*) mieszkańców miasta. *Smart cities*, jako obszar badań naukowych, wymusza więc podejścia inter- i multidyscyplinarne, współpracę międzynarodową oraz dialog z praktykami, w tym przedstawicielami świata biznesu, administracji samorządowej, mieszkańców miasta.

Wybrane zagadnienia związane z inteligentnymi miastami zostały zaprezentowane podczas międzynarodowego seminarium eksperckiego *Smart Cities & Global Digital Transformation: Issues, Caveats, and the Way Forward*. Stanowiło ono jedno z odbywających się cyklicznie seminariów organizowanych przez Zakład Międzynarodowej Polityki Ekonomicznej (pod kierownictwem dr hab. Anny Visvizi, prof. SGH), w ramach projektu *Issues in International Political Economy: A Collaborative Project* ([HTTPS://COLLABORATIVE-PROJECT.EU/](https://collaborative-project.eu/)).

Z uwagi na pandemię COVID-19 seminarium odbyło się w wersji hybrydowej. Podczas seminarium przedstawiono pierwsze wyniki badań w ramach realizacji grantu NCN pt. *Smart Cities: Modelling, Indexing and Querying Smart City Competitiveness* (Nr DEC-2020/39/B/HS4/00579). Wśród osób prezentujących znaleźli się: dr hab. Anna Visvizi (SGH), prof. Orlando Troisi (University of Salerno), dr Mara Grimaldi (University of Salerno), dr hab. Agnieszka Domańska (SGH), dr Radosław Malik (SGH), dr Piotr Maleszyk (UMCS) oraz dr Adam Jarosz (SGH). W drugiej części seminarium udział wzięli przedstawiciele świata biznesu i administracji lokalnej. Uczestników przywitani: prorektor ds. nauki dr hab. Agnieszka Chłoń-Domińczak, prof. SGH; prorektor ds. dydaktyki i studentów dr hab. Krzysztof Kozłowski, prof. SGH; dziekan Kolegium Społeczno-Ekonomicznego, prof. Piotr Błędowski.

DR HAB. ANNA VISVIZI, prof. SGH, kierownik Zakładu Międzynarodowej Polityki Ekonomicznej SGH

Jubileusz profesor Elżbiety Marciszewskiej

W dniu 19 października 2021 r. odbyła się konferencja naukowa „Sektor lotniczy w czasie pandemii COVID-19: reakcja na szok i ścieżki wyjścia”. Podczas tego wydarzenia świętowaliśmy jubileusz prof. dr hab. Elżbiety Marciszewskiej.

Aktywność badawcza i dydaktyczna Pani Profesor jest skupiona wokół sektora lotniczego. Jubilatka jest autorką i współautorką ponad stu publikacji naukowych i kilkudziesięciu referatów prezentowanych na konferencjach krajowych i międzynarodowych. Sprawowała funkcje prodziekana Kolegium Zarządzania i Finansów, prodziekana Studium Podstawowego, była kierownikiem Zakładu Teorii Polityki Transportowej w Katedrze Transportu oraz kierownikiem Katedry Biznesu w Transporcie w Instytucie Infrastruktury, Transportu i Mobilności. Pani Profesor czterokrotnie otrzymała Nagrodę Ministra Transportu i 12-krotnie została wyróżniona Nagrodą Rektora SGH.

Konferencja jubileuszowa skupiła szerokie grono reprezentujące środowisko naukowe i przedstawicieli praktyki gospodarczej i administracji. Wielu z tych gości to wychowankowie Pani Profesor. Część otwierająca obfitowała w wystąpienia przedstawicieli SGH, innych ośrodków akademickich, z którymi współpracuje Jubilat-

FOT. ARCHIWUM SGH

ka, oraz sfery biznesu. Wielu uczestników konferencji wskazywało na ogromną energię Pani Profesor (zarówno w obszarze aktywności uczelnianej, jak i prywatnie), wielką życzliwość wobec otaczających osób oraz wsparcie, na które mogą liczyć. Jednocześnie podkreślano jej ogromny wkład w rozwój nauki i kształcenia kadr dla sektora transportu lotniczego.

Dyskusja w części merytorycznej była skupiona wokół aktualnych zagadnień i problemów sektora transportu lotniczego, z uwzględnieniem obszarów badawczych eksplorowanych przez Jubilatkę. Z okazji jubileuszu została też wydana monografia pt. *Sektor lotniczy w erze transformacji społecznej i technologicznej*.

Życzymy prof. dr hab. Elżbiecie Marciszewskiej dotychczasowej energii i siły do podejmowania nowych wyzwań badawczych oraz pomyślności w życiu osobistym.

*Koleżanki i koledzy z Instytutu
Infrastruktury, Transportu i Mobilności Szkoły
Głównej Handlowej w Warszawie*

↑ Wystąpienie prof. dr hab. Elżbiety Marciszewskiej podczas konferencji „Sektor lotniczy w czasie pandemii COVID-19: reakcja na szok i ścieżki wyjścia”, 19 października 2021 r.

FOT. ARCHIWUM SGH

inSGH – Inklusywna SGH

 RAFAŁ TOWALSKI

POPRAWA DOSTĘPNOŚCI SGH DLA OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że około 2% wszystkich studentów to osoby z niepełnosprawnościami, a ich liczba uległa potrojeniu od połowy lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku (por. GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY / OBSZARY TEMATYCZNE / EDUKACJA / EDUKACJA / UNIwersYTETY TRZECIEGO WIEKU W POLSCE W 2018 R., data dostępu: 15 stycznia 2022 r.). W art. 11 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r., poz. 1668) jako jedno z podstawowych zadań uczelni zostało wskazane stwarzanie niepełnosprawnym studentom i doktorantom warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i prowadzeniu badań naukowych.

Z badań Fundacji Neuron+, przeprowadzonych w 2020 r., wynika, że na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat nastąpiła znaczna poprawa sytuacji osób z niepełnosprawnościami na polskich uczelniach. Jednak według Najwyższej Izby Kontroli nadal zbyt często działania wspierające ograniczają się wyłącznie do likwidacji barier architektonicznych (por. P.18_087_LOL - STRONA Z PODPISAMI (NIK.GOV.PL), data dostępu: 15 stycznia 2022 r.). Dlatego, mimo stałej poprawy sytuacji, trudno powiedzieć, że w Polsce osoba z niepełnosprawnością może swobodnie podjąć naukę na dowolnie wybranym kierunku studiów.

Szansą na poprawę dostępności szkół wyższych dla osób ze szczególnymi potrzebami jest realizacja przez ponad setkę uczelni, od 2020 r., projektów w ramach konkursów Uczelnia Dostępna, finansowanych z funduszy europejskich. Pod koniec 2021 r. do grona tych szkół wyższych dołączyła SGH, rozpoczynając realizację projektu „Inklusywna SGH – bez barier w dostępie do edukacji (InSGH)”, którego celem jest zwiększenie dostępności uczelni dla osób z niepełnosprawnościami.

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, jako uczelnia odpowiedzialna społecznie, w przyjętej strategii rozwoju na lata 2022–2030 podkreśla znaczenie takich kluczowych wartości, jak szacunek (rozumiany jako życzliwe, godne i równe traktowanie) oraz współpraca, czyli budowanie dobrych relacji opartych na zaufaniu i wzajemnym wsparciu, aby tworzyć wspólnotę. W tę wizję wpisuje się poprawa dostępności uczelni i jej oferty dla osób z niepełnosprawnościami i szczególnymi

potrzebami poprzez wprowadzenie bezpośrednich udogodnień oraz stworzenie przyjaznego środowiska społecznego. Główne zadania określone w projekcie to: zwiększenie dostępności fizycznej, technicznej, technologicznej i administracyjnej struktur uczelni dla osób z niepełnosprawnościami; podniesienie świadomości, wiedzy i umiejętności kadry uczelni w zakresie rekrutowania, tworzenia treści, nauczania i obsługi studentów z niepełnosprawnościami; wypracowanie w społeczności uczelni postaw otwartości i wrażliwości na osoby z niepełnosprawnościami.

W ramach projektu m.in. zostanie opracowana Strategia Dostępności Uczelni, która wyznaczy kierunki dalszych zmian. Prowadzone będą akcje informacyjne m.in. w formie infografik oraz wydarzenia Dzień Różnorodności i Współdziałania. Zwiększeniu ulegnie zakres kompetencji Działu Spraw Osób Niepełnosprawnych w celu udzielania kompleksowego i zindywidualizowanego wsparcia osobom o szczególnych potrzebach. Mamy nadzieję, że dzięki zaplanowanym udogodnieniom, w tym zastosowaniu nowych technologii, zostanie zapewnione jeszcze większe wsparcie procesów dydaktycznych i prowadzenia badań naukowych nie tylko dla osób ze specjalnymi potrzebami, ale także dla wszystkich pracowników, studentów i doktorantów SGH. Ponadto liczymy na duże zainteresowanie szkoleniami, których celem będzie uwrażliwienie w zakresie potrzeb i funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami w środowisku akademickim oraz wzrost wiedzy ogólnej i specjalistycznej zgodnie z indywidualnymi potrzebami.

Wsparciem projektu zostanie objęta kadra uczelni: nauczyciele akademicy, pracownicy administracyjni, w szczególności z jednostek mających największy kontakt ze studentami (np. Dział Rekrutacji, dziekanaty i Dział Obsługi Studentów), kadra zarządzająca. Podejmowane działania i wypracowywane rozwiązania będą miały charakter partycypacyjny i będą na bieżąco konsultowane z Radą Społeczną ds. Wdrażania Projektu „Inklusywna SGH”.

DR RAFAŁ TOWALSKI, Zakład Socjologii Ekonomicznej, Kolegium Ekonomiczno-Społeczne SGH

Kultura jakości – wyzwanie dla świata akademickiego

 JAKUB BRDULAK

UNIWERSYTET HUMBOLDTOWSKI

W CZYSTEJ POSTACI TO JUŻ JEDNAK
PRZESZŁOŚĆ

Zgodnie z raportem przygotowanym m.in. przez naukowców z CHEPS (Center for Higher Education Policy Studies – jednostki badawczej Uniwersytetu Twente) można wyróżnić następujące cechy kultury i kultury jakości (por. J. Brennan, L. Cremonini, R. King, R. Lewis, M. Wells, D. Westerheijden, *Cultures of Quality, An International Perspective. Final Report of Phase 2*, The Quality Assurance Agency for Higher Education, 2017): 1) kultury tworzą ludzie i tym samym mogą być zarówno motorem, jak i przeszkodą we wprowadzaniu zmian; 2) kultura jakości powinna prowadzić do wysokiej jakości kształcenia (procesu uczenia się i nauczania); 3) zmiany kulturowe mogą być wprowadzane odgórnie (*top-down*) lub oddolnie (*bottom-up*).

Pierwszy punkt obejmuje szerokie spektrum różnych wyzwań związanych z ludźmi w organizacji. Przykładowo, naukowcy często postrzegają swoją karierę w kategoriach dyscypliny, a nie instytucji szkolnictwa wyższego, co czyni ich podatnymi bardziej na „normatywny izomorfizm” wraz z reprezentantami ich dyscyplin z innych uczelni niż na „przymusowy izomorfizm” wynikający z odgórnych zmian w obrębie jednej uczelni (za: H. Mintzberg, *Organizations*, Prentice-Hall, Englewood Cliffs 1979). Wyzwaniem może być więc utożsamianie się pracowników akademickich z daną uczelnią, co może prowadzić do tworzenia się wielu subkultur w ramach jednej uczelni.

Kolejną cechą kultury jakości zaproponowaną przez zespół CHEPS jest cel kultury jakości – ma ona prowadzić do **wysokiej jakości kształcenia**, a więc uczenia i nauczania. Tym samym zakłada się, że kultura jakości wpływa na relację między studentem a wykładowcą. W tym miejscu można wrócić do dyskusji, co jest pierwsze – czy kultura jakości kształtuje proces

Niniejszy artykuł powstał na podstawie autorskiego rozdziału pt. „Kultura organizacyjna a kultura jakości – jak wspierać rzeczywiste mechanizmy doskonalenia kształcenia wyższego na uczelniach?”, przygotowanego do planowanej publikacji *Kultura jakości w kształceniu akademickim* pod redakcją naukową Justyny Bugaj i Beaty Mikołajczyk (UJ i UAM, 2022).

kształcenia, czy też relacja między studentem a wykładowcą (proces kształcenia) tworzy kulturę jakości?

Ostatni punkt dotyczy wprowadzania zmian. **Perspektywa odgórna** (*top-down*) jest regulowana określonymi aktami wewnętrznego prawa instytucjonalnego (np. uchwałami senatu, zarządzeniami i decyzjami rektora), a **perspektywa oddolna** (*bottom-up*) jest oparta na postawach i wartościach poszczególnych członków instytucji (wykładowców, pracowników administracyjnych, studentów itd.). Charakterystycznym podejściem dla perspektywy odgórnej jest cytata z książki Petera Druckera: „Jeśli nie możesz czegoś zmierzyć, to nie jesteś w stanie tym zarządzać”, zaś dla perspektywy oddolnej – cytata wygłoszona przez Alberta Einsteina: „Czasem jest tak, że to, co się liczy, nie da się policzyć, a to, co daje się policzyć, nie liczy się” (D.F. Westerheijden, *Quality Assurance, Quality Culture, and Enhancement of Teaching and Learning*, presentation in webinar, Warsaw School of Economics, 22 stycznia 2021 r., slajd 9).

Zakłada się, że kultura jakości przede wszystkim powinna wspierać **dobrze kształcenie**. Zewnętrznym rezultatem dobrego kształcenia jest rosnąca wartość absolwentów uczelni dla społeczeństwa (nie tylko dla pracodawców, ale też – w szerszym znaczeniu słowa „otoczenie” – wręcz dla ludzkości). Dobrze kształcenie musi być zdefiniowane na podstawie misji i celów danej uczelni.

Ogólnym celem jednostek szkolnictwa wyższego jest **tworzenie wartości akademickiej i publicznej**, a więc wartości akademickie powinny być powiązane z wartościami publicznymi (por. *The Impact and Value of Higher Education*, CHEPS, <https://www.utwente.nl/en/bms/cheps/research/research-profile/theme-1/>, data dostępu: 10 kwietnia 2022 r.). **Do wartości akademickich** w szczególności zalicza się: 1) poszu-

kiwanie prawdy; 2) wolność akademicką; 3) autonomię instytucjonalną; 4) odpowiedzialność; 5) sprawiedliwy dostęp; 6) odpowiedzialność społeczną.

Wartości publiczne to te zapewniające normatywny konsensus co do: 1) praw, korzyści i prerogatyw, do których obywatele powinni być uprawnieni; 2) obowiązków obywateli wobec społeczeństwa, państwa i siebie nawzajem; 3) zasad, na których powinny opierać się rządy i polityki (por. B. Bozeman, *Public Values and Public Interest: Counterbalancing Economic Individualism*, Georgetown University Press, Washington D.C. 2007).

Kultura jakości była przedmiotem badań *How Can One Create a Culture for Quality Enhancement?* (Jak można kreować kulturę dla doskonalenia jakości?), prowadzonych m.in. przez CHEPS (por. A. Kottmann, J. Huisman, L. Brockerhoff, L. Cremonini, J. Mampaey, *How Can One Create a Culture for Quality Enhancement?*, CHEPS and CHEGG, October, 2016). Prace badawcze miały na celu poszerzenie bazy wiedzy o kulturach jakości w uczeniu i nauczaniu, identyfikację możliwych działań podnoszących jakość szkolnictwa wyższego na poziomach krajowym, instytucjonalnym i programowym, ze szczególnym naciskiem na tworzenie i wzmacnianie kultury jakości. W wyniku badań sformułowano pewne wnioski (A. Kottmann et al., *How Can One Create a Culture for Quality Enhancement?*, op.cit., s. 7).

1. Ustanowienie podstawy wspólnych wartości, które definiują wysokiej jakości nauczanie i uczenie się, jest ważne dla pomyślnego prowadzenia dalszych prac lub zarządzania jakością oraz wzmocnienia kultur jakości.
2. Motywację kadry akademickiej do angażowania się w pracę wysokiej jakości można uzyskać poprzez sformułowanie działań dydaktycznych i edukacyjnych jako mających podobne cechy do działalności badawczej. Włączenie osiągnięć dydaktycznych do ścieżek kariery instytucjonalizuje znaczenie nauczania i uczenia się. Oferowanie kadrze zasobów, w szczególności czasu, do większego zaangażowania się w nauczanie i uczenie się daje impuls do podnoszenia jakości.
3. Skuteczni liderzy to ci, którzy zobowiązują się do wdrażania zmian w odpowiednim czasie i w przekonującej narracji. Mieszany styl przywództwa – oddolne inicjatywy koleżeńskie w połączeniu z odgórną wizją menedżerską – jest szczególnie istotny.
4. Pracownicy są silniej zmotywowani do angażowania się w rozwój zawodowy, jeżeli zapobiega się konfliktom celów (np. ograniczeniom czasowym wynikającym z nadawania priorytetu badaniom naukowym nad nauczaniem) i jeżeli podnoszenie kompetencji dydaktycznych jest osadzone w strukturach komunikacyjnych, które umożliwiają nauczycielom dyskusję i wymianę doświadczeń. Tworzenie kultury jakości może być wyzwaniem i to samo dotyczy jej utrzymania. Zinstytucjonalizowanie regularnych sprawozdań i refleksja nad osiągnięciami to ważne mechanizmy. Akredytacja formalna i instytucjonalna może wspierać zrównoważony rozwój, ale należy również zwrócić uwagę na zaangażowanie i odpowiedzialność naukowców.

Kultura jakości jest bardzo dużym wyzwaniem dla całego sektora szkolnictwa wyższego. Problemy, z którymi on się zmagają (takie jak np. negatywna selekcja, erozja proce-

su kształcenia reprezentowana przez tzw. „drukarnie dyplomów” czy „iluzję dydaktyczną”), prowadzą do tego, że wartości akademickie nie stanowią wartości podzielanych przez dane uczelnie czy danych wykładowców i studentów. Uczelnie stają się firmami, opierając się na maksymalizacji krótkookresowych przychodów i minimalizacji kosztów.

Niniejszy artykuł chciałbym zakończyć dość obszernym cytatem, który dotyczy istoty wyzwań związanych z funkcjonowaniem uczelni, w tym kultury jakości (por. E. Chmielecka, *Wspólnota akademicka, wspólnota obywatelska*, w: *Rola uczelni w rozwijaniu społeczeństwa obywatelskiego*, J. Dietl, Z. Sapijaska (red.), Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczość, Łódź 2009, s. 111–131): „Co dzieje się z instytucją uniwersytetu w świecie w ostatnich dekadach, co stanowi także tło dla przemian w naszych uczelniach? Najogólniej rzecz biorąc, to przemiana uniwersytetu humboldtowskiego – (...) samorządnej i autonomicznej instytucji akademickiej sterowanej głównie wartościami etosowymi, elitarnej, małoicznej, prowadzącej badania i szerzącej wiedzę najwyższej rangi, dobrze odizolowanej od wpływów zewnątrz gospodarczego i społecznego, ponoszącej odpowiedzialność za prowadzoną działalność wyłącznie przed własnymi ideałami i historią – w uczelnię, która musi być ponadto podmiotem gospodarczym, (...) spełnić pomniejsze i bezpośrednie obowiązki społeczne, która jest umasowiona, w której często funkcje edukacyjne wypierają funkcje badawcze na plan drugi, która musi się rozliczyć przed władzami i podatnikiem ze sposobu spożytkowania środków publicznych, jakie otrzymała, a przed bezpośrednimi płatnikami (np. studentami) – z jakości usług i poziomu zaspokojenia ich życzeń, która musi być zarządzana w zgodzie z zasadami efektywności ekonomicznej i odpowiadać na potrzeby rynku pracy, (...) także sprostać konkurencji na rynku edukacyjnym. Mówiąc skrótowo: uniwersytet – świątynia wiedzy staje się placówką szkolnictwa trzeciego stopnia (*tertiary education*). Utrata wspólnotowości przez akademię, pojawiająca się wraz z umasowieniem i komercjalizacją szkolnictwa wyższego, powstawaniem instytucji szkolnictwa wyższego wypełniających potrzeby i życzenia interesariuszy, oznacza zmianę jednego z kanałów formowania postaw obywatelskich i utratę efektywnej drogi formowania elit obywatelskich. Te ostatnie bowiem wymagają podporządkowania wartościom, a nie interesom. Kiedy wspólnoty akademickie stają się «grupami działaniami»/instytucjami, wtedy uczelnie muszą znaleźć własny *modus operandi* wspólnoty i instytucji. Zważywszy na ich wewnętrzne skonfliktowanie, nie ma (...) spójnego i zadowalającego rozwiązania. Kultura instytucjonalna uczelni obejmuje obydwa te pola, ale może być nakierowana bardziej na interesy lub – bardziej – na wartości czyste. (...) możliwym wyjściem jest dywersyfikacja uczelni, ich zróżnicowanie rozpięte pomiędzy dwoma biegunami: po pierwsze, instytucji będących elitarnymi wspólnotami, sterowanymi przede wszystkim etosem akademickim, których służebność będzie realizowana dzięki ich niezależności od wpływów zewnątrz społecznego; po drugie, instytucji bezpośrednio służebnych, które będą w przeważającej mierze poddane bezpośrednim wpływom otoczenia zewnętrznego”.

Szalona era Big Data

AGNIESZKA KAMIŃSKA

O PUŁAPKACH MYŚLENIA I DATAFIKACJI W OTWARTEJ NAUCE

Wiemy już, że umysł ludzki cechuje się pewnym ograniczeniem, sprawiającym, że jest on niedoskonały w rekonstrukcji minionych stanów wiedzy oraz poglądów, które uległy zmianie (D. Kahneman, *Pułapki myślenia. O myśleniu szybkim i wolnym*, Media Rodzina, Poznań 2012). Jest on również podatny na systemowe błędy. Już tacy jesteśmy – zmieniając pogląd, prawie zawsze natychmiast o nim zapominamy. Ponadto, nasze wybory są skutkami decyzji, które podejmujemy intuicyjnie lub też całkiem inaczej, bo w sposób racjonalny. Różnimy się bardzo i to jest potrzebne światu równie mocno jak bioróżnorodność. Może to nas także zainteresować w kontekście otwierania nauki. Dlaczego? Spróbujmy zmienić poglądy na bardziej otwarte. Zróbmy to w sposób intuicyjny lub racjonalny. W niniejszym komentarzu do otwartej nauki przedstawię rozważania na temat datafikacji, która jest narastającym procesem tworzenia cyfrowych reprezentacji kolejnych obszarów świata rzeczywistego oraz czerpania wartości z pozyskanej w ten sposób informacji (por.: V. Mayer-Schönberger, K. Cukier, *Big Data: A Revolution That Will Transform How We Live, Work and Think*, Eamon Dolan/Houghton Mifflin Harcourt, New York 2013).

Dane mają różne oblicza, jednym z nich jest ich gwałtowny przyrost. Jak podają badaczki z DeLab UW (K. Śledziwska, R. Włoch, *Gospodarka cyfrowa. Jak nowe technologie zmieniają świat*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020, s. 64), „(...) wolumen danych przyrasta w tempie wykładniczym, podwajając się co trzy lata. Nic w tym dziwnego, w ciągu jednej minuty wysyłanych jest 188 mln mejli (nie tylko przez ludzi, ale i boty spamujące), powstaje 350 tys. tweetów, wyszukiwarka Google jest używana 3,8 mln razy, a Skype 180 tys. razy” (warto to zresztą zobaczyć: [HTTP://WWW.INTERNETLIFESTATS.COM/ONE-SECOND/](http://www.internetlifestats.com/one-second/) data dostępu: 19 grudnia 2021 r.). Ten szalony wzrost może zachwycać entuzjastów danych, ale powinien również dawać do myślenia. Zresztą to liczby sprzed dwóch lat. Da-

RZECZYOBRAZKOWE

tafikacja lub danetyzacja jako kwantyfikowanie i przekładanie wszelkich elementów rzeczywistości na dane, by móc je poddać agregowaniu i algorytmizacji, niesie za sobą konsekwencje społeczne i ekonomiczne. Otwiera perspektywę nowych modeli funkcjonowania gospodarek ([HTTPS://WWW.RESEARCHGATE.NET/PUBLICATION/304581716_SPOLECZNE_ZAGROZENIA_DANETYZACJI_RZECZYWISTOSCI](https://www.researchgate.net/publication/304581716_SPOLECZNE_ZAGROZENIA_DANETYZACJI_RZECZYWISTOSCI), data dostępu: 19 grudnia 2021 r.). Może być również zagrożeniem dla młodego pokolenia, co powinno stanowić przedmiot troski wielu osób, a nie jedynie Greta Thunberg. Podobnie dążenie do zawężania obszarów, które nie zostały jeszcze zewidencjonowane, jest swoistą drogą do budowy wielkiej Big Data. Fenomen *quantified self*, polegający na ciągłym mierzeniu parametrów własnego organizmu (poza sytuacjami zagrożenia życia i zdrowia), mnie osobiście trochę przeraża, ale przecież jest coraz bardziej powszechny, nie tylko wśród sportowców.

Datafikacja dotyczy życia ludzkiego w wielu aspektach – relacjach, zachowaniach, w tym konsumenckich, bywa źródłem broni politycznej. „Produkcji danych sprzyja także etos narcyzmu i ekshibicjonizmu w dzisiejszej kulturze, pęd do demonstrowania najdrobniejszych szczegółów życia – choćby za pośrednictwem serwisów społecznościowych” (Ł. Iwański, *Społeczne zagrożenia danetyzacji rzeczywistości*, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2016, s. 138). Być może faktycznie, jak chcą V. Mayer-Schönberger i K. Cukier, istnieje mierzalny komponent wszystkiego, ale podejmując decyzje, zawsze można skupić się na tym, co pożyteczne. Oczywiście, nie jest to proste.

Dzieląc występujące w wielkiej mnogości dane ze względu na typ wytwórcy i właściciela, znajdujemy wśród nich również dane badawcze obejmujące rejestry (wyniki liczbowe, zapisy tekstów i dźwięków, obrazy i notatniki), czyli wszystkie te, które są powszechnie akceptowane przez społeczność naukową jako odpowiednie do przeprowadzania badań i używane jako pierwotne ich źródła. Ponieważ nauka jest podmiotem wrażliwym i tworzą ją jeszcze ludzie, to tylko oni mogą ją zmieniać. Pora połączyć początek ze środkiem. Wspominając znowu Davida Kahnemana,

trzeba podkreślić, że uproszczone reguły postępowania (heurystyki) pozwalają nam wyjaśniać, dlaczego jedne zagadnienia są odbierane przez opinię publiczną jako znaczące, inne zaś są lekceważone. Potrzebujemy przykładów, aby zapamiętywać i „oswajać” nowe. Idąc zatem tym tropem, zauważmy, że potrzebujemy „oswajać” otwartą naukę. Oto przykłady, z którymi warto się zapoznać, ale które trudno jest analizować. Wspominane już przeze mnie w felietonach o otwartej nauce wskazania Royal Society z 2012 r. ([HTTPS://ROYALSOCIETY.ORG/TOPICS-POLICY/PROJECTS/SCIENCE-PUBLIC-ENTERPRISE/REPORT/](https://royalsociety.org/topics-policy/projects/science-public-enterprise/report/), data dostępu: 19 grudnia 2021 r.) przypominają o konieczności zmian i pokazują przykłady kumulowania wiedzy za pośrednictwem otwierania danych.

Podobnie, International Science Council w swoim najnowszym stanowisku, zawartym w *Science as a Global Good*, podkreśla wymierne korzyści z uprawiania i otwierania nauki. Nabiera ono szczególnego znaczenia obecnie w walce z COVID-19. Idąc za tym przesłaniem, zauważmy, że: „Wiedza jako najpotężniejsza z dóbr publicznych była inspiracją, bodźcem i czynnikiem, na

którym zbudowano większość ludzkiego materialnego, społecznego i osobistego postępu. Gdy opublikowane twierdzenie opiera się w całości lub w części na dowodach empirycznych, dowody te muszą być jednocześnie dostępne do zbadania”. W przeciwnym razie twierdzenie jest niezgodne z tezami naukowymi (por.: [HTTPS://COUNCIL.SCIENCE/WP-CONTENT/UPLOADS/2020/06/SCIENCEASAPUBLICGOOD-FINAL.PDF](https://council.science/wp-content/uploads/2020/06/scienceasapublicgood-final.pdf), data dostępu: 19 grudnia 2021 r.).

Teoria perspektywy (*prospect theory*) Davida Kahnemana i Amosa Tversky'ego oraz niechęć ludzka do ponoszenia strat nie zawsze pozwalają nam widzieć przyszłych korzyści wynoszonych z nauki. Celowo wybrałam jako motyw niniejszego artykułu myśli Davida Kahnemana – wybitnego laureata Nagrody Nobla w dziedzinie ekonomii. W końcu jesteśmy w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, zatem uprawiamy naukę dla innych, a nie tylko dla siebie! 📖

DR AGNIESZKA KAMIŃSKA, Centrum Technologii Informatycznych i Infrastruktury SGH

Klasa Akademicka SGH

KAROLINA CYGONEK

W ramach programu Klasa Akademicka SGH siedem szkół średnich, głównie z Warszawy, 15 listopada 2021 r. podpisało umowy ze Szkołą Główną Handlową w Warszawie. Na uroczystości w Sali Senatu SGH, z udziałem rektora SGH prof. Piotra Wachowiaka i prorektora ds. dydaktyki i studentów prof. Krzysztofa Kozłowskiego, pojawili się przedstawiciele następujących placówek: Liceum Ogólnokształcącego nr I im. Marii Curie-Skłodowskiej w Makowie Mazowieckim, Academy of the Future Niepublicznego Liceum Językowego w Legionowie, CLVII Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie, XLI Liceum Ogólnokształcącego im. Joachima Lelewela w Warszawie, Społeczne Liceum Ogólnokształcącego nr 4 im. Batalionu AK „Parasol” w Warszawie, X Liceum Ogólnokształcącego im. Królowej Jadwigi w Warszawie i Technikum Ekonomicznego nr 8 w Warszawie.

W tym roku akademickim do programu dołączyło łącznie 11 szkół. Oprócz wymienionych placówek przystąpiły jeszcze: I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Busku-Zdroju, XXVII Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Czackiego w Warszawie, Liceum Ogólnokształcące nr II im. Gustawa Gizewiusza w Giżycku. We wrześniu 2021 r. umowę z SGH podpisało też XXXIV Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Miguela de Cervantesa w Warszawie.

FOT. ARCHIWUM SGH

Celem programu Klasa Akademicka SGH jest rozwinięcie współpracy uczelni z wyróżniającymi się szkołami ponadpodstawowymi, których uczniowie wykazują zainteresowania tematyką ekonomiczną i przedsiębiorczością oraz planują studia na kierunkach ekonomicznych. Udział w programie stwarza uczniom możliwość zarówno stałego kontaktu ze światem akademickim, jak i poznania oferty edukacyjnej SGH oraz dokonania wyboru ścieżki zawodowej.

Każda szkoła średnia uczestnicząca w programie zobowiązuje się m.in. do: organizacji u siebie Dnia SGH, w tym konferencji naukowej współprowadzonej przez uczniów (z udziałem absolwentów szkoły i studentów SGH), propagowania wśród uczniów oferty studiów w SGH, a wśród nauczycieli – oferty studiów trzeciego stopnia i podyplomowych SGH, pełnienia (w lokalnym środowisku oświatowym) funkcji ambasadora projektów edukacyjnych realizowanych przez uczelnię, w tym przede wszystkim Olimpiady Przedsiębiorczości.

W programie, zainicjowanym w 2016 r., uczestniczy łącznie 71 szkół średnich z całej Polski, dla których w latach 2016–2021 SGH przeprowadziła: 250 webinarów, 50 spotkań w szkołach, 9 Dni Otwartych SGH, 72 spotkania w SGH i 50 Dni SGH w szkołach. W Szkole Głównej Handlowej w Warszawie za realizację programu odpowiada Centrum Otwartej Edukacji. 📖

Dialog jako efektywna forma współpracy w edukacji liderów przyszłości

HALINA BRDULAK,
TOMASZ CHOMICKI

TWORZYMY **PLATFORMĘ WSPÓŁPRACY:**
SGH–SAMSUNG ELECTRONICS–STUDENCI

Nasz projekt, o którym pisaliśmy w zimowym wydaniu „Gazety SGH” z 2021 r., nieustannie się rozwija.

PROFESOR HALINA BRDULAK (SGH) Przypomnijmy – wspólnie z ekspertami Samsung Electronics, w odpowiedzi na oczekiwania studentów, stworzyliśmy założenia projektu, który jest realizowany przez zespoły studenckie przez cały semestr. Projekt, który faktycznie jest start-upem, ma na celu zdiagnozowanie zagrożeń cywilizacyjnych w zakresie zdrowia, gospodarki, bezpieczeństwa i znajdowania rozwiązań, które pozwolą na „zmianę kierunku”. Konieczne jest uruchomienie wyobraźni, ponieważ usługa/towar (najczęściej aplikacja) powinna znaleźć się na rynku za 5 lat

i spełniać kryteria zrównoważonego rozwoju. Studenci wykorzystują metodę *Design Thinking*, kreując mapę empatii i „persony”, a następnie wpisując rozwiązanie w model Canvas. Projekty są realizowane w ramach przedmiotów: Technologiczne uwarunkowania biznesu międzynarodowego (wersje polska i angielska) oraz *International Business Environment* (wersja angielska). Kluczowym elementem projektu jest prezentacja założeń i komentarze ekspertów z Samsung Electronics, które mają wprowadzić studentów w realia biznesowe i wskazać kierunki doskonalenia.

Do zespołu ekspertów z Samsung Electronics dołączają kolejne osoby, ponieważ zespoły studenckie i ich projekty są coraz bardziej zaawansowane. Po każdym semestrze organizujemy wspólne spotkania i zastanawiamy się,

co jeszcze udoskonalić, dzielimy się również swoimi refleksjami z raportów i prezentacji. Na czym zatem polega doskonalenie? Przede wszystkim na zwiększeniu czasu na dialog między ekspertami i zespołem. Uwagi na bieżąco są komentowane przez studentów, w ten sposób uczymy się również dobrej komunikacji, odpowiedzi na zastrzeżenia przy użyciu faktów. Ponieważ motto naszej Komisji Rectorskiej ds. Społecznej Odpowiedzialności brzmi: „**Etycznie i w drodze dialogu kształcimy i prowadzimy badania w trosce o zrównoważony rozwój społeczeństwa i gospodarki**” staramy się stosować je w praktyce. Dodatkowo, w trakcie badań naszej akademickiej społeczności w listopadzie 2021 r. (pracowników naukowych, administracyjnych i studentów) uzyskaliśmy, jako dominujące, wskazanie na prowadzenie stałego dialogu i wzmacnianie zaangażowania pracowników na rzecz wspólnoty akademickiej. W przypadku studentów, doktorantów i uczestników są to rekomendacje dotyczące wprowadzania innych form kształcenia oraz zaangażowania tych grup właśnie z wykorzystaniem formuły dialogu. Uznaliśmy więc, że poszerzymy nasze podsumowanie projektów o ten element.

Projekty studentów koncentrują się natomiast wokół wyzwań cywilizacyjnych, o których wspominałam. Oto-

➤ Artykuł *Kształtujemy liderów przyszłości* („Gazeta SGH” 2021, zima) dostępny na stronie gazeta.sgh.waw.pl

EWA HĘBIŚ

przewodnicząca Komisji Rektorskiej ds. Społecznej Odpowiedzialności SGH. Przewodnicząca Rady Klimatycznej przy UNGC, a także członkini Rady Programowej Stowarzyszenia Narodów Zjednoczonych w Polsce. Pasjonatka lean i jogi. Badaczka wpływu nowych technologii i zrównoważonego rozwoju na architekturę łańcuchów dostaw, mentorka. Członkini Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, rad programowych miesięcznika „Gospodarka Materiałowa i Logistyka”, kwartalnika „Transport and Logistics”, „Kobieta i Biznes”. Członkini Rady UN Global Compact Network Poland (2021–2024). Prezeska Międzynarodowego Forum Kobiet (w latach 2006–2012), obecnie honorowa prezeska. Ściśle współpracuje z praktyką gospodarczą. Od 26 lat, co roku publikuje ranking wraz z komentarzem dla branży TSL, obecnie na łamach Dziennika Gazeta Prawna. Członkini zespołu jury „Solve for Tomorrow” w Samsung Electronics.

DR HALINA BRDULAK

dyrektor ds. rozwoju biznesu w Samsung Electronics Polska. Zaangażowany business developer i ewangelista nowych technologii. Od przeszło siedmiu lat związany zawodowo z Samsung Electronics Polska. W korporacji jest odpowiedzialny za rozwój biznesu, tworzenie strategicznych partnerstw biznesowych, w tym za kreowanie innowacyjnych projektów z administracją publiczną, i politykę publiczną w aspekcie rozwiązań technicznych. Członek największych izb branżowych IT i telekomunikacji oraz elektroniki konsumenckiej: ZIPSEE Cyfrowa Polska, PIIT, KIGET oraz Sektorowej Rady ds. Kompetencji Telekomunikacja i Cyberbezpieczeństwo. Aktywnie współpracuje ze środowiskiem akademickim Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie oraz Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży (jako przedstawiciel Rady Uczelni).

czenie pandemiczne zwiększa zainteresowanie wszelkimi narzędziami, które pozwalają na wczesne diagnozowanie „odchylenia” od normalnego funkcjonowania organizmu. Monitorowanie stanu organizmu może się odbywać poprzez nie tylko wykorzystanie specjalistycznych urządzeń, lecz także noszenie „inteligentnych” zegarków czy biżuterii – kolczyków, naszyjników, bransoletek. Marnowanie żywności i wszechobecny plastik to również temat, który dostrzegają zespoły studenckie jako przeszkodę w budowaniu zrównoważonej przyszłości.

Niektóre z projektów, które proponują zespoły studenckie (są to zespoły mieszane pod względem zarówno płci, jak też uczelni, którą kończyli studenci w trakcie studiów I stopnia), są podobne do tych realizowanych przez zespoły uczniów w ramach programu *Solve for Tomorrow*, organizowanego przez Samsung. Choć zespoły w tym przypadku są dobierane najczęściej z uczniów określonego liceum czy technikum, warto zastanowić się, w jaki sposób stworzyć możliwość komunikacji między tymi dwoma grupami, ponieważ jako członkini jury oceniającego projekty w *Solve for Tomorrow* widzę potencjał do rozwoju. Dodatkowo zastanawiam się, na ile również projekty studentów i uczniów mogłyby wesprzeć inicjatywę Okrągłego Stołu Edukacji dla Klimatu, którego pierwsze spotkanie odbyło się właśnie w SGH. W ramach tej inicjatywy zespoły ekspertów z całego kraju, zorganizowanych w 13 podstolików i reprezentujących cały przekrój społeczny (w tym również podstolik Naukowcy i Naukowszynie, który mam przyjemność koordynować), przygotowują wytyczne do zmiany programowej dla szkół w celu zwiększenia nacisku w nauczaniu na kwestie zrównoważonego rozwoju, przede wszystkim negatywnych skutków zmiany klimatu. Może wspólnie udałoby się opracować rozwiązanie, które łączy te wszystkie inicjatywy i społeczności. Ponieważ

nasze wartości, wokół których jest skupiona cała wspólnota SGH, to profesjonalizm, prawda, uczciwość, współpraca, szacunek, chcemy je realizować m.in. poprzez inicjowanie nowych kierunków współpracy i angażowanie wszystkich interesariuszy.

TOMASZ CHOMICKI (SAMSUNG)

Od wielu lat staramy się aktywnie wspierać uczelnie i realizować działania partnerskie w ramach Klubu Partnerów SGH. Na naszych oczach następuje ciągły rozwój rozwiązań technologicznych. W Samsung mamy to szczęście, że wielu z nas pracuje nad nimi osobiście i wdraża je u klientów w Polsce. To daje nam energię i zapał, aby dzielić się doświadczeniem, które zdobywamy w codziennej pracy. Podczas zajęć ze studentami naszym zadaniem jest dzielenie się wiedzą i pomysłami. Nieustannie wprowadzamy zmiany i ulepszymy procesy prowadzonych zajęć. Po konsultacjach z prof. Brdulak i w tym roku zdecydowaliśmy się poszerzyć zespół ekspercki o kolejne osoby z działów technologicznych R&D i CSR. Zażycia są bardzo wymagające, a studenci – świetnie przygotowani. Jesteśmy mocno podbudowani ich wiedzą, doświadczeniem i zaangażowaniem. To bardzo ważne, że ich stosunek do ESG oraz dbałość o planetę, wykorzystanie nowych technologii, wiedza ekonomiczna i determinacja w dążeniu do celów idą w parze i się uzupełniają. Za nami kolejna sesja, podczas której udało się nam ocenić nowe pomysły. Mamy nadzieję, że niektóre z nich będzie można skomercjalizować, a nasze uwagi przydadzą się młodym przedsiębiorcom. Mocno trzymamy za nich kciuki i zapraszamy do współpracy w ramach programu *#Solve for Tomorrow*.

DR HAB. HALINA BRDULAK, prof. SGH, Katedra Zarządzania Międzynarodowego, Kolegium Gospodarki Światowej SGH; **TOMASZ CHOMICKI**, dyrektor ds. rozwoju biznesu w Samsung Electronics Polska

ADA (Environmental, Social responsibility, Corporate governance) – czynniki, na podstawie których są tworzone ratingi i oceny pozafinansowe przedsiębiorstw, państw oraz innych organizacji. Są to takie czynniki, jak: środowisko, społeczna odpowiedzialność i ład korporacyjny. Głównym celem jest dostarczenie inwestorom możliwości porównania – na jednej płaszczyźnie – alternatywnych kierunków inwestowania, poprzez analizę tych trzech parametrów (źródło: Wikipedia).

→ Spotkanie w Ambasadzie RP w Dakarze. Na zdjęciu od lewej: dr hab. Rafał Kasprzak prof. SGH, Katarzyna Torchalska-Kasiak (Centrum Współpracy Międzynarodowej SGH), dr Marta Ziółkowska, Katarzyna Kacperczyk (dyrektor CWM SGH), JE Margaret Kassangana (ambasador RP w Dakarze), dr Anna Masłoń-Oracz (pełnomocniczka rektora SGH ds. Afryki), Małgorzata Chromy (zastępca dyrektora CWM SGH)

→ Spotkanie z dr. Cheikh Oumar Anne, ministrem ds. szkolnictwa wyższego, nauki i innowacji Senegalu

BUSINESS LEAD

 MAŁGORZATA CHROMY

WIZYTA STUDYJNO-SZKOLENIOWA W **SENEGALU**

W dniach 7–12 listopada 2021 r. miała miejsce wizyta studyjno-szkoleniowa delegacji SGH w Senegalu – pierwsza z cyklu wizyt zaplanowanych w ramach realizowanego w naszej uczelni projektu *New Business Leaders for the New World* (BUSINESS LEAD). Przez blisko tydzień członkowie zespołu projektowego odbyli wiele spotkań z przedstawicielami zarówno administracji senegalskiej, uczelni partnerskich w Senegalu, jak i senegalskich przedsiębiorstw i organizacji je zrzeszających. Celem wizyty było zapoznanie się ze specyficznymi uwarunkowaniami rozwoju przedsiębiorczości w Senegalu, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorczości kobiet, oraz z szeroko pojętą kulturą akademicką oraz metodami nauczania przedsiębiorczości w tym kraju. Wizyta studyjno-szkoleniowa była również doskonałą okazją do omówienia szczegółów związanych z realizacją projektu BUSINESS LEAD oraz do promocji SGH i programów NAWA.

Program wizyty został przygotowany wspólnie przez Ambasadę RP w Dakarze, pod kierownictwem JE ambasador Margaret Kassangany, oraz senegalski uniwersytet Groupe ISM, który jest uczelnią partnerską SGH w projekcie BUSINESS LEAD.

Wizyta obejmowała wiele interesujących i wartościowych wydarzeń. Spotkanie z Margaretą Kassanganą, JE ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Senegalu, oraz pracownikami ambasady było doskonałą okazją do zapoznania się z sytuacją polityczną, ekonomiczną i społeczną tego kraju, warunkami prowadzenia biznesu oraz sytuacją kobiet senegalskich, szczególnie w kontekście podejmowania przez nie działalności biznesowej.

Bardzo interesującym punktem wizyty okazało się spotkanie z ministrem ds. szkolnictwa wyższego, nauki i innowacji dr. Cheikh Oumar Anne, poświęcone aktualnym szansom i wyzwaniom systemu szkolnictwa wyższego w Senegalu oraz ewentualnym możliwościom współpracy z senegalskimi uczelniami. Omówiono również możliwości przyznania stypendiów dla studentów senegalskich na studia w Polsce, oferowane m.in. przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA).

Z kolei spotkanie z szefową Delegatury Unii Europejskiej w Dakarze, ambasador Irène Mingasson, oraz szefową Działu Współpracy Dorotą Pańczyk pozwoliło na szerokie zaprezentowanie SGH i projektu BUSINESS LEAD, który również jest finansowany ze środków unijnych (Europejskiego Funduszu Społecznego). Projekt wzbudził duże zainteresowanie i entuzjazm obu rozmówczyń, które potwierdziły, że edukacja z zakresu przedsiębiorczości, zwłaszcza kobiet, jest niezwykle

potrzebna w Senegalu, co potwierdzają działania prowadzone przez ambasadę pod hasłami #BalanceTonStéréotype oraz #ChangeonsDePerspective.

Bardzo owocna okazała się też rozmowa ze współzałożycielką Acc'ëlle-R i SENEGEL (Senegalese Next Generation of Leaders) – Lambą Ka. Podczas tego spotkania zostały przedstawione szczegółowe uwarunkowania przedsiębiorczości kobiet w Senegalu i Polsce. Senegalskie kobiety są bardzo przedsiębiorcze, jednakże z powodów finansowych często mają problemy z prowadzeniem swoich małych biznesów, szczególnie na obszarach wiejskich. Organizacje, takie jak Acc'ëlle-R oraz SENEGEL, angażują się w akcje edukacyjne dla kobiet, które polegają m.in. na pokazywaniu możliwości rozwoju własnej firmy czy uczeniu zarządzania finansami domowymi i biznesu.

Warto także wspomnieć o dyskusji na temat możliwości współpracy w Women's Investment Club Senegal, który jest pierwszym funduszem inwestycyjnym skierowanym wyłącznie do firm prowadzonych przez kobiety w Senegalu i na Wybrzeżu Kości Słoniowej. Fundusz skupia zarówno lokalnych, jak i międzynarodowych inwestorów instytucjonalnych i indywidualnych, którzy łączą swoje zasoby, aby inwestować w należące do kobiet mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa w Senegalu i na Wybrzeżu Kości Słoniowej. Women's Investment Club Senegal inwestuje poprzez kombinację akcji i quasi-kapitałów w spółki ze wszystkich sektorów założone przez kobiety, w co najmniej 50% należące do nich albo przez nie prowadzone lub wraz z zespołem kierowniczym złożonym głównie z kobiet.

Natomiast podczas spotkania w APIX SA (Agency for the Promotion of Investments and Major Works) – senegalskiej Agencji Promocji Eksportu i Inwestycji – zostały zaprezentowane działania APIX dotyczące wsparcia przedsiębiorczości w Senegalu oraz *success stories* firm prowadzonych przez kobiety. Uczestnicy tego wydarzenia wyrażali swój podziw dla takich przedsiębiorstw, zadając przy tym wnikliwe i interesujące pytania podczas przeprowadzonej dyskusji.

W trakcie pobytu delegacji SGH w Senegalu odbyło się również bardzo ciekawe spotkanie w Polaris Asso – senegalskim stowarzyszeniu wykorzystującym technologie cyfrowe przy rozwiązywaniu problemów i podejmowaniu wyzwań, przed którymi stoją obecnie młodzi Senegalczyki. Stowarzyszenie to prowadzi wiele akcji edukacyjnych na temat zagrożeń w Internecie oraz kompetencji cyfrowych uczniów szkół senegalskich (wszystkich poziomów) poprzez projekty zarówno non profit, jak i komercyjne.

Pierwszą część wizyty zakończyło spotkanie na Uniwersytecie Cheikh Anta Diop (UCAD), którego celem było omówienie możliwości rozwoju współpracy dwustronnej.

Druga część wizyty obejmowała spotkania zorganizowane przez partnera Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie – **Groupe ISM**. Przede wszystkim były one związane z praktycznymi aspektami realizacji projektu BUSINESS LEAD, w tym przygotowaniem przyjazdu do SGH studentek Groupe ISM i ich udziałem w organizowanych w ramach projektu intensywnych kursach z przedsiębiorczości.

Podczas pobytu w Dakarze zorganizowano również spotkanie m.in. z: Amadou Diaw (fundatorem uczelni), Abdou Diouf (CEO of Groupe ISM), Moustaph Gaye (Program Officer in Charge of the Bilingual Programs & Head of the English Pedagogical Unit) oraz dyrekcją i pracownikami Biura Współpracy z Zagranicą Groupe ISM. W trakcie pobytu w ISM przedsta-

FOT. ARCHIWUM SGH

wiono zarówno SGH, jak i projekt BUSINESS LEAD. Wizyta ta miała na celu ponadto omówienie zasad realizacji projektu, rekrutacji studentek do projektu oraz udział w Journée Mondiale de l'Entrepreneuriat at ISM – wydarzeniu prezentującym pomysły biznesowe przygotowane przez studentów drugiego i trzeciego roku studiów licencjackich. Nie zabrakło również czasu na omówienie dotychczasowej współpracy (w ramach programu Erasmus+) oraz planów na przyszłość. Ustalono, że oprócz umowy w ramach programu Erasmus+ obie uczelnie podpiszą MoU oraz *Student Exchange Agreement* na regularną wymianę studentów i pracowników uczelni.

W napiętym grafiku spotkań ważny okazał się również aspekt kulturowo-historyczny – gospodarze z ISM zorganizowali dla delegacji SGH wyjazd na wyspę Gorée (położoną 3 km od portu w Dakarze), mającą 36 ha powierzchni i zamieszkaną przez 1000 osób. Usytuowany na tej wyspie Fort D'Estrées (funkcjonujący od XVI do XIX wieku) był bazą handlu niewolnikami, skąd wysyłano ich przez Atlantyk do Ameryki Południowej i Ameryki Północnej oraz na Karaiby. W XX wieku pozostałe świadectwa handlu ludźmi znalazły się w muzeum, które wpisano na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Muzeum odwiedziło wiele znanych osobistości, w tym m.in. Barack Obama i papież Jan Paweł II.

Uczestnicy polskiej delegacji są niezwykle wdzięczni organizatorom za przygotowanie programu wizyty. Szczególne podziękowania kierują do JE ambasador RP Margaretę Kasangany – przede wszystkim za zaangażowanie w organizację pobytu i udział w większości spotkań.

W ramach projektu są planowane kolejne wizyty studyjno-szkoleniowe w pozostałych krajach objętych projektem BUSINESS LEAD. 📌

MAŁGORZATA CHROMY, zastępca dyrektora Centrum Współpracy Międzynarodowej SGH

Projekt **New Business Leaders for a New World** (BUSINESS LEAD) jest wdrażany w ramach programu NAWA Spinaker, finansowanego z projektu pozakonkursowego nr POWR.03.03.00-00-PN16/18 pt. „Wsparcie zdolności instytucjonalnej polskich uczelni poprzez tworzenie i realizację międzynarodowych programów studiów” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), III Oś Priorytetowa „Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju”, Działanie 3.3. pt. „Umiejętności międzynarodowe polskiego szkolnictwa wyższego”.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

NAWA

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

CEMS MIM SGH

 ANETA SZYDŁOWSKA

PIERWSZY SEMESTR
PROGRAMU JUŻ ZA NAMI

W ramach programu CEMS Master's in International Management studenci zakończyli swój I semestr zajęć uroczystą galą w SGH, która odbyła się 17 grudnia 2021 r. Ze względu na trwającą pandemię liczba uczestników została ograniczona do obecnej grupy studenckiej.

Zajęcia podczas całego semestru odbywały się w formie hybrydowej, co było spowodowane wprowadzeniem globalnych przedmiotów CEMS – *Global Online Electives* (GOE), w których mogli uczestniczyć wszyscy studenci programu. Oczywiście, nie byłoby oni w stanie przyjechać na pojedyncze wykłady do SGH, więc uczestniczyli w nich zdalnie. Inne przedmioty CEMS były realizowane stacjonarnie lub w formie hybrydowej.

Ten semestr obfitował w wizyty gości CEMS MIM, którzy uczestniczyli w zajęciach zdalnie bądź fizycznie w SGH. Niezależnie od formy, udział praktyka z firmy w wykładach jest niesłychanie ważnym elementem programu i cieszy się dużym zainteresowaniem wśród studentów. Na zajęciach z *Global Strategy*, prowadzonych przez prof. Mirosława Jarosińskiego, gościliśmy: Sachę Neven i Marco Colacchia z Procter & Gamble, Monikę Masewicz z L'Oreal, Piotra Zielonkę z McKinsey & Company. Z kolei w zajęciach z *Management of Competiti-*

veness, koordynowanych przez prof. Marzenę Annę Weresę, udział wzięły Beata Iwanienko i Barbara Stępień z L'Oreal. Natomiast podczas zajęć ze *Strategic Analysis of European Markets*, prowadzonych przez prof. Mirosława Jarosińskiego, projekty studenckie analizowali Wojciech Leśniewski z Santander, Danuta Wosik i Lisa Koczerski z Procter & Gamble.

Należy też wspomnieć o dwóch przedmiotach CEMS, współprowadzonych z firmami L’Oreal i Mastercard:

- 1) *FinTech and Commerce Start-ups with Mastercard* – prof. Mikołaj Pindelski; przedstawiciele firmy uczestniczący w zajęciach to: Kamila Kaliszyk, Sergiusz Sawin, Aleksander Nagowski, Piotr Mądry, Bartosz Sawicki, Jędrzej Iwaszkiewicz;
- 2) *Developing a Winning Sales and Marketing Strategy with L'Oreal* – prof. Piotr Płoszajski i dr Justyna Szumniak-Samolej; przedstawiciele firmy uczestniczący w zajęciach to: Łukasz Bobiński, Maja Olczak, Marta Szarzyńska, Anna Flis, Hanna Siuta, Joanna Golas.

Semestr był krótki, ale za to intensywny, tym bardziej więc cieszymy się ze wsparcia partnerów korporacyjnych CEMS MIM. Z niecierpliwością przygotowujemy się na powitanie nowej grupy studentów w semestrze letnim i przystępujemy do organizowania w SGH takich wydarzeń w ramach programu, jak: lokalna graduacja CEMS – 9 kwietnia; CEMS Regional Conference – V4 – 20–22 kwietnia; spotkanie Academic Committee – 9–10 maja; zakończenie zajęć UNFCCC – Role Play – 12–14 maja.

ANETA SZYDŁOWSKA, menedżer ds. relacji korporacyjnych CEMS, Centrum Współpracy Międzynarodowej SGH

**WARSZTATY CEMS MIM w I semestrze roku
akademickiego 2021/2022**

E ÜLLÉPÍTÉS	Főné	PÍJ ÉELÉK
Digifinance – Business Analysis Solutions Using Power BI	 Procter&Gamble	Maria Workiewicz, Kamil Barani, Timea Rakosi Joanna Radkiewicz
Creation of a New Product – from Concept to Market Introduction		Aleksandra Gawlas-Wilińska
Revenue Management as Key to Sustainable Business Development	 Coca-Cola HBC	Michał Szparaga, Dominika Roslon
Negotiation Skills	 UNIBAIL-RODAMCO-WESTFIELD	Irmina Opala-Sołtysiak

Central European Network of Universities – CENU

 KATARZYNA KACPERCZYK

SGH UCZELNIĄ ZAŁOŻYCIELSKĄ SIECI
UNIwersYTETÓW EUROPY ŚRODKOWEJ

W Budapeszcie 3 grudnia 2021 r. miała miejsce inauguracja nowej sieci współpracy uniwersytetów Europy Środkowej. W uroczystej ceremonii podpisania dokumentu ustanawiającego CENU uczestniczyli przedstawiciele wybranych uczelni naszego regionu: SGH, Uniwersytetu Ekonomicznego w Bratysławie (EUBA), Uniwersytetu w Zagrzebiu (EFZG) oraz Uniwersytetu Korwina w Budapeszcie. W imieniu Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie deklarację podpisał prof. Jacek Prokop, prorektor ds. współpracy z zagranicą.

Zainicjowane w Budapeszcie partnerstwo ma na celu wzmocnienie współpracy edukacyjnej i badawczej między uniwersytetami, poprzez: wymianę studentów i pracowników, wymianę naukową, wspólne inicjatywy projektowe, konferencje, seminaria i projekty badawcze. Inicjatywa ma na celu wzmocnienie zarówno współpracy uniwersyteckiej w regionie środkowoeuropejskim, jak i jego głosu w sprawach dotyczących edukacji i badań oraz najważniejszych wyzwań społecznych i gospodarczych dla naszego regionu, Europy oraz świata. Utworzona sieć współpracy jest otwarta na inne uczelnie środkowoeuropejskie. W najbliższych miesiącach zostanie przygotowana Karta CENU, precyzująca szczegółowo zasady funkcjonowania sieci i realizacji współpracy.

Przy okazji inauguracji CENU odbyła się również jej pierwsza międzynarodowa konferencja: *Global Challenges – Central European Responses: Digital Economy, Business and Society*. Podczas tego wydarzenia wykłady wygłosili naukowcy i doktoranci z czterech środkowoeuropejskich uniwersytetów, które zainicjowały CENU. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie była reprezentowana przez dr. hab. Tomasza Dołęgowskiego, prof. SGH, oraz doktorantów na-

FOT. CORVINUS UNIVERSITY OF BUDAPEST

Partnerzy SGH w sieci współpracy uniwersytetów Europy Środkowej – CENU:

Corvinus University of Budapest
www.uni-corvinus.hu

University of Economics
and Business in Bratislava
www.euba.sk

University of Zagreb
www.unizg.hr

szej uczelni – mgr. Mirosława Łukasiewicza i mgr. Patrycję Szczepańską.

Zgodnie z założeniem tego typu międzynarodowa konferencja pod egidą CENU będzie się odbywać corocznie, rotacyjnie w poszczególnych instytucjach partnerskich. Będzie ona doskonałą okazją, by zaprezentować aktualne tematy o szczególnym znaczeniu dla regionu Europy Środkowej.

Central European Network of Universities to szansa na pogłębienie współpracy pracowników akademickich, administracji i studentów w różnych interesujących dla naszej uczelni obszarach. Serdecznie zachęcamy do korzystania z nowych możliwości, jakie stwarza środkowoeuropejska sieć współpracy. Dodatkowych informacji może udzielić Katarzyna Kacperczyk z CWM SGH.

KATARZYNA KACPERCZYK, dyrektor Centrum
Współpracy Międzynarodowej SGH

Kontakty polsko-niemieckie pod znakiem pandemii

 JÜRGEN WANDEL, PAWEŁ LESIAK

Chociaż pandemia skutecznie utrudnia życie akademickie, Katedra Badań Gospodarki Niemieckiej (Instytut Gospodarki Światowej – KGŚ) oraz Polsko-Niemieckie Forum Akademickie, specjalizujące się w rozwoju badań naukowych i dydaktyki w ścisłej współpracy z niemieckim światem nauki i biznesu, zamiast czekać na lepsze czasy, postawiły na wykorzystanie wszystkich dostępnych możliwości zorganizowania spotkań i konferencji. Jesteśmy bowiem przekonani, że nawet w trudnych warunkach naszym zadaniem jest podtrzymywanie dialogu naukowego i osobistych kontaktów między Polakami i Niemcami. Warto podkreślić, że temu zadaniu sprzyja skład katedry i forum, w których są zatrudnieni nie tylko Polacy, ale także rodowici Niemcy.

W dniach 13 i 14 października 2021 r. przeprowadziliśmy konferencję naukową *Quo vadis Europäische Union der 27? Die EU zwischen in-*

FOT. ARCHIWUM SGH

neren Spannungen, COVID-Krise und äußeren Herausforderungen – deutsche und polnische Perspektiven (Quo vadis Unio Europejska 27 państw? Unia rozdzielana przez wewnętrzne napięcia, kryzys COVID-19 i zewnętrzne wyzwania – perspektywa niemiecka i polska). Konferencja odbyła się zdalnie. Wystąpiło w niej blisko 30 mówców z Polski i Niemiec, w tym były komisarz UE ds. gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego Günther Oettinger oraz prof. Michael Wohlgemuth z think tanku Stiftung für Staatsrecht und Ordnungspolitik w Księstwie Liechtensteinu. Oprócz SGH w wydarzenie były zaangażowane liczne instytucje naukowe i gospodarcze z Niemiec (Fundacja Konrada Adenauera, Institut der deutschen Wirtschaft (IW) z Kolonii, KI Bundesverband Berlin, Uniwersytet z Münster, Hochschule der Deutschen Bundesbank z Hachenburga, Uniwersytet z Lipska, Hertie School of Governance z Berlina, Wolny Uniwersytet z Berlina) i Polski (Ministerstwo Finansów, Uniwersytet Vistula w Warszawie, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Łódzki, mBank). Tematyka wystąpień obejmowała szerokie spektrum zagadnień, w tym tych stanowiących punkty zapalne w relacjach polsko-niemieckich z zakresu gospodarki, prawa i bezpieczeństwa energetycznego. W najbliższym czasie ukaże się publikacja zawierająca referaty z tej konferencji.

FOT. ARCHIWUM SGH

Z kolei 23 listopada 2021 r. Polsko-Niemieckie Forum Akademickie zorganizowało spotkanie „na żywo” swoich studentów i absolwentów. Forum funkcjonuje w SGH od blisko trzech dekad i jest wspólnym polsko-niemieckim programem dydaktycznym, finansowanym przez Niemiecką Centralę Wymiany Akademickiej – Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD) – we współpracy z Uniwersytetem im. Jana Gutenberga w Moguncji i Uniwersytetem Duisburg-Essen, a także partnerami z obszarów biznesu (takimi jak Deloitte czy VW Bank) oraz nauki i polityki (np. Ambasadą Niemiec w Polsce). Przy zachowaniu reżimu sanitarnego w listopadowym spotkaniu wzięło udział 80 forumowiczów, oprócz absolwentów, studentów i pracowników SGH, a także długoletni partnerzy i przyjaciele z firm i instytucji, takich jak VW Bank, Ambasada Niemiec w Polsce, Ambasada RP w Berlinie, polsko-niemiecki Klub Rotary Warszawa Goethe, a także dyrektor przedstawicielstwa DAAD w Warszawie.

Wydarzenie uświetnił wykład w języku niemieckim dr. Rainera Zitelmanna (historyka, socjologa i przedsiębiorcy z dwoma stopniami doktora) na temat *Die Reichen – zwischen Bewunderung und Neid: Ergebnisse der ersten internationalen Vergleichsstudie* („Bogaci – pomiędzy podziwem a zazdrością: wyniki pierwszego międzynarodowego studium porównawczego”). Prelegent, sam będący człowiekiem zamożnym, przedstawił wyniki swojego międzynarodowego badania, które dotyczyło postaw wobec bogatych i przedsiębiorczości oraz akceptacji systemu gospodarki rynkowej w różnych krajach. Próbował on przy tym „ocieplić wizerunek bogaczy”, który – w jego opinii – nie tylko są obiektem podziwu, ale przede wszystkim stanowią ofiarę krzywdzących uprzedzeń. Następnie odbyła się długa kontrowersyjna dyskusja, w której dr. Zitelmann podzielił się z uczestnikami swoimi doświadczeniami z własnej przedsiębiorczej działalności. Podkreślić trzeba, że ten niemiecki przedsiębiorca przyjechał do Warszawy na własny koszt, a osobom, które zadały mu trudne pytania, rozdał egzemplarze książki – własnego autorstwa – na temat motywowania osób wypalonych zawodowo. Następnie, podczas przyjęcia zorganizowanego w klubie Jajko przez Polsko-Niemieckie Forum Akademickie, studenci, absolwenci i goście mieli wiele okazji do osobistych rozmów, dalszych dyskusji i wymiany doświadczeń. Dopiero późnym wieczorem ostatni uczestnicy opuścili spotkanie absolwentów w dobrych nastrojach oraz z wieloma nowymi pomysłami i kontaktami. 📌

DR HAB. JÜRGEN WANDE – prof. SGH, Katedra Badań Gospodarki Niemieckiej, Instytut Gospodarki Światowej, Kolegium Gospodarki Światowej SGH; **DR HAB. PAWEŁ LESIAK**, prof. SGH, Katedra Badań Gospodarki Niemieckiej, Instytut Gospodarki Światowej, Kolegium Gospodarki Światowej SGH

FOT. ARCHIWUM SGH

PCCC strategicznym partnerem programu CEMBA

**SGH I POLSKO-KANADYJSKA
IZBA HANDLOWA ZAWARŁY
POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY**

Canadian Executive MBA
(CEMBA)
www.cemba.pl

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Polsko-Kanadyjska Izba Handlowa (Polish Canadian Chamber of Commerce – PCCC) 22 grudnia 2021 r. zawarły porozumienie o współpracy w ramach studiów podyplomowych Canadian Executive MBA (CEMBA), realizowanych w SGH. Na mocy umowy PCCC została strategicznym partnerem programu CEMBA.

Dzięki porozumieniu członek Polsko-Kanadyjskiej Izby Handlowej stanie się członkiem Advisory Board programu CEMBA. Izba zadeklarowała duże starania o wskazywanie, co roku, co najmniej jednego kandydata do edycji programu CEMBA. Porozumienie zacieśni bliskie relacje pomiędzy programem, uczelnią i Polsko-Kanadyjską Izbą Handlową. Izba w większym stopniu będzie promowała wydarzenia programu CEMBA, a wspólnie z SGH – organizowała wydarzenia. Zgodnie z porozumieniem będą organizowane specjalne spotkania dla studentów i absolwentów programu CEMBA.

Do realizacji postanowień porozumienia ze strony SGH wyznaczono Piotra Górskiego, a ze strony PCCC – Angelikę Nowak. 📌

FOT. ORGANIZATORA OFISPR

FOT. ARCHIWUM AUTORKI

Pierwszorocznicy z SGH znów na podium

 MAGDALENA BRYK

W pierwszy weekend grudnia 2021 r. reprezentacja AZS Warszawa ponownie wygrała Ogólnopolski Finał Igrzysk Studentów Pierwszego Roku. Szczególnie cieszą wygrane dwóch przedstawicieli Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie: Zuzanny Bąk i Urszuli Zawadzkiej.

Impreza odbyła się po raz dwunasty, tym razem w Lublinie. Jest ona o tyle wyjątkowa, że można w niej wziąć udział tylko raz w życiu – na pierwszym roku pierwszego licencjatu. Wcześniej studenci I roku z uczelni warszawskich spotkali się na obiektach stołecznego AWF-u na Varsoviadzie, aby uczestniczyć w pierwszych zawodach akademickich i wywalczyć przepustkę do wymarzonego finału. Wyjazd na Lubelszczyznę był zagwarantowany dla najlepszej drużyny w każdej z dyscyplin drużynowych oraz dwóch najlepszych zawodniczek i zawodników w każdej z dyscyplin indywidualnych.

Aż 80-osobowa grupa pierwszoroczników z Warszawy pojechała do Lublina pod wodzą dwojga członków Zarządu AZS SGH – Magdaleny Bryk i Kacpra Kopki. Z dumą informujemy, że warszawiacy obronili tytuł najlepszej ekipy w Polsce! Najbardziej cieszy fakt, że do tego sukcesu przyczyniły się również zawodniczki Wielkiej Różowej. Ula Zawadzka nie miała sobie

FOT. ZBIGNIEW WÓJCIK

równych w wadze open kobiet na ergometrze wioślarskim, a Zuzanna Bąk była najszybsza w biegach przełajowych. Do wygranej drużynowo w klasyfikacji kobiet na ergometrze przyczyniła się także Ania Paćkowska, na pływalni trzy razy punktowała Wiktoria Zając, a drugą naszą reprezentantką w biegach była Marta Chmielewska. Udział każdej z naszych zawodniczek jest tym cenniejszy, że w ostatecznym rankingu Warszawa wygrała z (drugim) Krakowem... jednym punktem!

Gratulujemy i życzymy kolejnych sukcesów naszym najmłodszym zawodniczkom! 🏆

MAGDALENA BRYK, członek Zarządu AZS SGH

Brydż powrócił do SGH!

 MAGDALENA BRYK

Studenci tak prestiżowej uczelni jak SGH na zawodach międzyuczelnianych powinni święcić triumfy przede wszystkim w tzw. grach umysłowych. Dlatego tym bardziej cieszymy się, że po kilku latach przerwy nasza sekcja brydża sportowego została reaktywowana, a jej zawodnicy już teraz zapowiadają walkę o najwyższe laury.

Od początku roku akademickiego 2021/2022 Sekcja Brydża Sportowego w SGH działa pod nowym przewodnictwem – **Kacpra Kopki** (członka Zarządu AZS SGH oraz Zarządu Polskiego Związku Brydża Sportowego, mistrza świata w kategorii juniorów) i **Filipa Trojańskiego** (wielokrotnego medalisty mistrzostw Polski).

„**Brydż** (*bridge*) – logiczna gra karciana, w której bierze udział czterech graczy tworzących dwie rywalizujące ze sobą pary. Gracze stanowiący parę siedzą naprzeciwko siebie. Każda para stara się uzyskać lepszy wynik punktowy od wyniku przeciwników” – taką zawężoną definicję znajdziemy w popularnej Wikipedii. A czym jest brydż dla samych graczy? Jak mówi kierownik sekcji,

FOT. ARCHIWUM KACPRA KOPKI

Kacper Kopka: „Jest to świetna okazja do zabawy, wspólnych wyjazdów, spędzenia mile czasu, poznania nowych osób. Angielskie *bridge* nie wzięło się przez przypadek – ta gra łączy ludzi!”.

Dlaczego warto spróbować? Brydż rozwija wyobraźnię, jest znakomitym treningiem pamięci, koncentracji, uczy tworzenia strategii i rozwija logiczne myślenie. Ponadto, co najważniejsze, nigdy nie jest za późno, żeby zostać mistrzem brydża!

Na treningi sekcji zapraszamy więc osoby zarówno zupełnie początkujące, jak i te, które już w przeszłości miały doświadczenie z brydżem. Co ważne, w treningach oraz zawodach mogą brać udział również doktoranci i pracownicy Wielkiej Różowej. Zapraszamy do kontaktu z Kacprem Kopką poprzez profil sekcji na Facebooku, a także do śledzenia występów reprezentantów naszej uczelni. Najbliższe zawody odbędą już w kwietniu – Akademickie Mistrzostwa Polski. Trzymamy kciuki!

Link do profilu Sekcji Brydża Sportowego AZS SGH na Facebooku: [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/SGHBRYDZ](https://www.facebook.com/SGHBRYDZ)

MAGDALENA BRYK, członek Zarządu AZS SGH

- ✦ Zuzanna Bąk ze złotem
- ✦ Ula Zawadzka najszybsza wśród kobiet w kategorii open na ergometrze
- ✦ Kierownicy ekipy
- Warszawa podczas dekoracji
- ✦ Reprezentacja Warszawy

FOT. ARCHIWUM AUTORKEI

FOT. AGENCJA REKLAMOWA FIVE

Jedyne takie połączenie

ANNA GOŁASZEWSKA

Aerobik sportowy to, w najprostszym ujęciu, połączenie tańca, akrobatyki i fitnessu. Aerobik nie tylko wzmacnia ciało, ale też pozwala rozwijać się w drużynie, a do tego (jak prawie żaden inny rodzaj sportu) stawia na aspekt wizualny – tutaj nie wystarczy poprawna technika ćwiczeń, układ choreograficzny ma nade wszystko zachwycać! To właśnie ta wielowymiarowość i różnorodność sprawiają, że aerobik sportowy jest zachęcającym sportem, wzmacniającym siłę czy kondycję.

To świetny wybór dla wszystkich, niezależnie od płci i doświadczenia – nieważne, czy większość życia ktoś ćwiczył akrobatykę, czy może pierwszy raz przekroczył próg sali fitnessu. W obu przypadkach odnajdzie się bez problemu, a przy okazji pozna nowych przyjaciół i będzie mieć szansę na wzięcie udziału w ogólnopolskich zawodach. Mogą w nich brać udział zarówno większe, maksymalnie siedmioosobowe drużyny, jak i trójki, duety czy też soliści. W rytm odpowiednio dobranej muzyki wykonują oni przygotowany wcześniej układ choreograficzny, łączący ruchy typowo taneczne z tymi, które lepiej znamy z zajęć fitnessu – najlepsze układy mogą na-

↑ Reprezentacja AZS SGH na Akademickich Mistrzostwach Polski w Aerobiku Sportowym w sezonie 2020/2021

✦ Występ Zofii Kraśnickiej, solistki AZS SGH

wet zawierać wyskoki do szpagatu z opadem do pompki na jednej ręce. Oczywiście nie jest to obowiązkowy element układu, ale po takim wyczynie najwyższe miejsce na podium praktycznie jest gwarantowane!

Sekcja Aerobiku Sportowego AZS SGH została reaktywowana po wielu latach dokładnie rok temu, w samym środku szalejącej pandemii. Mimo niesprzyjających warunków zawodniczki naszej uczelni (choć po cichu liczymy, że w najbliższym czasie „dorobimy się” chociaż jednego zawodnika), wraz z trenerką Anną Milińską-Tymendorf, zdołały zorganizować treningi, ułożyć układ, przygotować stroje i pojechać na Akademickie Mistrzostwa Polski, gdzie dostały się do finału! Jest to całkiem imponujący wyczyn, zważywszy na to, że żadna z nich nie trenowała wcześniej aerobiku.

Jeśli więc macie ochotę wziąć udział w tej niesamowitej przygodzie, to Sekcja Aerobiku Sportowego AZS SGH przyjmie Was z otwartymi rękoma. Wszystkich już dzisiaj bardzo serdecznie zapraszamy! 📧

ANNA GOŁASZEWSKA, członek Zarządu AZS SGH, kierownik Sekcji Aerobiku Sportowego

Program Mentoringowy SGH

 JUSTYNA KOZERA

W dniu 2 grudnia 2021 r. została zainaugurowana piąta już edycja Programu Mentoringowego SGH. Uczestniczy w niej rekordowa liczba 94 par mentorskich, złożonych ze studentów (mentees) oraz absolwentów (mentors) Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Piąta edycja odbywa się w formule hybrydowej, łączącej spotkania na żywo i online.

PIERWSZE SPOTKANIE – W MURACH UCZELNI I WIRTUALNIE

Spotkanie inauguracyjne rozpoczęło się częścią integracyjną, podczas której uczestnicy tegorocznej edycji mogli poznać się bliżej – nie tylko ci, którzy pojawili się osobiście na kampusie SGH, ale również osoby, które nie mogły do niego dojechać (dla nich zostało przygotowane równoległe zadanie w MS Teams). Podczas części oficjalnej wszyscy mieli dobre nastroje. Gości zgromadzonych w auli i przed ekranami monitorów powitał rektor SGH, prof. Piotr Wachowiak. Partnera programu, Samorząd Studentów SGH, reprezentowała członkini prezydium Agnieszka Wrona. Wydarzenie prowadziła Justyna Kozera, dyrektorka Centrum Kariery i Relacji z Absolwentami. Gościem specjalnym spotkania był Piotr Jaworski – mentor, certyfikowany audytor wewnętrzny oraz trener biznesu, członek European Mentoring and Coaching Council Poland.

WARSZTATY STARTOWE

Tak jak zawsze mentorzy zaczęli od warsztatów startowych (8 stycznia 2021 r.), które dostarczają podstawowej wiedzy o mentoringu, roli mentora i sposobach realizacji procesu mentoringowego. W tej edycji programu organizatorzy przygotowali ponadto *Kompendium mentora* – komplementarny do warsztatów materiał, który może być również samodzielnym przewodnikiem po mentoringu.

MERYTORYCZNIE, SKUTECZNIE, WSPÓLNOTOWO

Oś główną Programu Mentoringowego SGH stanowi cykl indywidualnych spotkań mentora i mentee, podczas których pracują nad wspólnie

ABSOLWENCI SGH JUŻ PO RAZ PIĄTY BĘDĄ WSPIERAĆ STUDENTÓW W WYBORZE ŚCIEŻKI KARIERY

PIĘĆ LAT WSPÓŁPRACY

Program jest organizowany przez Szkołę Główną Handlową w Warszawie i Samorząd Studentów SGH. Jednostką realizującą program od strony uczelni jest Centrum Kariery i Relacji z Absolwentami. Piąta edycja rozpoczęła się w grudniu 2021 r. i potrwa do czerwca 2022 r.

Więcej informacji można znaleźć na sgh.waw.pl/mentoring

ustalonymi celami, stosując się do zasad zapisanych w kontrakcie. Podstawą programu są tworzone relacje, które zarówno pozwalają na zrealizowanie wyznaczonych celów indywidualnych, jak i przyczyniają się do budowania absolwencko-studenckiej wspólnoty SGH.

W razie potrzeby uczestnicy programu mogą także skorzystać z konsultacji opiekuna merytorycznego – doradcy kariery SGH. Dodatkowo mentorzy są wspierani w pełnieniu swojej roli poprzez odpowiednie narzędzia i szkolenia oraz spotkania interwizyjne i superwizyjne. Platformą służącą do wirtualnych kontaktów i jednocześnie bazą informacji oraz materiałów o programie jest specjalny zespół w MS Teams.

WYMIANA DWUSTRONNA I ŻYCZLIWY GOSPODARZ

W gronie mentees znajdują się studenci świadomie poszukujący wsparcia w wyborze własnej ścieżki kariery, posiadający odpowiednią motywację do skorzystania z pomocy mentora. Mentorzy to absolwenci SGH, którzy w ramach wolontariatu towarzyszą studentom w ich rozwoju, dzieląc się swoją wiedzą i doświadczeniami. Są wśród nich zarówno absolwenci, którzy po raz pierwszy uczestniczą w programie, jak i ci, którzy kontynuują swoje zaangażowanie – niektórzy nawet od pierwszej edycji.

Proces mentoringowy stanowi relację wymienną – mimo że to głównie mentees czerpią od mentorów, także ci ostatni mogą wiele zyskać z kontaktu z obecnymi studentami: świeżą perspektywę, poznanie i ułatwienie zrozumienia wartości oraz aspiracji młodego pokolenia. Trzecią stroną w tej relacji jest uczelnia, która organizuje przestrzeń do spotkania obu grup, dostarcza inspiracji i merytorycznego wsparcia. W trudnych czasach, jakie mamy obecnie, służy także bazą etyczną – wartościami SGH, które mogą stać się punktem odniesienia dla pracy zarówno w parach, jak i na poziomie grupowym. Mentoring opierający się na profesjonalizmie, szacunku, współpracy na rzecz zachowania prawdy i uczciwości może przynieść tylko dobre efekty.

JUSTYNA KOZERA, dyrektorka Centrum Kariery i Relacji z Absolwentami SGH

Kariera w obszarach e-commerce i digital marketingu

 ALEKSANDRA GAWLAS-WILIŃSKA

Wdobie tak ogromnej popularności Internetu rozwój e-commerce i digital marketingu jest wręcz koniecznością, jeśli przedsiębiorstwo chce odnieść sukces. Firmy międzynarodowe dysponują bardzo konkretnymi zasobami, które im to umożliwiają – jeżeli postrzegają jakiś obszar jako strategiczny, to w szybkim tempie go rozwijają. Przekłada się to na konkretne korzyści dla pracowników tych działów, którym firma międzynarodowa jest w stanie zapewnić bardzo bogate i różnorodne środowisko pracy. W ten sposób wspiera ona zdobywanie kompetencji przyszłości pracownika, a także umożliwia rozwój ścieżki kariery dopasowanej do potrzeb konkretnej osoby.

Firmy podążające za dynamiką zmian w obszarze e-commerce i digital marketingu czy wręcz kreujące te zmiany nieustannie inwestują w zespoły i podnoszenie kwalifikacji swoich pracowników. Wszystko po to, aby móc jak najlepiej odpowiedzieć na potrzeby konsumentów, którzy coraz częściej decydują się na zakupy w kanałach online. Firmy międzynarodowe, takie jak Henkel, mają do tego nie tylko konkretne narzędzia, ale również są w stanie zapewnić szeroką wymianę perspektyw i doświadczeń. Pracownicy takich przedsiębiorstw pochodzą z różnych krajów, różnych obszarów kulturowych, posługują się różnymi językami, mają różnorodne doświadczenia. Pracują oni jednak w ramach tej samej organizacji i dążą do osiągnięcia podobnych celów. Dlatego ta wymiana wiedzy staje się bardzo praktyczna, gdyż pracownicy szybko mogą otrzymać konkretne rozwiązania do wdrożenia w swojej codziennej pracy. Różnorodność stwarza również przestrzeń do generowania nowych pomysłów czy też ulepszania już istniejących. Wspomniana szeroka perspektywa przejawia się również w oferowanych szkoleniach w wymiarze globalnym.

Kolejną ważną rzecz, którą zapewnia firma międzynarodowa, to wymiana wiedzy *stricte* rynkowej. Tej jednak nie brakuje, zwłaszcza w przypadku e-commerce, ponieważ różne rynki są na różnych etapach dojrzałości. Dzięki temu możliwe jest pozyskanie od pracowników innych działów wielu insightów konsumenckich w ramach konkretnych kategorii produktów. Taką wiedzę z innych rynków często trudno uzy-

JAKIE SZANSE NA ROZWÓJ DAJE ZATRUDNIENIE W FIRMIE MIĘDZYNARODOWEJ?

skąć, nie będąc częścią firmy międzynarodowej. Podnoszenie kompetencji jest też możliwe dzięki styczności z różnorodnymi zespołami (nie tylko w ramach firmy, ale również po stronie partnerów współpracujących z firmami międzynarodowymi).

W obszarach e-commerce i digital marketingu istotną cechą, często decydującą o przewadze konkurencyjnej, jest szybkość podejmowania decyzji. Dlatego kluczowe jest korzystanie ze sprawdzonych narzędzi i rozwiązań, zwłaszcza pochodzących z krajów, które mają je na dużo bardziej zaawansowanym poziomie (takich jak USA czy Niemcy). Przykładem może być platforma e-CRM w Henkle (www.ASKTEAMCLEAN.COM/PL). Oferuje ona wiele porad i wskazówek dotyczących prania i sprzątnia, inspiracje w zakresie DIY oraz przykłady działań na rzecz zrównoważonego rozwoju. Platforma ta, zanim została wdrożona w Polsce, rozwinęła się dużo wcześniej na wspomnianych rynkach zagranicznych. Dzięki temu mogliśmy w jej rozwoju pomijać niektóre przetestowane na innych rynkach etapy, co przyspieszyło tempo wprowadzania pewnych rozwiązań i pomogło uniknąć błędów.

Oprócz wspomnianej bogatej różnorodności w obszarze wymiany wiedzy, doświadczenia, dostępu do rozwiązań i na-

rzędzi w Dziale Digital & E-Commerce, który został utworzony w strukturach sektora biznesowego Laundry & Home Care (środki do prania i czystości) w polskim Henklu, ważne jest również podejście *test and learn*. Zasada ta w międzynarodowym otoczeniu tej firmy daje możliwość testowania różnych rozwiązań w tym samym czasie i wyciągania istotnych wniosków dla całego regionu. W świecie online jesteśmy w stanie sprawdzać wiele rozwiązań, które następnie – w bardzo krótkim czasie – możemy optymalizować pod kątem ich efektywności. Możemy tworzyć różne kreacje, analizować ich skuteczność i szybko decydować się na emisję tych, które najskuteczniej będą przekładać się na pożądane zachowania konsumenckie w danej grupie docelowej. Ułatwia to wyciąganie wniosków i bardzo wzbogaca.

W kontekście pracy w firmie międzynarodowej kluczowe są również możliwości bardzo różnorodnych ścieżek kariery. Nie biega on według jednego utartego wzorca, tylko się je wypracowuje na podstawie konkretnych kompetencji i ambicji pracownika. W Henklu nasz dział składa się z dwóch zespołów (digital marketingu i e-commerce), które ściśle ze sobą współpracują. W obu obszarach mamy dwuletnie programy rozwojowe dla osób, które właśnie kończą studia. W tym samym czasie można być zarówno członkiem zespołu digital marketingu i uczestniczyć w działaniach rozwijania platformy e-CRM, jak i wspierać wszelkie działania online dotyczące naszych marek, w tym w zakresie influencer marketingu. Z kolei w zespole e-commerce pracuje się nad e-contentem marek, wzmacniając również różnego rodzaju analizy i optymalizacje asortymentowe. Szuka się także nowych projektów i inicjatyw, które pomogą osiągnąć cele sprzedażowe, w tym pozyskać nowych klientów online i nowe kanały.

Chcąc wstąpić na dalszą ścieżkę kariery, można specjalizować się w ramach zespołu w Polsce, pogłębić swoją ekspertyzę lub też rozwijać się i przejść z zespołu digital marketingu do zespołu e-commerce. Można również skorzystać z opcji rozwoju, którą jest zmiana dziedziny (np. na marketing ogólny lub sprzedaż w innych kanałach). Jeżeli pracownik będzie chciał rozwijać się na arenie międzynarodowej, to może wybrać kierunek międzynarodowego digital marketingu czy e-commerce. Wtedy rekomendujemy i promujemy taką osobę na stanowiska międzynarodowe w ramach struktur regionalnych (w Wiedniu) albo globalnych (w Düsseldorfie).

Ze względu na specyfikę pracy na stanowiskach w obszarach e-commerce i digital marketingu bardzo wysoko są ceniowane takie kompetencje, jak: duża ciekawość świata, by orientować się w bieżącej sytuacji i móc przewidywać trendy i zmiany rynkowe, oraz dociekliwość i umiejętność dostosowywania się do dynamicznie zmieniającego się środowiska. Kluczowe są również zwinność oraz umiejętność szybkiej analizy i podejmowania decyzji przy prowadzeniu wielu projektów jednocześnie i wielotorowo. Praca w tym obszarze wymaga bardzo szerokiej współpracy z innymi działami, dlatego trzeba lubić kontakty z ludźmi i umieć się z nimi efektywnie i konstruktywnie porozumiewać. Intensywny rozwój obszarów e-commerce i digital marketingu z pewnością przemawia za tym, aby kształcić się w tym kierunku, ponieważ w tej branży nie można się nudzić – jest ona bardzo dynamiczna, a zatrudnienie w niej wiąże się z ciągłym podnoszeniem kwalifikacji. 📖

ALEKSANDRA GAWLAS-WILIŃSKA,
Digital & E-Commerce Director w Henkel Polska

← Lista „30 przed 30” została opublikowana w październikowym wydaniu magazynu „Forbes (Polska)” 2021, nr 10. Artykuł o wszystkich laureatach, w tym absolwentach SGH, jest dostępny na stronie forbes.pl

Absolwenci SGH na liście „Forbesa”

Świetnie odnajdują trendy, umiejętnie nawigują w pandemicznej rzeczywistości, potrafią skalować swoje działania. Oto przyszłość polskiego biznesu” – napisał red. Krzysztof Domaradzki w „Forbes (Polska)”, we wstępie do publikacji Listy „30 przed 30” za 2021 r., opisującej grupę najlepszych przedsiębiorców młodego pokolenia w Polsce. Dla Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie ważne jest jednak to, że niemal jedną trzecią tego zestawienia zajmują jej absolwenci.

Z tej okazji 28 października 2021 r., rektor SGH, prof. Piotr Wachowiak, spotkał się z laureatami plebiscytu, wręczył im pamiątkowe listy gratulacyjne. Nie zabrakło rozmów o początkach obecnie świetnie prosperujących biznesów, a także o planach na przyszłość.

W spotkaniu udział wzięli: Aneta K. Biernat-Heromińska (Investment Executive Mid Europa Partners), Karolina Bolesta (IT Manager P&G, doktorantka SGH), Marek Gut (Co-Founder & CEO Your KAYA), Jakub Stojek (CEO & Founder Rascal Industry), Dominik Swadźba, (CEO uPacjenta.pl) i Luk Dekka (CEO & Founder Growbots). 📖

FOT. ARCHIWUM SGH/MARCIN FLIS

↑ Szansę na rozmowę z laureatami mieli również studenci uczelni, którzy licznie zgromadzili się w Auli Spadochronowej podczas cyklicznie organizowanego Dnia Kariery

Stracona dekada

ANDRZEJ ZAWISTOWSKI

STAN WOJENNY Z PERSPEKTYWY 40 LAT

Wprowadzony 40 lat temu stan wojenny zatrzymał proces modernizacji i zmian w kraju na niemal 10 lat. Wojciech Jaruzelski zapewniał, że podjęta przez niego decyzja wynikała wyłącznie z wyboru „mniejszego zła”. Gdyby nie wprowadzono stanu wojennego, Polsce miała grozić sowiecka interwencja wojskowa. Odtajnione dokumenty sowieckie pokazują jednak, że Leonid Breżniew do interwencji wówczas nie dążył, a to sam Jaruzelski zabiegał o taką możliwość. Wprowadzona w życie 13 grudnia 1981 r. decyzja generała miała na celu tylko jed-

no – uchronić dotychczasową ekipę przed utratą władzy. Ceną, jaką przyszło za to zapłacić (oprócz ofiar), było „zamrożenie”, na niemal dekadę, szansy na rozpoczęcie zmian, których tak bardzo potrzebował kraj – jego gospodarka i obywatele.

Opisana rzeczywistość, jak w soczewce, skupiła się w dziejach Szkoły Głównej Planowania i Statystyki. W dniu 8 grudnia 1981 r. zakończył się wielotygodniowy strajk akademicki. Jednym z symbolicznych akcentów kończących ten protest było opublikowanie w „Tygodniku Solidarność” stanowiska części pracowników i studentów postulujących powstanie w SGPiS-ie nowego, szóstego wydziału. To od niego swoje kształcenie mieli zaczynać wszyscy studenci.

Od czwartku 10 grudnia ruszyły regularne zajęcia, a uczelniana rzeczywistość zaczęła wracać do normalności. Jak się okazało, nie na długo. Nocą z 12 na 13 grudnia, łamiąc obowiązujące wówczas przepisy prawa, Rada Państwa wprowadziła stan wojenny. Od 6.00 radio nadawało komunikaty w tej sprawie, a przede wszystkim wystąpienie gen. Jaruzelskiego. Mniej więcej w tym samym czasie zaoczni studenci SGPiS-u oraz ich wykładowcy powoli wyruszali na poranne zajęcia. Część z nich nie była nawet świadoma nocnych wydarzeń. O godz. 8.00 wykłady ruszyły bez większych problemów. Jednak informacja o wprowadzeniu stanu wojennego i zawieszeniu zajęć na uczelniach szybko dotarła także do SGPiS-u. Weekendowy zjazd został przerwany. Rozpoczął się też proces wykwaterowywania studentów z akademików. Zakończono go już po 16 grudnia.

Za działalność na terenie SGPiS-u w grudniu 1981 r. nikt nie został internowany. Internowanie studenta Krzysztofa Osińskiego, który na przełomie 1980 i 1981 r. był jednym z liderów ogólnopolskiego Niezależnego Zrzeszenia Studentów, nastąpiło dopiero w czerwcu 1982 r. Była to konsekwencja udziału grupy studentów SGPiS-u w manifestacjach ulicznych 3 maja 1982 r. Warto porównać, iż w tym samym czasie na Uniwersytecie Warszawskim internowano 54 osoby.

Do SGPiS-u została skierowana Wojskowa Grupa Operacyjna, która miała nadzorować działania władz uczelni. W rzeczywistości byli to przede wszystkim oficerowie na co dzień prowadzący uczelniane Studium Wojskowe. Formalnie szkołą zarządzali nadal rektor, prorektorzy i dziekani, lecz ich działania pozostawały pod kontrolą wojskowych. Oprócz komisarza wojskowego

FOT. DOMENA PUBLICZNA

FOT. DOMENA PUBLICZNA

OBWIESZCZENIE
w sprawie wprowadzenia stanu wojennego ze względu na bezpieczeństwo państwa

Kierując się potrzebą zapewnienia wzmożonej ochrony podległych interesów państwa i obywateli, w celu stworzenia warunków skutecznej ochrony spokoju, ładu i porządku publicznego oraz przywrócenia dyscypliny społecznej, a także mając na względzie zabezpieczenie możliwości sprawowania władzy i administracji państwowej oraz gospodarki narodowej – działając na podstawie art. 153 Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej – Rada Państwa wywołała stan wojenny.

na poziomie uczelni każdy z wydziałów otrzymał swojego „opiekuna” wojskowego, który nadzorował wydział, m.in. uczestnicząc w spotkaniach kolegium dziekańskiego i posiedzeniach rady wydziału. Ważną, choć nieformalną rolę, odgrywał ppor. Krzysztof Widłaszewski – oficer SB nadzorujący SGPiS.

Szef WGO uznał jednak, że aktywiści „Solidarności” i NZS-u nie powinni być członkami ciał kolegialnych szkoły. Dlatego z funkcjami musieli się pożegnać, mający „solidarnościowe” korzenie, demokratycznie wybrani dziekani – Aleksander Müller (Wydział Finansów i Statystyki) i Janusz Kaliński (Wydział Ekonomiczno-Społeczny). O ile Aleksander Müller został zwolniony ze stanowiska dziekana, o tyle na Wydziale Ekonomiczno-Społecznym we władzach dziekańskich dokonano głębszej czystki. W styczniu 1982 r. zażądano od dziekana Janusza Kalińskiego zgody na odwołanie prodziekana Andrzeja Pawłowskiego oraz pełnomocników dziekana – Mieczysława Groszka i Kazimierza Makowskiego. Mimo odmowy Janusza Kalińskiego 22 stycznia 1982 r. rektor Stanisław Nowacki pozbawił ich stanowisk. W reakcji na ten ruch Janusz Kaliński zrezygnował z funkcji dziekana wydziału. Z demokratycznie wybranego kilka miesięcy wcześniej pięcioosobowego kierownictwa wydziału, w styczniu 1982 r. na stanowisku pozostała jedna osoba.

Represje dotknęły też najbardziej aktywnych działaczy „Solidarności”. Pozbawiono ich możliwości pracy dydaktycznej – spotkało to m.in.: Kazimierza Kloca, Annę Rokicką, Wiktora Rossa, Tomasza Szapirę, Aleksandra Müllera oraz niebędącego członkiem „Solidarności” Ryszarda Paradowskiego. Uniemożliwiono również szefowej uczelnianej „Solidarności” Annie Rokickiej pracę w Senacie, do którego została wybrana w 1981 r. Po odmowie ustąpienia władze szkoły przeniosły ją do pracy pozadydaktycznej, unieważniając w ten sposób jej mandat. Wojskowi zażądali także, aby opiekunami lat nie były osoby, które złożyły legitymacje partyjne zarówno w okresie „Solidarności”, jak i podczas stanu wojennego.

Przeprowadzano też rozmowy ze szczególnie zaangażowanymi w działalność poli-

tyczną studentami i nauczycielami akademickimi (również z tymi, którzy wystąpili z PZPR po wprowadzeniu stanu wojennego). W skład komisji wchodził: przedstawiciel władz dziekańskich danego wydziału, przedstawiciel uczelnianej komórki PZPR oraz przedstawiciel wojska. Często członkowie komisji brali udział w tych pracach z wyraźną niechęcią, dając do zrozumienia, że wypełniają tylko polecenia służbowe. Rektor Stanisław Nowacki powołał komisję oceniającą program i obsadę personalną potencjalnie „niebezpiecznych politycznie” przedmiotów: filozofii,

”

W nocy z 12 na 13 grudnia 1981 r. w Polsce wprowadzono stan wojenny, który zastał ówczesną Szkołę Główną Planowania i Statystyki w szczególnym położeniu. Cztery dni wcześniej zakończył się trzytygodniowy strajk pracowników i studentów.

Środowisko SGPiS wyszło z tego doświadczenia zintegrowane, a w trakcie strajku pojawiły się nowe pomysły dotyczące reformy szkoły. Zarazem jednak potencjał aktywności był wyczerpany, dlatego po wprowadzeniu stanu wojennego nie proklamowano strajku. Działalność szkoły została zawieszona, zajęcia na studiach dziennych wznowiono dopiero pod koniec stycznia 1982 r.

Formalnie nadzór nad uczelnią przejął szef Wojskowej Grupy Operacyjnej płk. Karol Paszkiewicz. Represje miały ograniczony zasięg. Nikt z SGPiS nie został internowany w związku z działalnością w szkole. Kilkoro pracowników zostało na okres jednego semestru odsuniętych od dydaktyki. Pozbawiono stanowisk dwóch dziekanów zaangażowanych w „Solidarności”: Aleksandra Müllera z Wydziału Finansów i Statystyki oraz Janusza Kalińskiego z Wydziału Ekonomiczno-Społecznego.

Mimo to zarówno władze szkoły z demokratycznie wybranym w 1981 r. rektorem Stanisławem Nowackim, jak i władze partyjne z sekretarzem Dariuszem Rosatim starały się łagodzić nastroje i minimalizować straty. Pomysły reformatorskie z 1981 r. zostały wkrótce potem podjęte na nowo, udało się też utrzymać zakres swobody gwarantujący możliwość wyrażania różnych poglądów.

Pamiętamy o tamtych dniach i osobach, które były represjonowane. Doceniamy ich działanie na rzecz naszej Alma Mater. Z tej lekcji historii musimy cały czas wyciągać wnioski.

socjologii, politologii, ekonomii politycznej, prawa i historii gospodarczej. I sekretarz KU PZPR Dariusz Rosati zauważył, że te przedmioty są wykładane na pierwszych latach studiów, „a najbardziej radykalny odłam działaczy NZS-u rekrutował się właśnie z tych lat”. Jednak prace tych komisji nie przyniosły żadnego rezultatu.

„Odmrażanie” szkoły następowało stopniowo. Najszybciej (już 8 stycznia) wznowiono zajęcia na Wyższym Kursie Planowania dla Obcokrajowców, a następnie na studiach doktoranckich. Dopiero w końcu stycznia 1982 r. rozpoczęto zajęcia na studiach dziennych. Podjęto decyzję o przedłużeniu semestru zimowego, likwidacji sesji zimowej i przerwy międzysemestralnej. Egzaminy z sesji zimowej studenci mieli zdawać podczas całego semestru letniego. Wszystkie wykłady stały się obowiązkowe. Osoby wchodzące do SGPiS-u były zmuszone do okazywania legitymacji studenckich lub służbowych. Przeprowadzono także wykłady dla studentów, podczas których podkreślano zasadność decyzji o wprowadzeniu stanu wojennego oraz wskazywano na zaostreżenie obowiązującego prawa.

Pierwsze posiedzenie Senatu SGPiS, po wprowadzeniu stanu wojennego, odbyło się 20 stycznia 1982 r. Nie wzięli w nim już udziału przedstawiciele związków zawodowych i studentów. Senat podjął (choć niebezdiskusyjnie) uchwałę wyrażającą uznanie dla decyzji o stanie wojennym.

Po wprowadzeniu stanu wojennego, zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, powołano do życia konspiracyjną Tymczasową Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność”. W jej skład weszli: Jannina Józwiak (przewodnicząca), Krzysztof Mika, Dariusz Sobkiewicz, Maria Wesołowska. Członkom związku udało się uratować, przy cichym przyzwoleniu cywilnych władz szkoły, fundusze organizacyjne i znaczną część dokumentacji. Pracownicy szkoły angażowali się w działalność poza nią. W redakcji podziemnego pisma warszawskich uczelni „Kwadra Akademicki”, jako reprezentantki SGPiS, pracowały Ewa Chmielecka, a następnie Wiktoria Krzemień. Urszula Grzełowska w latach 80. odpowiadała za publikację serii ekonomicznej podziemnych „Zeszytów Edukacji Narodowej”.

Niezależne Zrzeszenie Studentów w SGPiS-ie po zdelegalizowaniu

działalności, podobnie jak na innych uczelniach, prowadziło działalność konspiracyjną. Jednak środowisko to było wewnętrznie rozbite. Działali kilka grup odwołujących się do etosu NZS-u. Od połowy 1982 r. do 1986 r. ukazywało się bezdebitowe pismo „Głos Wolnego SGPiS-u”, będące jednocześnie ośrodkiem skupiającym grupę niezależnych działaczy. Grupa związana z NZS-em postanowiła prowadzić działalność, wykorzystując do tego instytucję samorządu studenckiego. Aktywność tę prowadzono ze zmiennym skutkiem.

W tym samym czasie malały szeregi uczelnianej PZPR. Odpływ członków partii był znaczny, co było zauważalne w najbardziej upartyjnionej warszawskiej uczelni cywilnej. W latach 1980–1982 uczelniana komórka PZPR skurczyła się o blisko 30%. Od maja 1981 r. do końca listopada 1982 r. legitymacje partyjne w SGPiS-ie złożyło 56 osób, 54 skreślono „za nieprzestrzeganie dyscypliny partyjnej”, a 1 wydano z PZPR. W końcu 1982 r. w SGPiS-ie do partii wciąż należało 517 osób, w tym niemal 60% docentów i profesorów.

Opór społeczny w czasie stanu wojennego przejawiał się na uczelni przede wszystkim manifestowaniem swoich przekonań (np. noszeniem wpiętych w ubrania oporników). Kilukrotnie organizowano tzw. „cichą przerwę” – pracownicy i studenci zatrzymywali się na korytarzach, w ciszy manifestując swój sprzeciw. Władze próbowały wyciągać konsekwencje w stosunku do nauczycieli akademickich biorących udział w tym proteście. Próbowano zmuszać ich do podpisywania deklaracji lojalności czy wzywano na rozmowy do komisarza wojskowego.

Ważną ideą łączącą pracowników i studentów były działania samokształceniowe prowadzone przez działaczy uczelnianej „Solidarności”, koordynowane przez członków NZS-u. W ten sposób realizowano ideę postulowanego w 1981 r. „szóstego wydziału”.

Choć stan wojenny formalnie został zniesiony 22 lipca 1983 r., to jego atmosfera towarzyszyła Polakom przez całe lata 80. Dopiero przełom polityczny 1989 r. przyniósł zmianę sytuacji. Wówczas internowani w 1981 r. znaleźli się w parlamencie i rządzie. Zmiany dotknęły także SGPiS, która wkrótce ponownie stała się SGH. Pozbawiony w 1982 r. stanowiska dziekana Aleksander Müller, został wybrany rektorem, a na stanowisko dziekana WES-u powrócił Janusz Kaliński. Po dekadzie zrealizowano też ideę „szóstego wydziału” – tym razem pod nazwą Studium Podstawowego. Jedynie czasu, który zabrał stan wojenny, nie udało się odzyskać.

DR HAB. ANDRZEJ ZAWISTOWSKI, prof. SGH, prodziekan Studium Magisterskiego SGH, Kolegium Ekonomiczno-Społeczne, Katedra Historii Gospodarczej i Społecznej SGH

24 listopada 2021 r. podczas XIII posiedzenia Senatu SGH kadencji 2020–2024 upamiętniono 40. rocznicę strajku w Wyższej Szkole Inżynierskiej im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu oraz strajku pracowników i studentów ówczesnej Szkoły Główniej Planowania i Statystyki.

➔ Relacja z tego wydarzenia dostępna w wydaniu online.

DZIEŃ DOBRY W PRACY

W PKO Banku Polskim dbamy o to, aby każdy dzień stażu
był dla Ciebie dobry.

#ZajmijStanowisko i sprawdź oferty na pkobp.pl/kariera

Bank Polski
dzień dobry

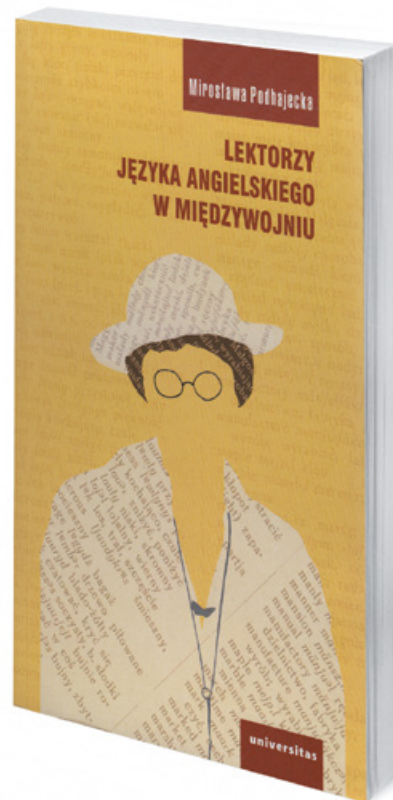
Angliści w II Rzeczypospolitej

PAWEŁ TANEWSKI

Po przełomie 1989 r. język angielski wdarł się przebojem do naszej codzienności. Widoczny jest dosłownie wszędzie – w języku potocznym, reklamie, fachowych publikacjach naukowych. Nawet w medycynie zastąpił łacinę. Angielski w Polsce znają niemal wszyscy młodzi ludzie. Poziom znajomości jest wprawdzie różny, ale English jest w powszechnym użyciu, choćby w programach komputerowych, bez których nikt już sobie nie wyobraża egzystencji. Tak jednak zawsze nie było. Jeszcze w latach dwudziestych ubiegłego wieku dobrze wykształceni absolwenci szkół średnich i wyższych uczelni znali głównie niemiecki i francuski (język salonów), a osoby nieco starsze posługiwały się rosyjskim z racji przynależności większości ziem polskich do Cesarstwa Rosyjskiego. Stopniowo jednak, zwłaszcza w latach trzydziestych XX wieku, angielski zdobywał coraz większą popularność, co wiązało się ze stale wzrastającą pozycją Stanów Zjednoczonych w polityce i gospodarce światowej.

W upowszechnianiu nauczania języka angielskiego dużą rolę odegrała stosunkowo niewielka grupa nauczycieli bardzo różnego pochodzenia, która docierała do nas jeszcze przed I wojną światową, a później prowadziła wykłady

→ *Lektorzy języka angielskiego w międzywojniu, prof. Mirosława Podhajcka, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, Kraków 2021*

→ Artykuł biograficzny o Kathleen O'Donoghue-Herman ukazał się na łamach „Gazety SGH” 2019 (lato) i jest dostępny na stronie internetowej gazeta.sgh.waw.pl

w czołowych ośrodkach akademickich kraju, również na naszej uczelni. Byli to rodowici Brytyjczycy, Amerykanie, Polacy i Polacy z wyboru, a nawet pewna wysoko urodzona dama rosyjska gruzińskiego pochodzenia – nomen omen, księżniczka **Anastazja Gruzinińska** (1880–1931). Jest to swoisty kalejdoskop barwnych postaci, obdarzonych wielkim dynamizmem, z reguły o nieprzeciętnych życiorysach, z których przynajmniej niektóre nadawałyby się na scenariusze filmów sensacyjnych albo dokumentów filmowych o bardzo sensacyjnej wymowie. Ich to właśnie, lektorów języka angielskiego, postanowiła uwiecznić prof. Mirosława Podhajcka z Uniwersytetu Opolskiego w obszernej monografii *Lektorzy języka angielskiego w międzywojniu*, która w ostatnich dniach grudnia ubiegłego roku ukazała się nakładem krakowskiego Towarzystwa Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS.

Kogo tam nie ma wśród tej elity intelektualnej II Rzeczypospolitej? Oto kilka przykładów. **Oskar Włodzimierz Callier** (1846–1929) – potomek francuskich hugenotów, który przyszedł na świat w miejscowości Buk położonej w Prowin-

cji Poznańskiej Cesarstwa Niemieckiego. Ten powstaniec styczniowy (miał siedemnaście lat w momencie wybuchu narodowego zrywu) zdobywszy odpowiednie wykształcenie, aby zapewnić swoim dzieciom wykształcenie w duchu polskim, zamieszkał w 1902 r. w Krakowie, gdzie podjął wykłady języka angielskiego w Akademii Handlowej. W wolnej Polsce był pierwszym wykładowcą angielskiego na Uniwersytecie Poznańskim. **Rudolf J. Lovell** (1885–1965) – rodowity Anglik, wnuk Thomasa Lovella, trenera koni wyścigowych, którego do Polski sprowadził i zatrudnił w swojej stadninie hrabia Stefan Zamoyski – wykładał na Uniwersytetach Poznańskim i Lubelskim (przekształconym w 1928 r. na Katolicki Uniwersytet Lubelski). W roku 1924 powrócił na łono ojczyzny i wstąpił do brytyjskiej marynarki handlowej. Pływał na statkach w charakterze muzyka pokładowego, ale w latach 1931–1934 znów pojawił się w Polsce. Wiele wskazuje, że współpracował z brytyjskim wywiadem. I wreszcie nazwisko może największe z punktu widzenia profesjonalizmu i wielkich osiągnięć naukowych – **Jan Stanisławski** (1893–1973), związany z Uniwersytetem Jagiellońskim, autor monumentalnego wielkiego słownika angielsko-polskiego i polsko-angielskiego, który ukazał się już w PRL-u w latach sześćdziesiątych. W uznaniu zasług tego uczonego rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. Zygmunt Grodzki, wnioskował w 1957 r. do władz o jego uhonorowanie Krzyżem Kawalerskim Orderu Polonia Restituta, do czego ostatecznie nie doszło, być może z powodu niewłaściwego oblicza ideologicznego Stanisławskiego.

W świetnie udokumentowanej pracy, opartej na rozległych poszukiwaniach archiwalnych, znalazły się dwa obszerne biogramy naszych anglistów – **Wacława Osuchowskiego** (1876–1927) i **Kathleen O'Donoghue-Herman** (1889–1950), a to z racji tego, że oprócz pracy w WSH/SGH by-

FOT. ZE ZBIORÓW PAWŁA TANEWSKIEGO

✦ Grupa z lektoratu języka angielskiego, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, rok akademicki 1937/1938

✦ Kathleen O'Donoghue-Herman

✦ Nauczyciele Państwowego Gimnazjum im. Stefana Batorego w Warszawie

✦ Wacław Osuchowski

FOT. PAŃSTWOWE GIMNAZJUM IM. STEFANA BATOREGO W WARSZAWIE

li związani również z Uniwersytetem Warszawskim. Autorka skoncentrowała się bowiem na anglistach wykładowych na pięciu uniwersytetach międzywojennej Polski. Oprócz Uniwersytetu Warszawskiego były to: Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie, Uniwersytet Poznański (obecnie Uniwersytet im. Adama Mickiewicza), Uniwersytet Jagielloński w Krakowie i Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie. W sumie stworzyła 19 obszernych biogramów, przez co jej praca stanowi połączenie monografii i słownika biograficznego.

Artykuł biograficzny o Kathleen O'Donoghue-Herman ukazał się na łamach „Gazety SGH” przed kilku laty (P. Tanewski, *Anglistka*, „Gazeta SGH” 2019, nr 3(349)). Profesor Podhajeczka dotarła do nowych i niewykorzystanych źródeł i ustaliła pewne istotne fakty z życia naszej anglistki. Natomiast Wacław Osuchowski pozostaje postacią zupełnie nieznaną w naszej uczelni. Osuchowski pochodził z Warszawy. W latach 1899–1904 przebywał w Londynie. Krótko studiował na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Londyńskiego. W tym też czasie uzyskał tytuł doktora na uniwersytecie petersburskim, na podstawie rozprawy poświęconej anglosaskiemu poematowi *Beowulf*. Po powrocie do Petersburga przez kilkanaście lat uczył angielskiego na uczelniach rosyjskich o profilu handlowym. W II Rzeczypospolitej był nauczycielem angielskiego języka w słynnym gimnazjum warszawskim im. Stefana Batorego, krótko zajmował stanowisko lektora na Uniwersytecie Warszawskim i na dłużej związał się z WSH, gdzie w latach 1920–1927, oprócz angielskiego, wykładał język niemiecki. 📖

NOWOŚCI OFICYNY WYDAWNICZEJ SGH

Jakość w szkolnictwie wyższym. Zapewnianie czy iluzja?

JAKUB BRDULAK

— Być może zajmowanie się jakością w szkolnictwie wyższym 100 lat temu byłoby zbędne. Elitarność studiów automatycznie ją zapewniała, ponieważ studiowali tylko najlepsi z najlepszych. Obecnie, przy masowości studiów, ten mechanizm nie działa, stąd szkolnictwo wyższe musi zapewniać i doskonalić jakość tego procesu, a więc zajmować się jakością. Celem książki jest ukazanie szerokiego spojrzenia na zagadnienia związane z jakością w szkolnictwie wyższym z perspektywy procesu kształcenia. Publikacja prezentuje kwestie z czterech poziomów: europejskiego, krajowego, instytucjonalnego (uczelnianego) oraz bezpośredniego poziomu prowadzenia zajęć.

Jakub Brdulak

Kwestia agrarna w teorii ekonomii. Od rolnictwa chłopskiego do rolnictwa zrównoważonego

STANISŁAW KOWALCZYK, ROMAN SOBIECKI

— Głównym celem przygotowanej monografii jest wykazanie trwałości kwestii agrarnej poprzez przedstawienie różnorodności poglądów na temat jej miejsca w teorii ekonomii, w kontekście zmieniających się uwarunkowań wynikających z globalizacji i wymogów zrównoważonego rozwoju oraz postępu biotechnologicznego.

W związku z powyższym w publikacji przedstawiono wyniki badań w zakresie: 1) miejsca kwestii agrarnej w naukach społecznych, w tym w ekonomii oraz polityce społecznej, w różnych epokach historycznych i ujęciach; 2) istoty kwestii agrarnej z perspektywy historycznej; 3) mechanizmu powstawania kwestii agrarnej; 4) konsekwencji funkcjonowania kwestii agrarnej z perspektywy rozwoju społeczno-gospodarczego, w tym głównie rolnictwa, rolników oraz konsumentów; 5) wyzwań wynikających z wymogów zrównoważonego rozwoju, przed którymi stoi rolnictwo.

Kwestia agrarna w każdej epoce odznacza się innym charakterem oraz przebiegiem, lecz w formie ostrej lub stonowanej pojawia się stale jako zjawisko ewolucyjne, historyczne. Autorzy przedstawili sposób przejawiania się kwestii agrarnej wraz z towarzyszącymi temu konsekwencjami od czasów rewolucji przemysłowej i kształtowania się kapitalistycznych stosunków produkcji do początków XXI w. Główny nurt badań opisanych w monografii opiera się na krytycznej analizie prac badaczy zajmujących się kwestią agrarną w różnych okresach historycznych i reprezentujących różne szkoły myśli ekonomicznej.

Stanisław Kowalczyk, Roman Sobiecki

Finanse międzynarodowe. Kompendium wiedzy

RED. MAGDALENA PROCZEK,
AGNIESZKA KŁOS, EWA LATOSZEK

— Książka jest przeznaczona dla czytelników, którzy interesują się dyscypliną „ekonomia i finanse”, zwłaszcza studentów i dydaktyków kierunków „finanse i rachunkowość”, „rynek globalny” i inne pokrewne. Tematyka obejmuje najważniejsze problemy współczesnych finansów międzynarodowych. Obok zagadnień, które zwyczajowo powinny się znaleźć w tego rodzaju publikacji (takich jak m.in. kurs walutowy, bilans płatniczy, inwestycje zagraniczne), przeprowadzono rozważania na temat ważnych i interesujących kwestii dotyczących np. finansowania organizacji międzynarodowych, zielonych i niebieskich obligacji, rajów podatkowych. Sprawia to, że nie jest to kolejny tradycyjny w swym ujęciu problematyki podręcznik, lecz ważna i nowoczesna publikacja, prezentująca aktualne zagadnienia z zakresu finansów międzynarodowych. Czyni ją to interesującą pozycją dla potencjalnych odbiorców.

Podręcznik został przygotowany przez badaczy zajmujących się problematyką ekonomii i finansów w pracy dydaktycznej i badawczej na podstawie dostępnej literatury przedmiotu krajowej i zagranicznej, a także aktualnych regulacji prawnych i danych statystycznych. Wykorzystano różne metody badawcze oraz prezentowania wiedzy. Dodatkowym walorem podręcznika jest zamieszczenie w każdym rozdziale przykładowych pytań otwartych i testowych, dzięki którym odbiorca może utrwalić wiedzę z zakresu danej tematyki, oraz studium przypadku (*case study*), co ma uczynić prezentowany materiał przystępnym i w ujęciu empirycznym.

Magdalena Proczek, Agnieszka Kłos,
Ewa Latoszek

**Zarządzanie w sektorze publicznym
wobec procesów rozwoju społeczno-
gospodarczego**

KRZYSZTOF JAROSIŃSKI,
BENEDYKT OPALKA

— Książka nawiązuje do aktualnych wątków związanych z funkcjonowaniem sektora publicznego w warunkach gospodarki rynkowej. Na uwagę zasługują zagadnienia związane z ewolucją zakresu zadań sektora publicznego oraz zarządzania podmiotami i jednostkami organizacyjnymi w ujęciach bieżącym i strategicznym. Autorzy podkreślają znaczenie sektora publicznego w procesie rozwoju gospodarczego w Polsce wobec konieczności przeprowadzenia procesów modernizacyjnych w sferze infrastruktury gospodarczej i społecznej.

Wyniki badań dowodzą, że zarządzanie zasobami publicznymi charakteryzuje się dużą złożonością, która wynika ze specyfiki gospodarowania w sektorze publicznym. W książce zwraca się uwagę na potrzebę prowadzenia analizy i oceny racjonalności oraz efektywności gospodarowania zasobami publicznymi w różnych wymiarach, co pozwoliłoby na uruchomienie mechanizmów możliwie najlepszej alokacji zasobów. Autorzy wskazują na konieczność dalszego rozwijania i szerszego zastosowania metod analitycznych oraz zarządzania projektami publicznymi wobec często obserwowanego wzrostu znaczenia sektora publicznego w gospodarce.

Krzysztof Jarosiński, Benedykt Opalka

**Rodzinne grupy kapitałowe.
Charakterystyka oraz znaczenie
ekonomiczne**

WIOLETTA MIERZEJEWSKA

— Jest to pierwsza na polskim rynku publikacja poświęcona rodzinnym grupom kapitałowym. Przybliża ona czytelnikowi rosnącą rolę tych podmiotów, specyfikę działania i rodzaje, ale także problemy i zagrożenia dalszego rozwoju. W książce umiejętnie połączono teorię funkcjonowania grup kapitałowych z teorią przedsiębiorczości rodzinnej, wskazując na różnorodność definicyjną oraz cechy charakterystyczne rodzinnych grup kapitałowych. Przedstawiono także rolę tych podmiotów na rynku polskim oraz w wybranych gospodarkach świata. Znaczącym walorem książki są praktyczne rozwiązania, przybliżone za pomocą czterech studiów przypadków rodzinnych grup kapitałowych. Tym samym zawarte w publikacji rozważania są dobrym kompendium wiedzy zarówno dla studentów uczelni ekonomicznych, jak i praktyków gospodarczych zajmujących się rodzinną przedsiębiorczością oraz działaniem grup kapitałowych.

Wioletta Mierzejewska

**HR Business Partner. Organizacja,
kultura, społeczeństwo**

SŁAWOMIR WINCH

— Celem monografii jest analiza wybranych obszarów realizujących kluczowe funkcje HR BP, kształtowane poprzez relacje z interesariuszami przedsiębiorstwa i zarządem firmy. Wybrane obszary to: kultura organizacyjna, metodologia badań postaw pracowników, ich rekrutacja, rozwój oraz ocena, digitalizacja procesów zarządzania i kreowanie wizerunku firmy (*employer branding*).

O niektórych konsekwencjach, uwarunkowaniach, granicach działania oraz pułapkach związanych z HR BP traktuje proponowana monografia. Jest ona adresowana do szerokiego grona czytelników zainteresowanych rozwojem zarządzania ludźmi w polskich firmach w pierwszych dekadach XXI w., a przede wszystkim do studentów oraz praktyków zarządzania.

Sławomir Winch

OPRACOWAŁA: Elżbieta Jednorowska

Zapraszamy do naszej księgarni
stacjonarnej w godzinach
10:00-16:00:
Oficyna Wydawnicza SGH
al. Niepodległości 162
(budynek główny, parter).

Oferta Oficyny Wydawniczej SGH
→ www.wydawnictwo.sgh.waw.pl

Jedna z nas

ANNA HOECK**(1947–2021)**

FOT. ARCHIWUM UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

Ze smutkiem przyjęliśmy wiadomość, że w dniu 28 listopada 2021 r. zmarła nasza koleżanka – Anna Hoeck, kustosz w Bibliotece SGH.

Urodziła się tuż po wojnie, w 1947 r., w Warszawie. Mieszkała na Mokotowie przy Fałata, bardzo blisko uczelni, z którą później związała się na długie lata. Ukończyła studia bibliotekarskie na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego. Początkowo, bardzo krótko, pracowała w Oddziale Informacji Naukowej Polskiej Akademii Nauk i Centralnej Bibliotece Statystycznej w Głównym Urzędzie Statystycznym.

W roku 1972 podjęła pracę w Bibliotece Instytutu Gospodarstwa Społecznego Szkoły Głównej Planowania i Statystyki.

Instytut posiadał długą tradycję, sięgającą okresu międzywojennego. Powstał w 1920 r. jako niezależna placówka naukowa, zorganizowana przez grono wybitnych znawców nauk społecznych, wśród których znalazło się wielu uczonych związanych z WSH. Skład instytutu zmieniał się, uczeni przychodzili i odchodzili, ale czymś stałym i niezmiennym w jego działalności okazała się niezwykle zasobna biblioteka, gromadząca liczne wydawnictwa w kilku językach. Po kataklizmie II wojny światowej, na fali stalinowskiej odwilży, gdy nauki społeczne nieco „odżyły”, instytut reaktywowano, aczkolwiek w zupełnie

zmienionej formie, w ramach jednostki działającej w SGPiS-ie. I w nim to właśnie podjęła pracę Anna Hoeck.

Stopniowo awansowała w hierarchii bibliotecznej do stopnia kustosza, a „kustosz” – w dosłownym znaczeniu – to strażnik zbiorów bibliotecznych, dbający o ich zachowanie, opracowanie i udostępnianie, co nasza koleżanka czyniła.

Jej wielką pasją i miłością stały się język i kultura francuska. Wkrótce po rozpoczęciu pracy w IGS-ie, pod koniec 1973 r., wyjechała na kilka miesięcy do Francji. W tamtych czasach taki wyjazd wymagał podjęcia naprawdę wielu starań. Władze PRL-u, w tym przypadku Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, wydawały paszporty nielicznym obywatelom po wypełnieniu bardzo szczegółowego kwestionariusza. Z tego okresu zachował się list Anny Hoeck (wysłany z Marsylii do naszej uczelni), w którym prosiła o zgodę na przedłużenie pobytu o miesiąc, gdyż akurat rozpoczęła intensywny kurs nauki francuskiego w tym portowym mieście o bogatej tradycji, zorganizowany przez Alliance Française. W późniejszych latach wyjeżdżała jeszcze wielokrotnie do Francji, nieraz występując o udzielenie jej urlopu bezpłatnego. **Tak często bowiem bywa, że pomimo pracy na uczelni trzeba samemu wykazywać dużo inicjatywy w celu realizacji własnych pomysłów i projektów.** Niestety, podczas jednego z tych pobytów u przyjaciół, na południu Francji, zmarła w tragicznych okolicznościach jej matka, co spowodowało w niej głęboką przemianę duchową i żarliwą religijność. Zaangażowała się wtedy w prowadzenie kuchni i jadalni dla bezdomnych na Miodowej, zorganizowanej przez kapucynów.

Nasza koleżanka pasjonowała się nie tylko Francją, ale i pochodzeniem własnej rodziny o korzeniach holenderskich. Jej nazwisko łatwo skojarzyć z miastem Hoek van Holland. W latach PRL-u najdalszymi stacjami w Europie Zachodniej, do których docierały międzynarodowe pociągi Polskich Kolei Państwowych, był Paryż i właśnie miejscowość Hoek van Holland, położona na przedmieściach Rotterdamu.

W roku 1980 Anna Hoeck została kierownikiem Biblioteki IGS-u. Na stanowisku tym pozostawała do 1999 r., kiedy decyzją władz uczelni biblioteka została włączona do Biblioteki Głównej SGH, zwanej również Centralną Biblioteką Ekonomiczną. Warto zaznaczyć, że Anna Hoeck wykazała się wtedy, będąc na stanowisku kierownika likwidowanej placówki, dużą sprawnością w przenoszeniu zbiorów do gmachu biblioteki. W Bibliotece Głównej naszej uczelni, już po likwidacji Biblioteki IGS-u, zajmowała się gromadzeniem i udostępnianiem czasopism. W uznaniu zasług została uhonorowana Złotym Krzyżem Zasługi.

W roku 2013, po ponad czterdziestu latach pracy w SGPiS-ie/SGH, przeszła na emeryturę. Zawsze zadbana i elegancka, w młodości była naprawdę ładną, atrakcyjną brunetką i do tego francuskojęzyczną. Wiele jednak wycierpiała w ostatnich latach z powodu nasilającej się neuralgii. Jeszcze w końcu lipca zdobyła się na wyprawę do Wilanowa, do Kuźni Królewskiej.

Będziemy o niej pamiętać. ☞

DR PAWEŁ TANEWSKI, starszy kustosz dyplomowany, Biblioteka SGH

PS. Dziwna rzecz. Pogrzeb śp. Anny Hoeck odbył się w Warszawie na cmentarzu przy ulicy Wałbrzyskiej. Biały karawan marki Jaguar. Dzień był zimny. Niebo gęsto zasnuwane chmurami. Dosłownie na kilka sekund, w momencie spuszczenia trumny do grobu, zaświeciło słońce.

Pracuj w Audycie PwC

Dołącz do naszych ekspertów

Wysłuchaj serię video-podcastów

Poznaj historie
naszych pracowników

Dowiedz się jakie
kompetencje są kluczowe
w zawodzie Audytora

Poznaj benefity,
z których korzystamy

Dołącz do naszego zespołu już dziś
i odkryj Audyt przyszłości w PwC Polska.

Dla profesjonalistów Dla Ciebie

Dowiedz się więcej na:
pzu.pl/takapracamasens

